

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PUŁTUSKIEGO

Zeszyt I

Raport o stanie powiatu pułtuskiego

Opis ilościowy

Pułtusk, czerwiec-grudzień 2007

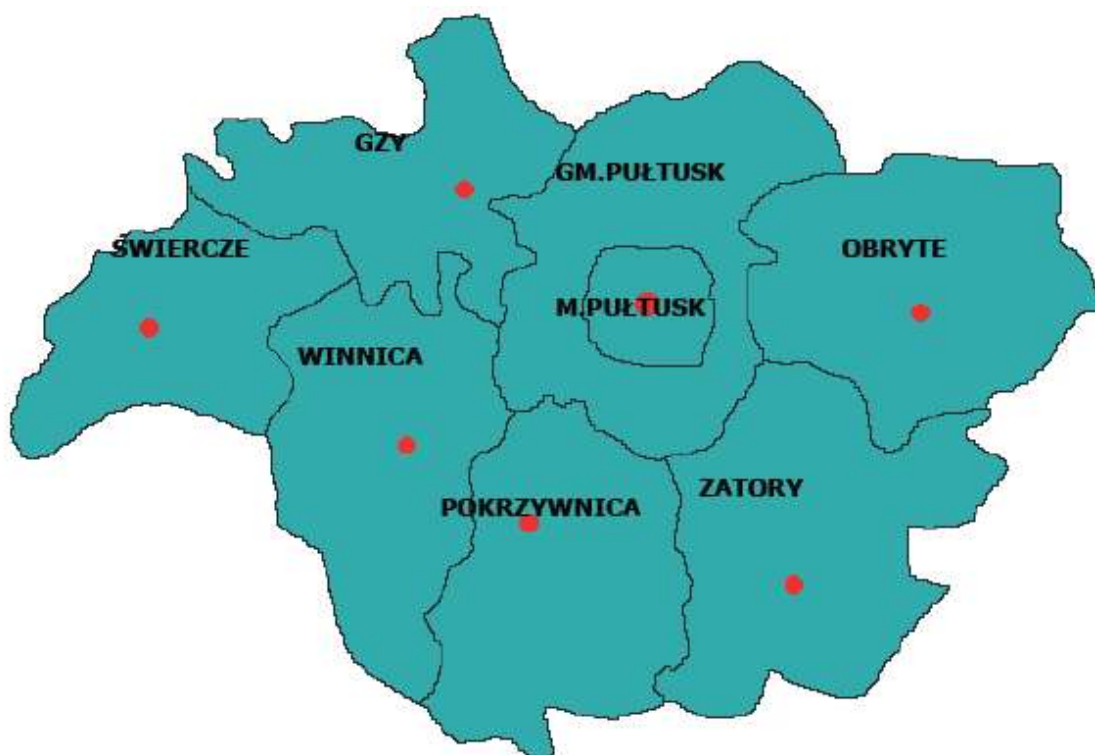
Dane wykorzystane w niniejszej diagnozie powiatu pułtuskiego pochodzą głównie ze Starostwa Powiatowego, bazy danych GUS (Główny Urząd Statystyczny) oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Warszawie. Informacje zamieszczone poniżej najczęściej prezentowane są na dzień 31.12.2006 roku, o ile nie wpisano innej daty.

1. Położenie i podział administracyjny

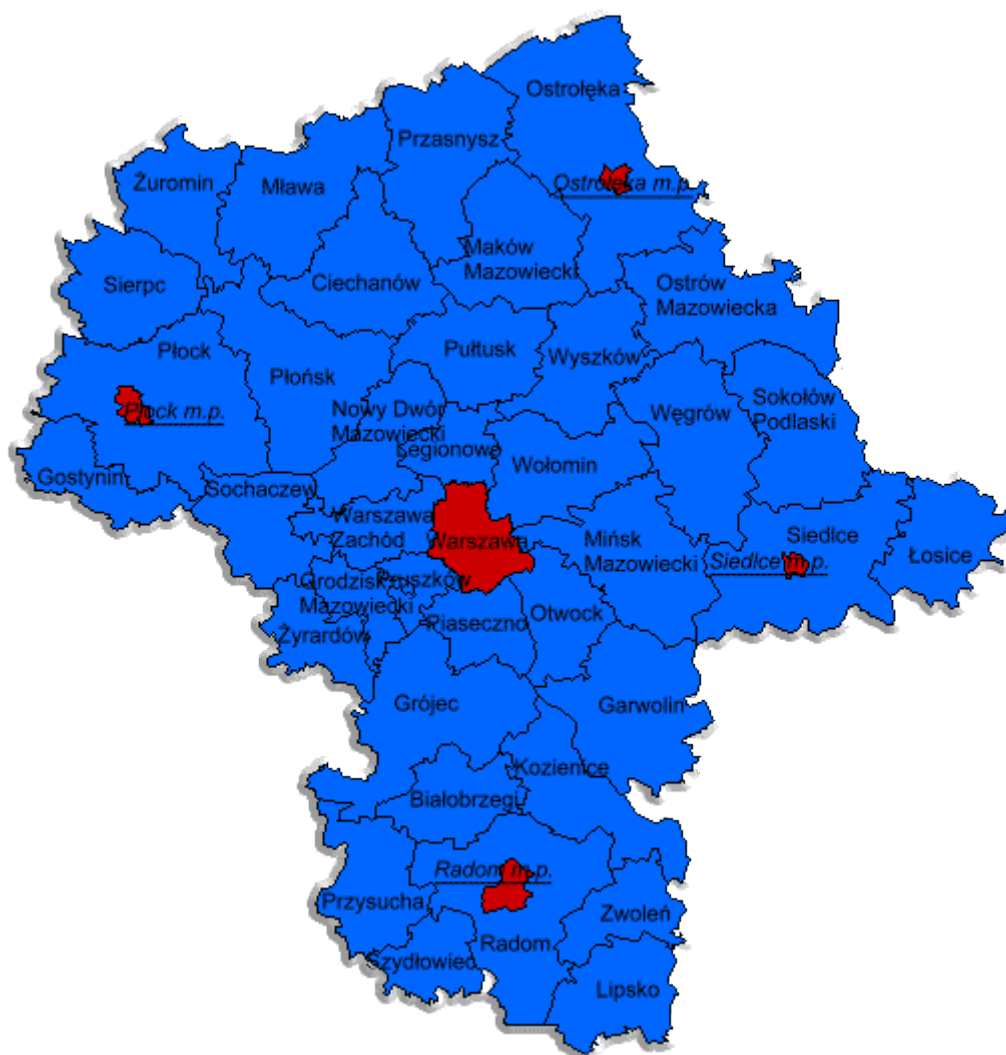
Powiat pułtuski jest jednym ze 38 powiatów ziemskich, województwa mazowieckiego, a jednym z 308 powiatów ziemskich w Polsce, na ogólną liczbę 373 powiatów w Polsce (ziemskich i grodzkich). Powiat sąsiaduje z 6 innymi powiatami: Wyszaków, Legionowo, Nowy Dwór Mazowiecki, Płońsk, Ciechanów i Maków Mazowiecki. W skład powiatu wchodzi miasto Pułtusk o powierzchni 23,0 km² oraz 7 gmin wiejskich:

- Pułtusk 110,5 km²,
- Pokrzywnica 121,3 km²,
- Obryte 139,7 km²,
- Zatory 121,1 km²,
- Gzy 104,4 km²,
- Świercze 93,4 km²,
- Winnica 115,1 km².

Rysunek Sekwencja Rysunek Powiat pułtuski

Źródło: Internet

Rysunek Sekwencja Rysunek Województwo mazowieckie

Źródło: Internet

Powiat położony jest w centralno-północnej części województwa mazowieckiego, zajmuje obszar 829 km², co stanowi 2,33% całkowitej powierzchni województwa. Powiat liczy około 52 tys. mieszkańców, z czego prawie 20 tys. osób zamieszkuje miasto Pułtusk, co stanowi 36,9% ludności powiatu.

Pierwsze wzmianki o istnieniu powiatu pułtuskiego pochodzą z 1797 roku, gdy na mocy patentu, tereny wcielone do państwa pruskiego, tzw. Prusy Nowodworskie podzielono na dwa departamenty ze stolicami w Białymstoku i Płocku. Każdy z departamentów został podzielony na powiaty. W granicach departamentu płockiego znalazł się powiat pułtusk. Kolejne historyczne wydarzenia przekształcały zasięg powiatu pułtuskiego, który na podstawie różnych uwarunkowań obejmował kilka gmin, ewentualnie gromad.

Powiat pułtusk (w kształcie z 1945 r.) został zlikwidowany na mocy ustawy z dnia 1 czerwca 1975 r. o nowym podziale administracyjnym kraju. Pułtusk stał się wówczas miastem

- gminą i znalazł się w granicach administracyjnych nowo utworzonego województwa ciechanowskiego. W wyniku reformy administracyjnej kraju z dniem 1 stycznia 1999 roku utworzone zostały powiaty, jako jednostki samorządu terytorialnego wykonujące zadania ponadgminne. W skład nowoutworzonego powiatu pułtuskiego wchodzi następujące gminy: Pułtusk, Gzy, Obryte, Pokrzywnica, Świercze, Winnica, Zatory. Siedzibą władz samorządu powiatowego - rady powiatu, zarządu powiatu, starosty jest miasto Pułtusk, które jest jednym z najstarszych miast Mazowsza i zajmuje trwałe miejsce w historii Polski. W historii 1000 letniego miasta, szczególnie zapisał się wiek XVI, określany jako „Złoty wiek”. Mecenat biskupów płockich rezydujących w Pułtusku oraz rozkwit gospodarczy miasta, stwarzały sprzyjające warunki do rozwoju umysłowego i szeroko rozumianej kultury.

Jedną z ciekawszych atrakcji Pułtuska, przyciągającą turystów jest zabytkowy rynek, określany przez przewodników jako najdłuższy w Europie. Jest miejscem organizowania wielu imprez kulturalnych.

Zabytkowy Zamek Pułtuski – Dom Polonii jest położony w pięknym parku nad Narwią, na skraju Puszczy Białej – zaledwie 60 km od Warszawy. Wnętrze Zamku w stylu renesansowym, poza wartościami historycznymi, spełniają również wiele funkcji użytkowych. W kompleksie hotelowym znajdują się restauracje, kawiarnia, klub nocny, sale konferencyjne, sala koncertowa, kominkowa, bilardowa. Tereny przyzamkowe zostały kompleksowo zagospodarowane. Stworzone zostało centrum sportowo-rekreacyjne z boiskami, kortami, przystanią, stacją wodną i wypożyczalnią sprzętu sportowo-turystycznego. Dodatkową atrakcją stanowią przejażdżki konne, bryczkami, kuligi, oraz ogniska z pieczeniem dzika lub jagnięcia przy dźwiękach kapeli zamkowej.

Istotną rolę w rozwoju powiatu pułtuskiego spełnia utworzona w 1994 roku Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku. W rankingach tygodnika „Wprost” w latach 1998-2007 siedem razy zajmowała I miejsce, jako najlepsza niepaństwowa szkoła wyższa w kategorii szkół niebiznesowych. Zaliczona została również do uczelni „klasy międzynarodowej”. We wrześniu 2000 roku WSH została przyjęta do międzynarodowego Stowarzyszenia Uniwersytetów Compostela. Jako druga uczelnia niepaństwowa posiada również uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora. W marcu 2001 roku przyjęto WSH (jako drugą uczelnię niepaństwową) do Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Od 1 października 2006 r. uczelnie otrzymała nazwę Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora

2. Uwarunkowania przyrodnicze

1. Budowa geologiczna

Powiat Pułtuski położony jest na terenie Niziny Północno-mazowieckiej, w obrębie jednostek morfologicznych, którymi są Wysoczyzna Ciechanowska, Wysoczyzna Łomżyńska, przecięte rozległą i wyraźnie zaakcentowaną doliną Narwi.

Wysoczyzny zbudowane są z osadów czwartorzędowych zlodowacenia środkowopolskiego, podścielone utworami trzeciorzędowymi. Powierzchnia wysoczyzn jest silnie denudowana, a rzędne kształtują się na wysokości ok. 100-150m n.p.m. Najwyższe wzniesienia to wznórza moreny czołowej, związane ze stadiem Wkry, znajdujące się w południowej i zachodniej części powiatu w obrębie Wysoczyzny Ciechanowskiej. Wschodnia część powiatu znajdująca się na Wysoczyźnie Łomżyńskiej zwanej Międzyrzeczem Łomżyńskim, położona jest na wysokości 100 m n.p.m.

Dolina Narwi jest formą rozległą. Jej szerokość wynosi 6-11 km na odcinku równoleżnikowym i 4-5 km na odcinku południkowym. W obrębie dna doliny oprócz holocenijskiego tarasu zalewowego występują fragmenty plejstocenijskiego tarasu akumulacyjnego (nadzalewowego).

Taras zalewowy, wyniesiony do 2,00 m nad średni poziom wody w rzece, powstał w wyniku erozji wstecznej rzeki po recesji zlodowacenia bałtyckiego. Taras ten ma zmienną szerokość zależną od budowy geologicznej. Tworzy powierzchnię płaską, urozmaiconą starorzeczami i obniżeniami o podmokłym i zabagnionym dnie.

Taras nadzalewowy – akumulacyjny wyniesiony jest około 2,00 – 2,50 m nad średni poziom wody w rzece i tworzy powierzchnię o spadkach poniżej 5%. Jest ona urozmaicona licznymi wydmi parabolicznymi i wałami wydmy oraz obniżeniami terenu. Na prawym brzegu doliny, na odcinku Pułtusk – Serock, taras ten nie występuje. Związane jest to z przekształceniem naturalnej rzeźby wskutek spiętrzenia wód Narwi (cofka Zalewu Zegrzyńskiego).

2. Gleby

Skalami macierzystymi gleb są głównie piaski wodnolodowcowe luźne lub słabo gliniaste, rzadziej piaski wydmy. Niewiele gleb jest wytworzonych z glin zwałowych lub utworów pyłowych. Najmłodszymi utworami, z których wykształciły się gleby są głównie torfy, mursze, mady.

Na terenie powiatu dominują gleby bielcowe, wytworzone z piasków luźnych lub słabo gliniastych. W rejonie wsi Zatory występują gleby bielcowe, wytworzone z utworów pochodzenia wodnego. W sąsiedztwie rzek występują większe płaty gleb mułowo – bagiennych i murszowych (nad Narwią). Szczegółową charakterystykę gleb powiatu pułtuskiego prezentuje poniższa tabela. Największy udział mają gleby IV i V klasy, prawie 70% ogółu wszystkich gleb.

Tabela Sekwencja Tabela Bonitacja gleb w poszczególnych gminach

Gminy	Powierzchnia gruntów ornych (ha)	Grunty orne w ha								
		I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VI z
Gzy	6765	-	15	677	1543	2004	1169	1089	265	3
Obryte	6475	-		8	175	972	1767	2386	1066	101

Pułtusk Miasto i gmina	7649	-	8	354	2000	2544	1179	794	726	44
Świercze	6001	-		105	630	2015	1499	1099	619	34
Winnica	6688	-	36	200	850	1733	1732	1405	682	50
Zatory	5924	-	6	78	191	1028	1359	1659	1387	216
Razem powiat	46302	-	65	1619	6149	11450	10513	10119	5832	555

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Pułtusku (stan na 31.12.2006 r.)

3. Wody powierzchniowe

Największą rzeką powiatu pułtuskiego jest rzeka Narew, to prawobrzeżny dopływ Wisły, a na terenie powiatu przepływa przez Nadbużański Park Krajobrazowy. Jej długość wynosi 484,0 km, a powierzchnia zlewni – 75175,2 km². W województwie mazowieckim płynie na odcinku 167,2 km. W obszarze powiatu pułtuskiego długość odcinka rzeki wynosi 46,0 km, a powierzchnia zlewni cząstkowej - 5694,1 km². Największe dopływy Narwi na tym terenie to :

- *Pełta* o długości 8,8 km, ujście w miejscowości Kleszego, dopływ prawobrzeżny,
- *Niestępówka* o długości 16,0 km, ujście w miejscowości Radzice, dopływ prawobrzeżny,
- *Klusówka* o długości 20,2 km, ujście w miejscowości Wierzbica, dopływ prawobrzeżny,
- *Pokrzywnica* o długości 17,0 km, ujście w miejscowości Karniewek, dopływ prawobrzeżny,
- *Pрут* o długości 16,7 km, ujście w miejscowości Śliski, dopływ lewobrzeżny.

Ogółem wody śródlądowe płynące zajmują powierzchnię 1509 ha, zaś wody śródlądowe stojące 90 ha.

4. Wody podziemne

Powiat położony jest na obszarze o różnych warunkach hydrogeologicznych, które są pochodną budowy geologicznej, różnej dla wysoczyzny polodowcowej i doliny Narwi.

Głównym użytkowym poziomem wodonośnym są utwory czwartorzędu o zróżnicowanej miąższości, wahającej się od kilku do ponad 100 m, których podłoże stanowią trzeciorzędowe iły plicenu lub seria burowęglowa miocenu.

Na obszarze wysoczyzny występują maksymalnie trzy warstwy wodonośne w utworach fluwioglacjalnych, o zwierciadle naporowym. Istotnymi dla zaopatrzenia w wodę są obniżenia w powierzchni utworów trzeciorzędowych tzw. struktury depresyjne, których przykładem jest kopalna dolina ciągnąca się od Czarnostowa w kierunku Trzcianca i Kleszewa. Natomiast płytkie zaleganie nieprzepuszczalnych utworów trzeciorzędowych, a w związku z tym mała miąższość osadów czwartorzędowych, jest przyczyną niewielkiej ich zasobności w wodę (okolice Pokrzywnicy). Ogólnie stwierdza się, że warunki hydrogeologiczne na obszarach wysoczyznowych są trudne.

W obrębie doliny Narwi występują znacznie korzystniejsze warunki hydrogeologiczne, zwłaszcza w aspekcie uzyskiwanych wydajności. Warstwę wodonośną budują czwartorzędowe utwory

piaszczysto – żwirowe, o zmiennej miąższości i wykształceniu. Jest to główny użytkowy zbiornik wód podziemnych w okolicach Pułtuska, zasilany wodami opadowymi, od których jest bezpośrednio uzależniona głębokość zalegania zwierciadła wody. W ostatnich latach poziom wody obniżył się o 2-3 m. W związku z tym, że warstwa ta nie jest izolowana od powierzchni terenu utworami nieprzepuszczalnymi istnieje niebezpieczeństwo jej skażenia.

Jakość wód w dolinie Narwi i na obszarze wysoczyzn przekracza normy w zakresie zawartości związków żelaza i manganu. Wymagają więc one uzdatniania i bieżącego monitoringu.

5. Surowce mineralne

W gminie Pokrzywnica, w rejonie Dzierżenina i Pogorzela istnieją udokumentowane złoża kruszywa naturalnego o znaczeniu regionalnym oraz szacunkowe o znaczeniu perspektywicznym na gruntach wsi Karniewek, Budy Pobyłkowskie, Wólka Zaleska, Pokrzywnica i Trzepowo. W wymienionych miejscowościach kruszywo pozyskuje się metodami przemysłowymi. W pobliżu wsi Budy Obrębskie, Trzepowo oraz Pobyłkowo znajdują się udokumentowane i perspektywiczne złoża surowców ceramicznych.

6. Lasy

Ogólna powierzchnia lasów na koniec 2006 roku wg danych GUS wynosiła 15 815,6 ha, z czego 75,08% to lasy państwowe, a 24,92% lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa.

Tabela Sekwencja Tabela Struktura własnościowa lasów wg gmin, wskaźnik lesistości

L.p.	Gmina	Pow. lasów Państwowych (ha)	Pow. lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa (ha)	Ogółem pow. lasów w gminie (ha)	Wskaźnik lesistości (%)
1.	Gzy	480,0	307,0	787,0	8
2.	Obryte	5. 150,0	414,0	5. 564,0	38
3.	Pokrzywnica	725,0	627,0	1. 352,0	12
4.	Miasto Pułtusk	739,0	720	1. 459	11
5.	Gmina Pułtusk				
6.	Świercze	322,0	481,0	803,0	8
7.	Winnica	1. 073	960,0	2. 033,0	17
8.	Zatory	3. 686	432,0	4. 118	32
Razem		12. 175,0	3. 941	16. 116,0	19

Źródło: opracowanie na podstawie informacji uzyskanych w gminach - wg stanu na dzień 31.12.2006 r.

Lasy i grunty leśne zajmowały 19, 0% ogólnej powierzchni powiatu. Wskaźnik ten był mniejszy zarówno od średniej lesistości województwa mazowieckiego - 21,9 %, jak i kraju – 29,0 % .

3. Stan środowiska przyrodniczego

7. Obszary chronione

Obszary prawnie chronione przyrodniczo w powiecie zajmowały na koniec 2006 roku 13 965,4 ha, co stanowiło 16,85 % jego powierzchni. Rezerwy przyrody w powiecie pułtuskim zajmowały łącznie powierzchnię 175,3 ha, natomiast parki krajobrazowe łącznie 3 575,5 ha, czyli 4,3% całej powierzchni powiatu.

W obrębie powiatu znajdowało się również 12 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 10,4 ha w tym:

- w gminie Pułtusk 6 użytków,
- w gminie Winnica 2 użytki,
- w gminie Świercze 1 użytek ekologiczny,
- w gminie Pokrzywnica 3 użytki.

Prawie 60% powierzchni gminy Obryte należy do obszaru okolicy Narwi i jest objęte strefą chronicznego krajobrazu. Występują tu cenne lasy, liczne ekosystemy wodne, łąkowe i bagienne, które są siedliskiem różnorodności gatunków ptactwa i zwierzyzny. Na terenie gminy Obryte występują trzy rezerwy: „Bartnia” - o powierzchni 14,6 ha, „Popławy” - o powierzchni 6,28 ha oraz „Wielgolas”. Przez teren gminy przebiegają piesze wędrówki, m.in. główny szlak Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Teofila Lenartowicza.

Charakterystycznymi elementami wzbogacającymi krajobraz gminy Świercze są zabytkowe parki podworskie, w których rosną „liczne pomniki przyrody”, wiekowe lipy, jesiony, dęby i białodrzewy. Innymi elementami wzbogacającymi krajobraz i podlegającymi ochronie są pomniki przyrody żywej (pojedyncze drzewa i grupy drzew) oraz pomniki przyrody nieożywionej (głazy narzutowe).

Powiat pułtuski posiada również wiele pomników przyrody. Na koniec roku 2006 wg danych GUS ich liczba wynosiła 45. Są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno – pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów natury. Cały obszar powierzchni, jaką zajmuje powiat, wchodzi w skład obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. Jest to obszar nie tylko o czystym środowisku, lecz również o uznanych w świecie unikatowych wartościach przyrodniczych i walorach krajobrazowych. Powiat posiada sprzyjające warunki przyrodnicze do rozwoju turystyki.

8. Stan czystości powietrza atmosferycznego

Emisja zanieczyszczeń do powietrza w powiecie pułtuskim pochodzi przede wszystkim z procesów energetycznego spalania paliw do celów grzewczych oraz do celów technologicznych. Oprócz punktowych zorganizowanych i rozproszonych źródeł emisji występują źródła emisji nieorganizowanej (składowiska odpadów, użytki rolne, obiekty handlowe). Istotnym źródłem emisji o charakterze liniowym jest emisja zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł mobilnych (transport osobowy, towarowy, rolniczy).

Ocenę stanu zanieczyszczenia powietrza w Pułtusku w 2006 roku przeprowadzono między innymi w oparciu o wyniki badań monitoringowych prowadzonych na stacji przy ulicy 1 Maja, należącej do Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na której systematycznie mierzone były w odstępach co 5 dni stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza: pyłu BS (Black Smoke), dwutlenku azotu i dwutlenku siarki. Oznaczanie stężeń dwutlenku siarki wykonywane było metodą p-rozalinową, dwutlenku azotu - zmodyfikowaną metodą Saltzmana z arsenianem sodu i NaOH, a stężenie pyłu mierzone było reflektometrycznie (pył BS).

Wyniki pomiarów przekazywane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Warszawie są gromadzone w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie.

W rejonie stacji przy ul. 1 Maja w Pułtusku w 2006 roku stężenia średnioroczne mierzonych substancji zanieczyszczających wynosiły (tabela 3):

- dwutlenku siarki – 4,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- dwutlenku azotu - 21,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- pyłu PM10 (przeliczony z BS)– 38,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Stężenia średnioroczne wszystkich mierzonych substancji: SO₂, NO₂ i pyłu BS w 2006 roku były wyższe niż w 2005 roku ale niższe niż dopuszczalne roczne normy, chociaż stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM10 stanowiło aż 95% tej wartości.

W 2006 roku WIOŚ kontynuował także pomiary stężeń benzenu metodą pasywną na terenie miasta. Na ul. Traugutta 26 wykonano 8 serii pomiarowych w ciągu roku. Średni roczny poziom tzw. tła miejskiego zmalał w stosunku do 2005 roku o 1,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tabela Sekwencja Tabela Wartości średniorocznych stężeń substancji zanieczyszczających powietrze w latach 2004-2006

Substancja	Średnioroczne stężenia w latach [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		
	2004	2005	2006
SO ₂	3,5	3,1	4,2
NO ₂	19,2	17,8	21,3
pył PM10	26,8*	25,5*	38,0*
Benzen ul. Traugutta	2,5	3,6	2,3

*-wartość przeliczona z BS

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusku

9. Stan czystości wód

Na terenie powiatu pułtuskiego wg ewidencji w 2006 roku funkcjonowało 8 oczyszczalni ścieków, w tym jedna mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów (PWik Sp. z o.o. w Pułtusku) oraz 7 mechaniczno-biologicznych.

W obszarze zlewni **Narwi** na terenie powiatu pułtuskiego bezpośrednio do rzeki odprowadzane są ścieki z największej w tym rejonie komunalnej mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w Pułtusku.

Tabela Sekwencja Tabela Wykaz eksploatowanych oczyszczalni ścieków w obrębie powiatu pułtuskiego (stan na 31.12.2006r.)

Lp.	Jednostka organizacyjna	Gmina	Rodzaj oczyszczalni /rodzaj ścieków	Projektowana przepustowość max [m ³ /d]	Ilość ścieków w [tys. m ³ /rok]	Odbiornik ścieków
1	Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach Oczyszczalnia zakładowa	Gzy	biologiczna /komunalne	50	5,7	Przewodówka/ Pełta/ Narew
2	Gmina Obryte Urząd Gminy Obryte Oczyszczalnia gminna w Gródku Rządowym	Obryte	biologiczna /komunalne	100	7,3	rów melior./ Kanał Zambski/Narew
3	Gmina Obryte Urząd Gminy w Obrytem Oczyszczalnia gminna w Psarach	Obryte	biologiczna /komunalne	45	9,0	Kanał Podstawowy Psary/Narew
4	Dom Pomocy Społecznej w Obrytem Oczyszczalnia zakładowa	Obryte	biologiczna /komunalne	120	72,3	ciek Psarka/ Narew
5	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pułtusk Oczyszczalnia miejska	Pułtusk	biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów /komunalne, przemysłowe, opadowe	5400	909,0	Narew
6	Zakład Mleczarski Winnica Sp. z o.o. Oczyszczalnia gminna	Winnica	biologiczna /komunalne, przemysłowe	836	149,0	Niestępówka/ Narew
7	Gmina Zatory ZUK w Zatorach Oczyszczalnia gminna	Zatory	biologiczna /komunalne	124	27,6	Pрут/ Narew
8	Osiedlowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Gładczynie Oczyszczalnia osiedlowa	Zatory	biologiczna /komunalne	86	21,0	Pрут/ Narew

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

W 2006 roku zarówno w ppk Gnojno, zlokalizowanym powyżej Pułtusk, jak i w ppk. Łubienica, zlokalizowanym poniżej miasta, rzeka zaliczona została do IV klasy czystości. Wskaźniki fizyczne, poza barwą wykazującą IV klasę czystości, odpowiadały wymaganiom I lub II klasy tj. wód bardzo dobrej i dobrej jakości. W 2006 roku WIOŚ badał również jakość wód rzeki Pełty w ppk Kleszewo. Ustalono, że wody rzeki wykazują IV klasę wód niezadawalającej jakości. Decydo-

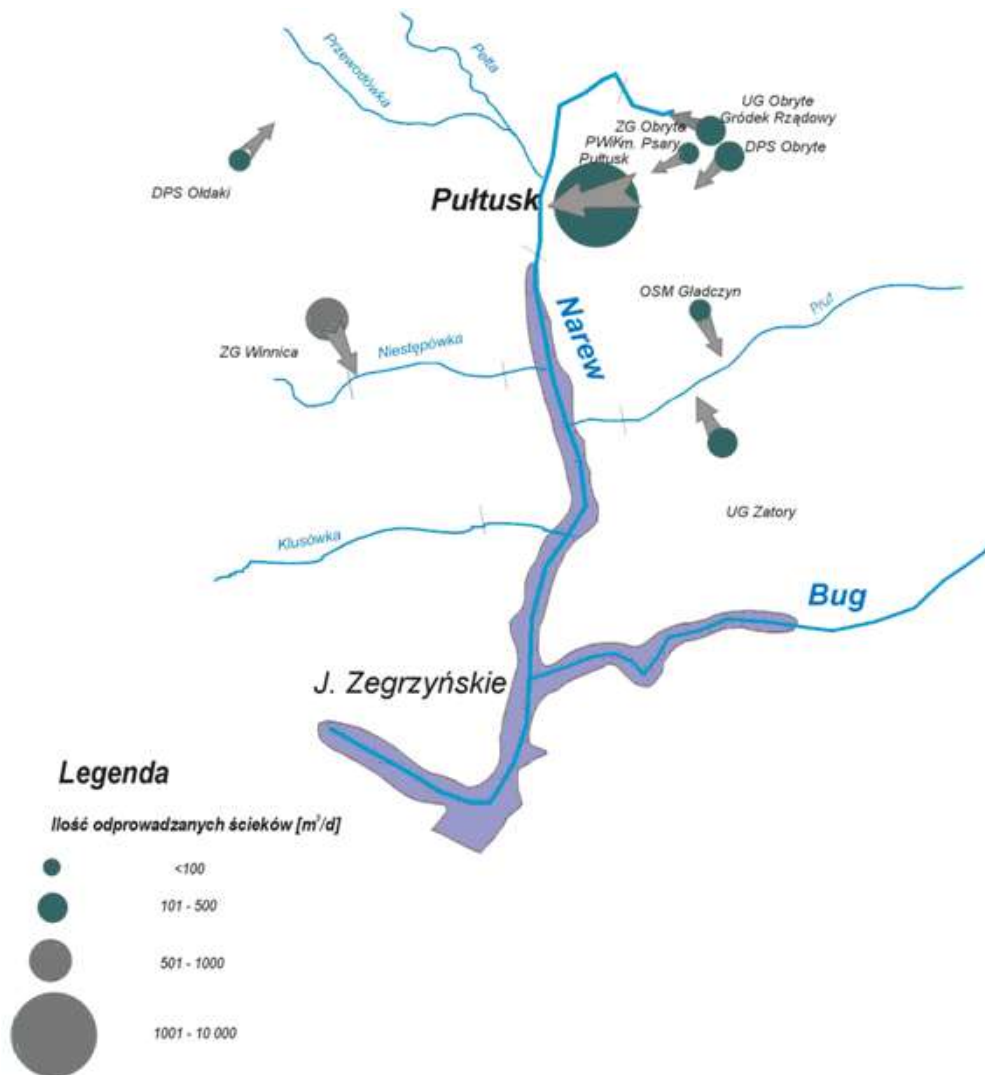
wały o tym przede wszystkim biogeny (azotany –V klasa, azot Kjeldahla i azot ogólny -IV klasa) stan sanitarny rzeki (IV klasa), wskaźniki biologiczne (saprobowość fitoplanktonu – IV klasa) oraz zawartość selenu (V klasa). Przedstawia to poniższa tabela.

Tabela Sekwencja Tabela Wyniki klasyfikacji jakości powierzchniowych wód płynących w latach 2005-2006

Nazwa rzeki	Przekrój pomiarowo-kontrolny	Klasa czystości w 2005r.	Wskaźniki decydujące o klasie	Klasa czystości w 2006r.	Wskaźniki decydujące o klasie
Narew	Gnojno	IV	Barwa ChZT-Mn ChZT-Cr Selen Chlorofil „a” Liczba bakterii coli fek. Ogólna liczba bakterii coli	IV	Barwa ChZT-Mn ChZT-Cr Selen Chlorofil „a” Liczba bakterii coli fek. Ogólna liczba bakterii coli
	Łubienica	IV	Barwa ChZT-Mn ChZT-Cr Selen Fenole lotne Liczba bakterii coli fek. Ogólna liczba bakterii coli	IV	Barwa ChZT-Mn ChZT-Cr OWO Azot Kjeldahla Selen Liczba bakterii coli fek. Ogólna liczba bakterii coli
Pełta	Kleszewo	-	-	IV	Azot Kjeldahla Azot og. Azotany Selen Indeks sap. fitopl. Liczba bakterii coli fek. Ogólna liczba bakterii coli

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusku

Rysunek Sekwencja Rysunek Główne źródła zanieczyszczenia rzek zlokalizowanych na terenie powiatu pułtuskiego (stan na 31.12.2006 r.)

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

10. Gospodarka odpadami

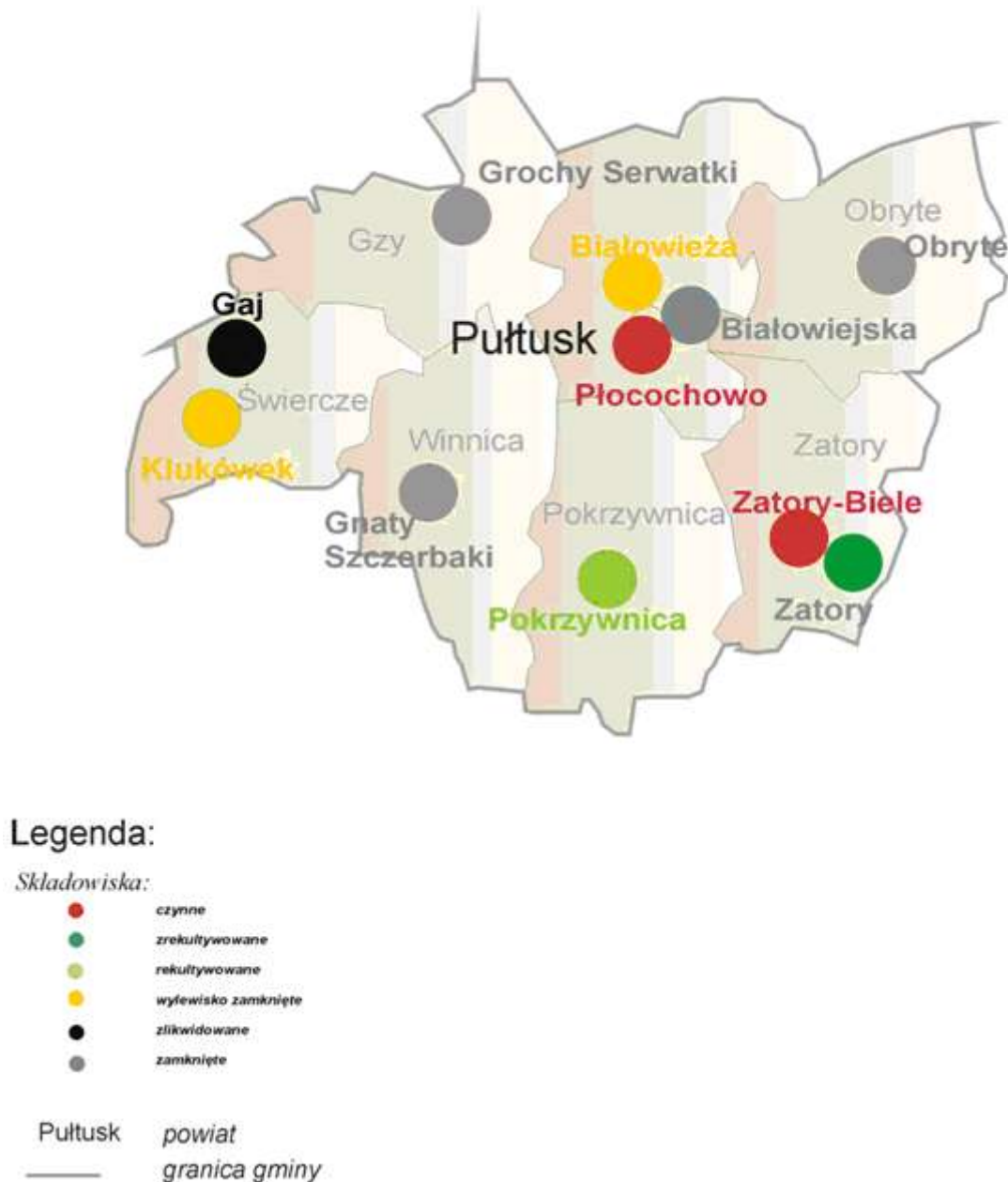
Gospodarka odpadami komunalnymi w powiecie podobnie jak w skali kraju, sprowadza się wyłącznie do ich gromadzenia na składowiskach, na które trafia również część gospodarczo nie wykorzystanych odpadów przemysłowych. Część odpadów stałych trafia na nielegalne miejsca składowania odpadów stałych tzw. „dzikie” wysypiska. Pomimo podejmowania wysiłków ich likwidacji miejsca te są często odnawiane. Występowanie „dzikich” wysypisk powinno być sygnałem dla władz lokalnych o konieczności zorganizowania sieci rozstawionych pojemników na odpady stałe, jak również budowy składowiska odpadów.

Na koniec 2006 roku na terenie w powiatu pułtuskiego funkcjonowały 2 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przyjmujące odpady komunalne w :

- Płocochowie,
- Zatorach-Biele.

Zgodnie z decyzjami Starosty Pułtuskiego 3 składowiska: w Grochach-Serwatkach, Gnatach-Szczerbakach, Obrytem są już zamknięte (z dniem 31.12.2004 r.) i będą rekultywowane w kierunku leśnym (rysunek 4). W październiku 2007 roku zakończona została rekultywacja składowiska w Pokrzywnicy.

Rysunek Sekwencja Rysunek Lokalizacja składowisk na terenie powiatu pułtuskiego (stan na 31.12.2006 r.)

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

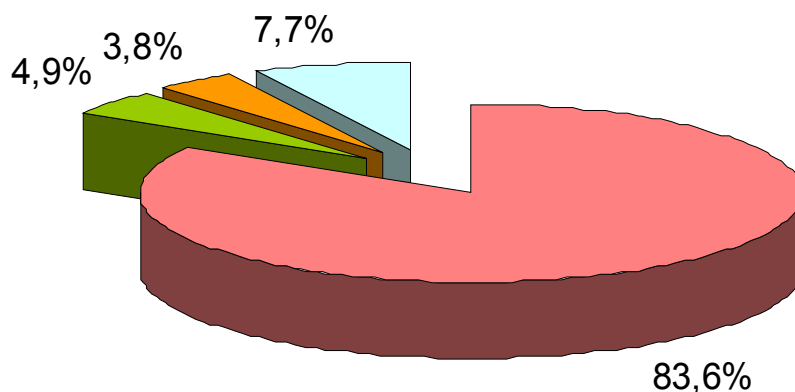
Składowisko w Płocochowie w 2006 roku zdeponowało 5527,7 Mg odpadów. Największą grupę składowanych odpadów stanowiły niesegregowane odpady komunalne o kodzie 200301 – 91,4%. Na składowisko trafiały też odpady o kodzie 200302 tj. z targowisk (3,2%) i 200303 z czyszczenia ulic i placów (2,8%) oraz inne z grupy 19 (2,6%). Ze składowiska wysegregowano ok. 86 Mg surowców wtórnych.

Składowisko w Zatorach-Biele, zgodnie z wydaną decyzją Starosty Pułtuskiego ma być zamknięte 31.12.2008 roku. W 2006 roku na składowisku zdeponowano 959,3 Mg odpadów.

Odpady przemysłowe.

Na terenie powiatu pułtuskiego według bazy SIGOP, w roku 2006 wytworzono ok. 11 560,261 Mg odpadów przemysłowych, zapas z lat poprzednich wynosił 1020,778 Mg. W sumie do zagospodarowania na terenie powiatu pozostało 12581,039 Mg. Odpady te w większości, bo aż 83,6% poddano odzyskowi (10 512,823 Mg). Unieszkodliwieniu poza składowaniem 4,9% (614,374 Mg) oraz unieszkodliwieniu przez składowanie 3,8% (482,200Mg). Magazynowane u producentów pozostało 7,7% (971,642 Mg) (wykres 1).

Wykres Sekwencja Wykres Gospodarowanie odpadami przemysłowymi w powiecie pułtuskim-2006 rok

■ odzysk ■ unieszkodliwianie ■ składowanie ■ magazynowanie

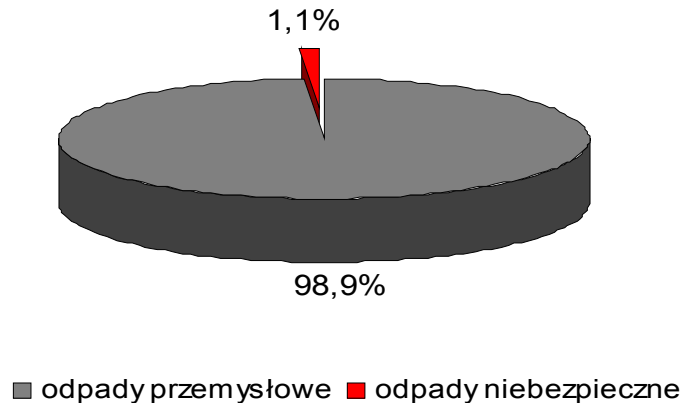
Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Analizując bilans powstałych odpadów przemysłowych za rok 2006 według grup, stwierdzono, że najwięcej wytworzono odpadów z grupy 02 (odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności) – 63,6%. (7349,319 Mg). Kolejne miejsce zajmują odpady z grupy 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej) stanowiące 27,0% (3118,137 Mg). Pozostałe grupy odpadów stanowią 9,4 % (1090,808 Mg) ogółu. Odzyskowi i unieszkodliwianiu poza składowaniem poddawano najczęściej odpady z grupy 02 (odzyskowi - 65,3%, unieszkodliwianiu poza składowaniem – 79,2%).

W stosunku do odpadów wytworzonych w roku 2006, na terenie powiatu odpady niebezpieczne stanowiły 1,1% (133,573 Mg). Zapas z lat poprzednich wynosi 0,208 Mg, łącznie do zagospodarowania pozostało więc 133,781 Mg. Odzyskowi poddano 4,5 % (6,072 Mg), unieszkodliwianiu

poza składowaniem 95,1% (127,20Mg), magazynowane u producentów pozostało 0,4% (0,505 Mg). Z informacji przekazanych do WIOŚ w roku 2006 odpady niebezpieczne nie trafiły na składowiska.

Wykres Sekwencja Wykres Udział odpadów niebezpiecznych w ogólnej ilości wytworzonych odpadów przemysłowych

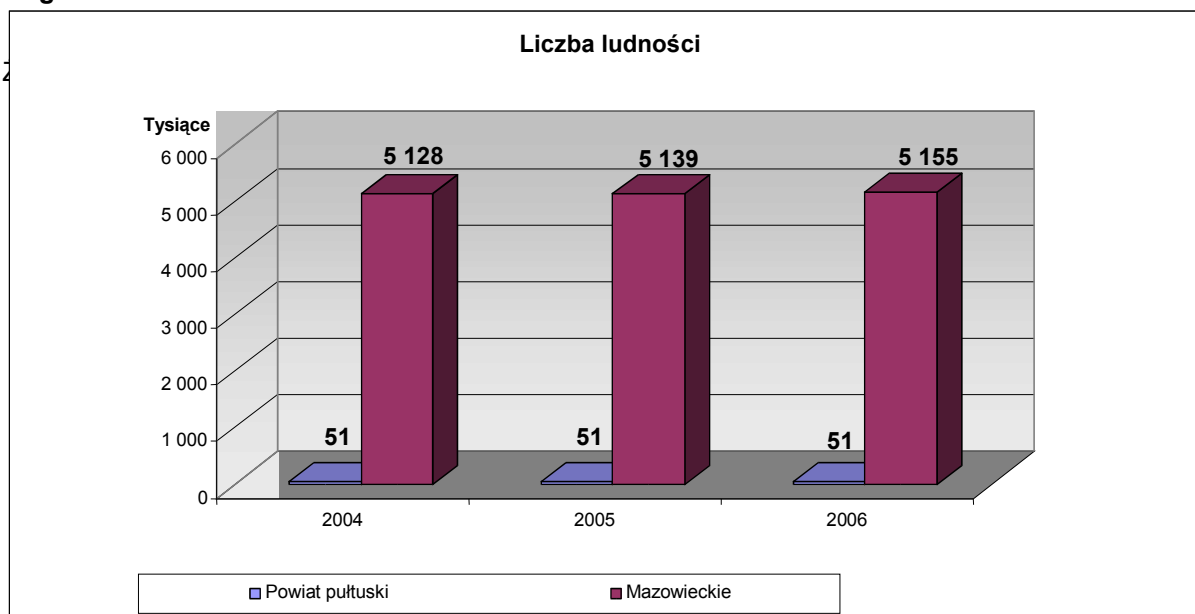

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

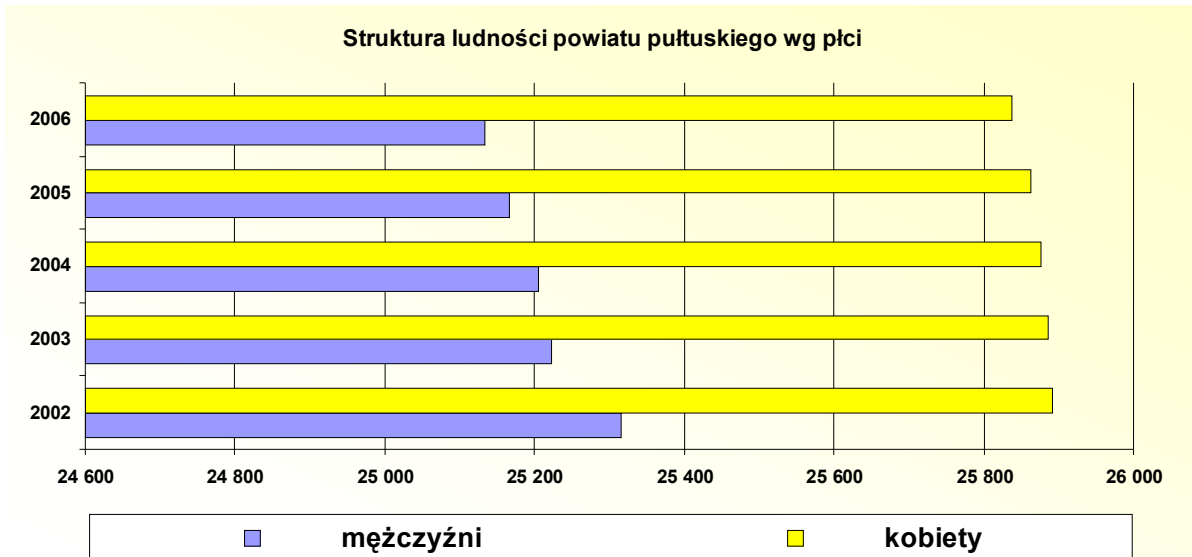
4. UWARUNKOWANIE DEMOGRAFICZNE

Powiat pułtuski stanowi tylko niewielką część województwa mazowieckiego. Zamieszkuje w nim niewielki odsetek mieszkańców tego województwa mazowieckiego, zaledwie 1% całej ludności. Na koniec 2006 roku wg danych GUS (faktyczne miejsce zamieszkania) liczba mieszkańców powiatu wynosiła 51 030 osób. Wynika z tego, że powiat pułtuski nie przyciągnął zbyt wielu mieszkańców w porównaniu do reszty województwa, a zwłaszcza dla stolicy Polski. W latach 2004-2006 odsetek mieszkańców utrzymywał się na takim samym poziomie.

Wykres Sekwencja Wykres Liczba ludności powiatu pułtuskiego na tle województwa mazowieckiego

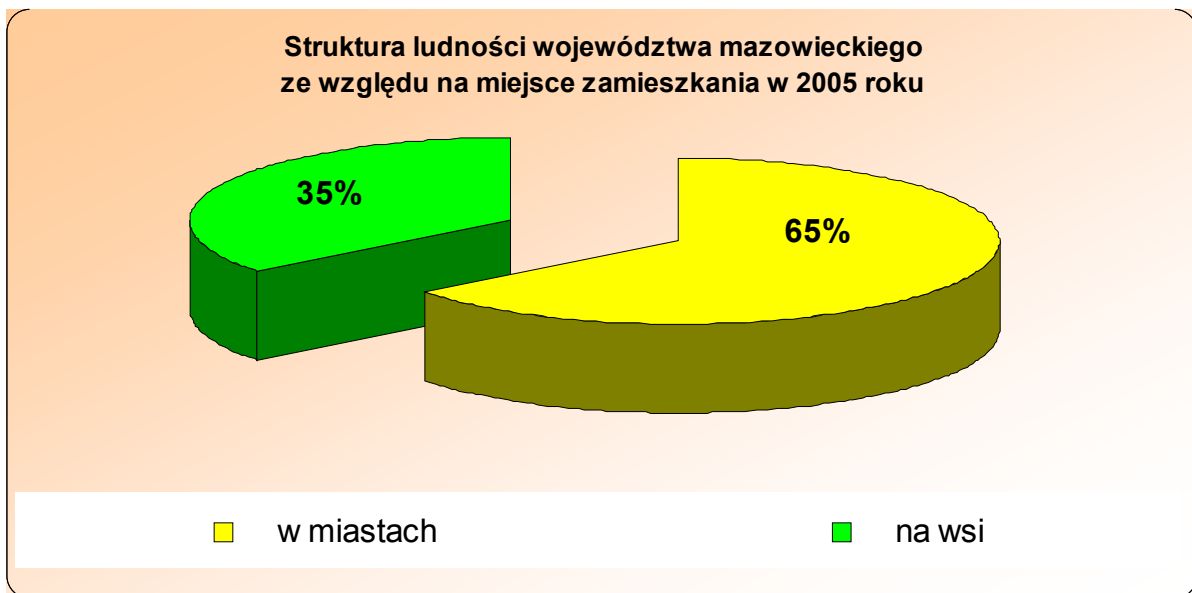
Wykres Sekwencja Wykres Struktura ludności powiatu pułtuskiego wg płci

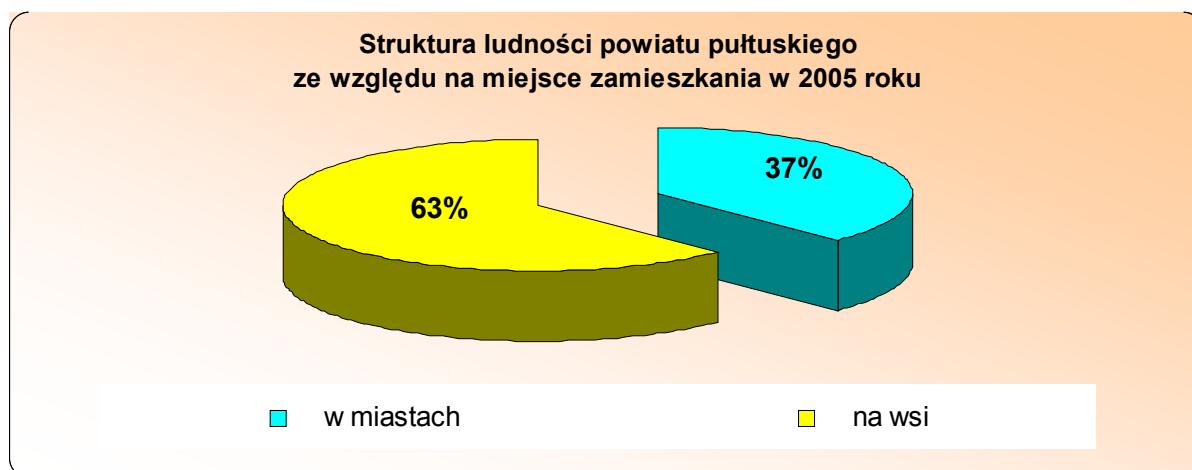
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza struktury mieszkańców powiatu pułtuskiego uwzględniająca kryterium płci wykazała różnicę pomiędzy liczbą mężczyzn i kobiet zamieszkujących to miejsce. Liczba kobiet jest większa. Sytuacja ta pogłębia się szczególnie w latach 2002-2006. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn w powiecie wyniosła na koniec 2006 roku 103.

Wykres Sekwencja Wykres Struktura ludności województwa mazowieckiego ze względu na miejsce zamieszkania w 2005 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres Sekwencja Wykres Struktura ludności powiatu pułtuskiego ze względu na miejsce zamieszkania w 2005 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

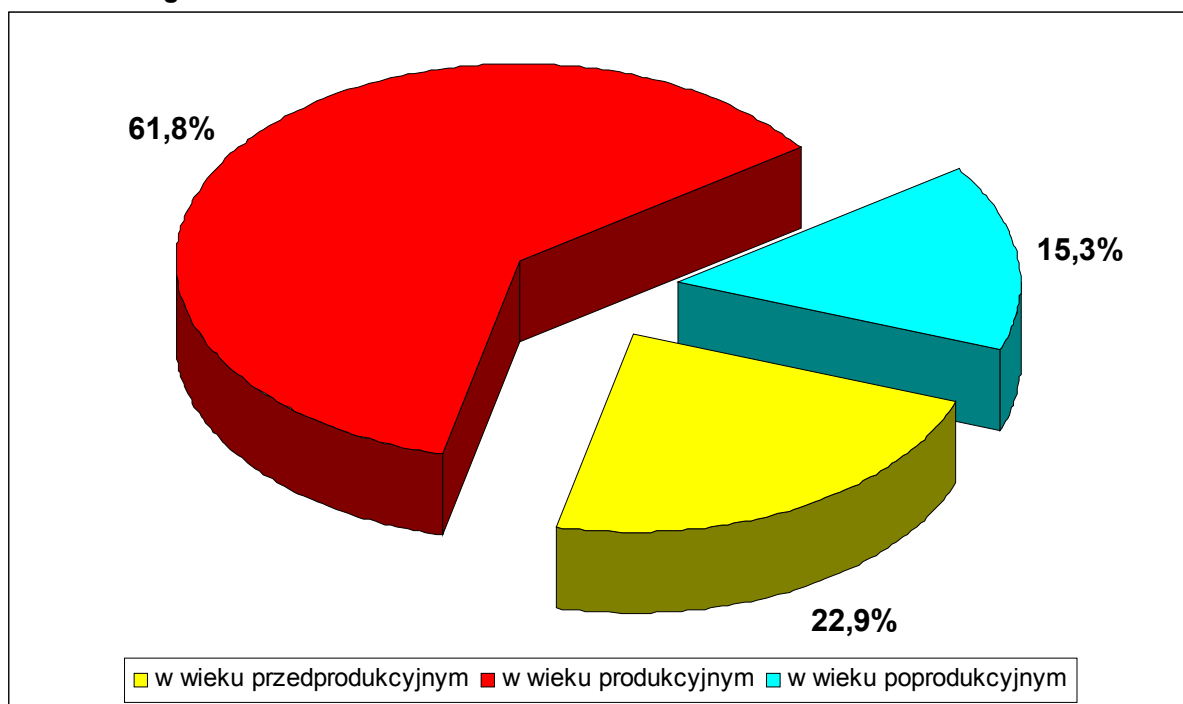
Struktura ludności powiatu pułtuskiego ze względu na miejsce zamieszkania w roku 2005 zupełnie nie odpowiadała strukturze województwa mazowieckiego - była ona przeciwnie ułożona. O ile w województwie mazowieckim zdecydowana większość ludności mieszkała w miastach, o tyle w powiecie pułtuskim 2/3 ludności mieszkało na wsi. Zatem obserwuje się przewagę ludności wiejskiej w powiecie, natomiast ludności miejskiej w województwie.

Mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowili ponad 61% ogółu wszystkich mieszkańców powiatu. Maleje liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, a zwiększa się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Sytuacja ta jest przedstawiona w poniższej tabeli, a strukturę ludności w grupach ekonomicznych w 2006 roku ukazano na wykresie.

Tabela Sekwencja Tabela Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
ogółem	51 110	51 047	51 030
w wieku przedprodukcyjnym	12 323	11 971	11 709
w wieku produkcyjnym	31 010	31 283	31 497
w wieku poprodukcyjnym	7 777	7 793	7 824

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres Sekwencja Wykres Udział ludności powiatu pułtuskiego wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na koniec 2006 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźniki obciążenia demograficznego charakteryzujące strukturę demograficzną mieszkańców powiatu pułtuskiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 7 Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2006 roku w powiecie pułtuskim

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	62,0
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	66,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	24,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny na koniec 2006 roku był dodatni, sytuacja w 2006 roku poprawiła się dzięki większej liczbie urodzeń. W 2005 roku przyrost był ujemny i wynosił - 45, a główną przyczyną tego była niska liczba urodzeń.

Tabela 8 Ruch naturalny wg płci

Lata	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Urodzenia żywe							
ogółem	562	569	565	505	546	498	542
mężczyźni	297	295	276	247	274	270	296
kobiety	265	274	289	258	272	228	246
Zgony ogółem							
ogółem	530	528	544	579	546	543	541
mężczyźni	295	285	299	336	268	309	292
kobiety	235	243	245	243	278	234	249
Zgony niemowląt							
ogółem	3	7	3	4	3	4	7
mężczyźni	0	4	3	2	1	1	2
kobiety	3	3	0	2	2	3	5
Przyrost naturalny							
ogółem	32	41	21	-74	0	-45	1

mężczyźni	2	10	-23	-89	6	-39	4
kobiety	30	31	44	15	-6	-6	-3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Saldo migracji ogólnej w na koniec 2006 roku było ujemne. W ruchu wewnętrznym saldo migracji kobiet było ujemne, a mężczyzn dodatnie, ale liczba kobiet które opuściły powiat przewyższała liczbę przybyłych do niego mężczyzn.

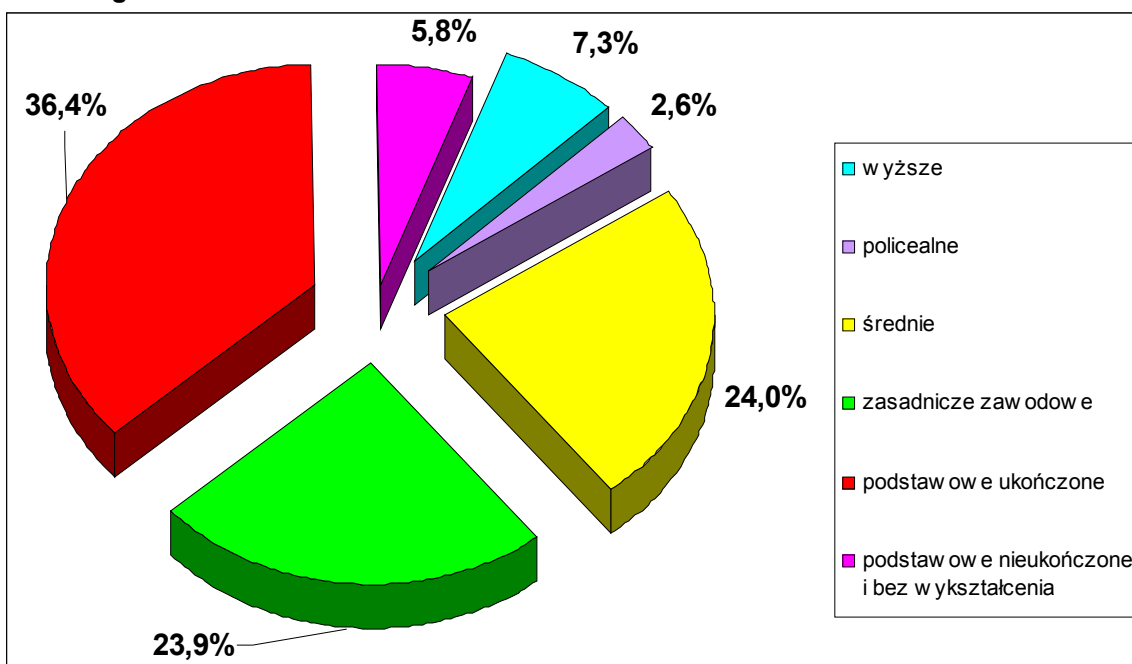
Tabela 9 Saldo migracji w powiecie pułtuskim

Lata	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
w ruchu wewnętrznym							
ogółem	-69	-72	0	-94	40	-65	-27
mężczyźni	-11	-22	14	-41	27	-40	17
kobiety	-58	-50	-14	-53	13	-25	-44
zagranica							
ogółem	6	1	0	4	2	4	-6
mężczyźni	2	0	0	2	0	1	-4
kobiety	4	1	0	2	2	3	-2

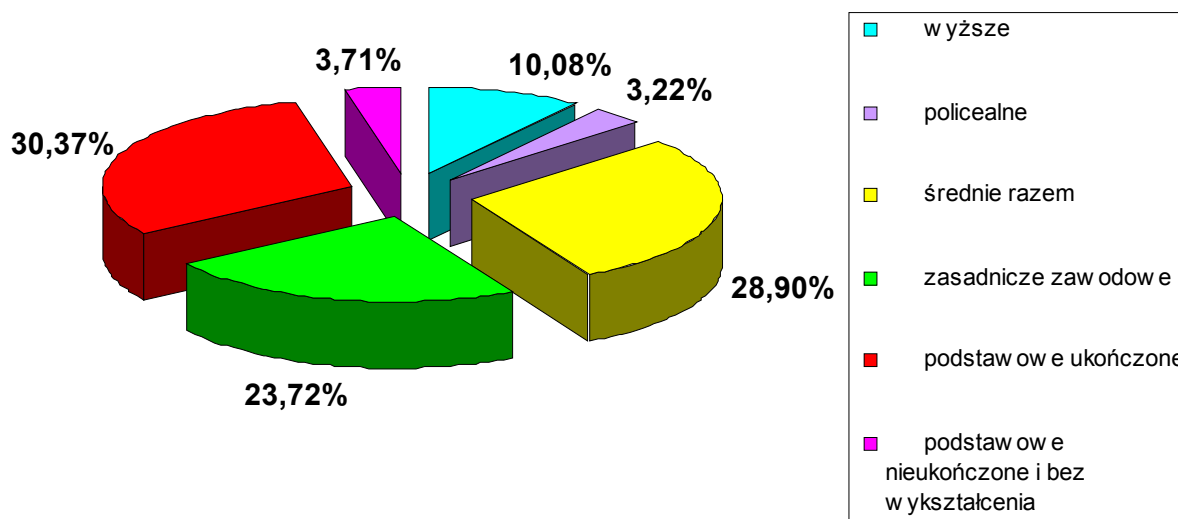
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

O możliwościach rozwojowych danego obszaru może świadczyć poziom wykształcenia mieszkańców. Najbardziej wiarygodne dane pochodzą ze Spisu Powszechnego 2002 i zostały zaprezentowane na poniższych wykresach. Struktura wykształcenia w powiecie pułtuskim jest gorsza niż dla ogółu kraju. Niższy był odsetek ludności z wykształceniem wyższym i policealnym, natomiast więcej ludności było z wykształceniem podstawowym ukończonym lub nieukończonym oraz bez wykształcenia, ponad 40% ogółu mieszkańców powiatu.

Wykres Sekwencja Wykres Ludność wg poziomu wykształcenia w powiecie – dane GUS ze Spisu Powszechnego 2002

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres Sekwencja Wykres Ludność wg poziomu wykształcenia w Polsce – dane GUS ze Spisu Powszechnego 2002

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5. RYNEK PRACY – BEZROBOCIE

Na koniec 2006 roku, w powiecie zarejestrowanych było 3688 podmiotów gospodarczych. Od 2003 roku liczba ta zmniejsza się. W ciągu czterech lat nastąpił spadek o 84 podmioty, czyli o 2,2%. Sektor publiczny stanowi niewielki odsetek w ogóle przedsiębiorstw, stanowi on 3,77%. Liczba podmiotów prywatnych na koniec 2006 roku wynosiła w powiecie pułtuskim 3549.

Tabela 10 Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON

Lata	2003	2004	2005	2006
ogółem	3 772	3 679	3 719	3 688
sektor publiczny	129	131	137	139
sektor prywatny	3 643	3 548	3 582	3 549

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2006 53% wszystkich zatrudnionych pracowało w rolnictwie, 22% w sektorze usług nierynkowych, 14% w przemyśle i pozostała część w sektorze usług rynkowych. Zauważamy wzrost zatrudnienia w usługach, szczególnie rynkowych, a także w przemyśle. Zatrudnienie w rolnictwie na przestrzeni kilku ostatnich lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 11 Pracujący wg sektorów ekonomicznych

Lata	2003	2004	2005	2006
ogółem	12 168	12 138	12 265	12 708
sektor rolniczy	6 732	6 735	6 730	6 734
sektor przemysłowy	1 528	1 506	1 484	1 781
sektor usługowy - usługi rynkowe	1 120	1 277	1 321	1 390
sektor usługowy - usługi nierynkowe	2 788	2 620	2 730	2 803

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie pułtuskim na koniec 2006 roku wynosiło 2053,62 zł i było to 77,9% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)

Poziom bezrobocia w powiecie pułtuskim na koniec 2006 roku wg GUS wynosił 20,8%. W poprzednich latach wskaźnik ten był wyższy: na koniec 2005 – 23,6%, na koniec 2004 – 25,0%. Jak można zauważyć sytuacja ulega poprawie. Stopa bezrobocia maleje, ale i tak jest wyższa niż dla całego kraju. Ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2006 roku wyniosła 3967. Większą grupę stanowią kobiety. Tendencja jest spadkowa, ponieważ od 2003 roku liczba pozostających bez pracy maleje z roku na rok. Jest to zjawisko pozytywne.

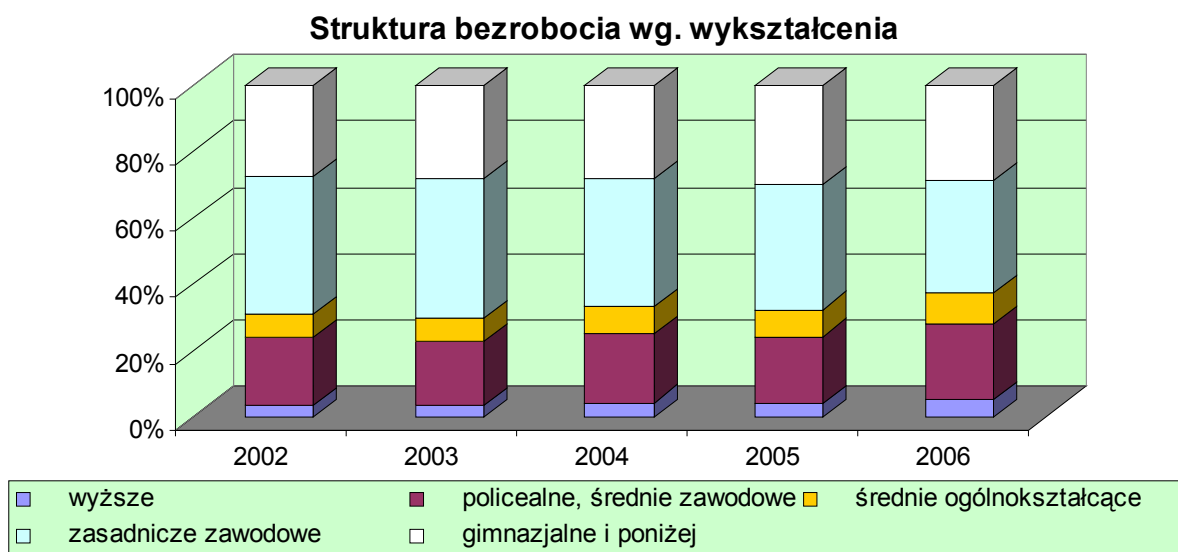
Tabela Sekwencja Tabela Bezrobotni zarejestrowani wg płci

Lata	2004	w tym kobiety	2005	w tym kobiety	2006	w tym kobiety
Bezrobotni ogółem	4927	2403	4595	2237	3967	2051
Bezrobotni z prawem do zasiłku	594	273	661	297	661	286
Bezrobotni z wykształceniem:						
- wyższym	220	153	203	138	212	160
-policealnym i średnim zawodowym	1009	602	914	541	910	574
-średnim ogólnokształcącym	426	317	376	274	361	260
-zasadniczym zawodowym	1893	848	1731	779	1348	631
-gimnazjalne i poniżej	1379	483	1371	505	1136	426

Źródło: Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2014

Zatrudnienie uzależnione jest od posiadanego wykształcenia. Im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsza liczba osób pozostających bez pracy. Ponad 60% bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym. Osoby z wyższym wykształceniem stanowią bardzo mały odsetek w grupie osób bezrobotnych.

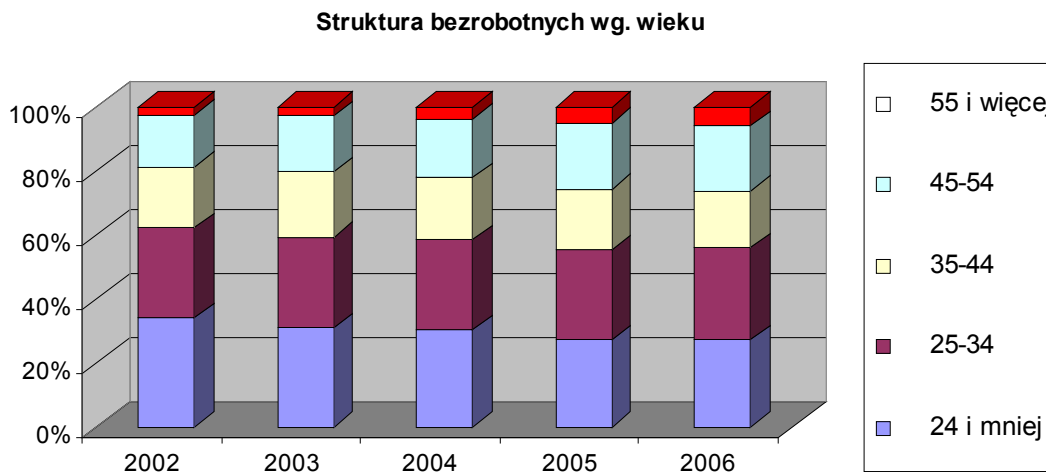
Wykres 8 Struktura bezrobocia wg wykształcenia

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Dużą grupę osób bezrobotnych stanowili ludzie młodzi, ponad 50% osób pozostających bez pracy nie ukończyła jeszcze 35 roku życia. Szczegółowe dane na temat struktury bezrobotnych wg wieku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 9 Bezrobotni wg wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Stan bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu na koniec 2006 roku prezentuje poniższa tabela.

Tabela Sekwencja Tabela Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach na koniec 2006 roku

Gmina	Ogółem	w tym kobiety
Pułtusk	2009	1045
Gzy	246	117
Obryte	321	167
Pokrzywnica	396	192
Świercze	346	174
Winnica	286	167

Zatory	363	189
OGÓŁEM	3967	2051

Źródło: Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2014

Poprawia się sytuacja w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Na koniec 2006 roku bez pracy było 49 osób, tj. o 10 mniej niż w roku ubiegłym, czyli nastąpił spadek liczby bezrobotnych o prawie 17%.

Tabela Sekwencja Tabela Bezrobocie niepełnosprawnych

Rok	Bezrobotni niepełnosprawni	w tym kobiety
2004	59	25
2005	59	26
2006	49	26

Źródło: Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2014

Na stopę bezrobocia w powiecie pułtuskim znaczący wpływ ma bezrobocie na wsi, gdzie dodatkowo występuje bezrobocie ukryte. Wg szacunków $\frac{1}{4}$ ludności wsi zaliczona jest do sfery ubóstwa.

6. EDUKACJA I WYCHOWANIE

W powiecie pułtuskim funkcjonowały, wg stanu na koniec 2006 roku, następujące placówki oświatowe:

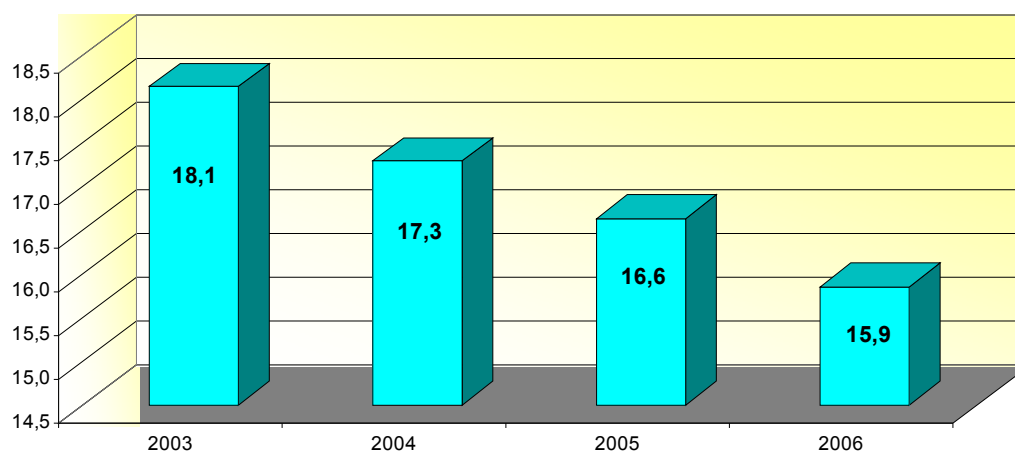
- 27 publicznych szkół podstawowych, w których uczy się 4 593 uczniów,
- 1 niepubliczna szkoła podstawowa, w której uczy się 45 uczniów,
- 11 publicznych gimnazjów, w których uczy się 2 461 uczniów,
- 1 niepubliczne gimnazjum, w którym uczy się 13 uczniów.

11. Wychowanie przedszkolne

Na terenie powiatu funkcjonuje 7 przedszkoli, do których uczęszcza 535 dzieci.

12. Szkolnictwo podstawowe

Na koniec 2006 roku liczba uczniów szkół podstawowych na terenie powiatu pułtuskiego wynosiła łącznie 3981, w tym 13 uczniów uczęszczało do szkoły podporządkowanej organizacjom społecznym. W latach 2003-2006 liczba uczniów malała. Porównując rok 2006 do 2003 spadek wyniósł 11%. O spadku liczby uczniów świadczy również malejąca liczba uczniów przypadająca na jedno pomieszczenie szkolne w powiecie pułtuskim. W roku 2006 wskaźnik ten wyniósł 15,9.

Wykres Sekwencja Wykres Liczba uczniów w szkołach podstawowych na jedno pomieszczenie szkolne w powiecie pułtuskim**Liczba uczniów w szkołach podstawowych na jedno pomieszczenie szkolne w powiecie pułtuskim**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

13. Szkolnictwo gimnazjalne

W powiecie pułtuskim funkcjonuje 11 gimnazjów publicznych prowadzonych przez gminy. Ogółem w roku szkolnym 2006/2007 obowiązek szkolny w gimnazjach klasach I-II-III realizuje 2267 uczniów.

Wykaz gimnazjów wraz z liczbą uczniów w kl. I – II – III w roku szkolnym 2007/2008 ilustruje poniższa tabela.

Tabela Sekwencja Tabela Wykaz gimnazjów wg gmin powiatu pułtuskiego

Gmina		Liczba gimnazjów	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Razem
1	Gzy	1	53	41	61	155
2	Winnica	1	79	75	81	235
3	Świercze	1	83	86	61	230
4	Pokrzywnica	1	57	65	70	192
5	Pułtusk	4	323	330	331	984
6	Zatory	2	65	87	87	239
7	Obryte	1	73	80	79	232
RAZEM			733	764	770	2267

Źródło: dane z poszczególnych Urzędów Gmin powiatu pułtuskiego

14. Szkoły ponadgimnazjalne

Bardzo ważnym zadaniem lokalnej polityki edukacyjnej staje się reorganizacja szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Oprzeć ją trzeba na niezbędnym rozpoznaniu możliwości rynku pracy, oczekiwań pracodawców, aspiracji edukacyjnych absolwentów gimnazjów oraz uwarunkowań demograficznych. Dane dotyczące rodzaju szkół i placówek oraz liczby uczniów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10a. Wykaz szkół i placówek wraz z liczbą uczniów

Szkoła / placówka		Liczba grup	Liczba uczniów/ słuchaczy
I	Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk	21	604
II	Zespół Szkół Zawodowych im Jana Ruszkowskiego w Pułtusk, w tym:	34	801
	1. I Liceum Ogólnokształcące (innowacja pedagogiczna w zakresie wych. fiz.)	1	27
	2. I Liceum Profilowane (profile: ekonomiczno - administracyjny, zarządzanie informacją, kształtowanie środowiska, mechaniczne techniki wytwarzania)	15	343
	3. Technikum Nr 1 (technik elektronik, technik mechanik)	5	97
	4. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1 (stolarz, elektryk,)	2	43
	5. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	3	67
	6. Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	4	122
	7. Szkoła Policealna dla Dorosłych (technik informatyk, technik ekonomista)	4	102
III	Zespół Szkół im. Bolesława Prusa w Pułtusk, w tym:	22	546
	1. II Liceum Profilowane (profil: socjalny)	3	81
	2. Technikum Nr 2 (Technik handlowiec, technik hotelarstwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik ekonomista, kucharz, kelner)	13	315
	3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2 (klasa wielozawodowa)	6	171
IV	Zespół Szkół Rolniczych im. Jadwigi Dziubińskiej w Gołdkowie, w tym:	27	619
	1. Liceum Ogólnokształcące (innowacja pedagogiczna w zakresie przysposobienia obronnego)	3	75
	2. Technikum (technik agrobiznesu, technik ekonomista, technik rolnik, technik mechanizacji rolnictwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik -mechanik)	13	301
	3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa (mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, rolnik)	1	18
	4. Technikum dla Dorosłych (technik agrobiznesu, technik rolnik)	6	116
	5. Technikum Uzupełniające dla Dorosłych (technik mechanizacji rolnictwa)	1	16
	6. Szkoła Policealna dla Dorosłych (technik rolnik)	3	93
V	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Anny Karłowicz w Pułtusk, w tym:	12	110
	1. Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna	6	53
	2. Publiczne Gimnazjum Specjalne	3	28
	3. Publiczna Szkoła Specjalna Przystosobająca do Pracy	2	20
	4. Publiczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	1	9
VI	Niepubliczne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Pułtusk	1	17
VII	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Pułtusk	3	76
VIII	Uzupełniające Technikum Elektryczne dla Dorosłych w Pułtusk-(technik elektryk)	1	14
IX	Uzupełniające Technikum Mechaniczne dla Dorosłych w Pułtusk -(technik mechanik)	3	43
X	Studium Informatyczne dla Dorosłych w Pułtusk – (technik informatyk)	2	35
Razem:		126	2865

Źródło: Wydziału Edukacji, Kultury, Zdrowia i Sportu Starostwa Powiatowego w Pułtusk. Stan na wrzesień 2007 r.

- Szkoły Wyższe

Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtusk. Na dzień 3 października 2007 roku na studiach stacjonarnych uczyło się 502 studentów, na studiach niestacjonarnych 5022

studentów. Ponadto na uczelni w ramach seminariów doktoranckich uczestniczy 211 słuchaczy oraz w ramach studiów podyplomowych 283 słuchaczy.

7. TURYSTYKA I SPORT

15. Rozwój turystyki i wypoczynku

Część powiatu tworzą gminy o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Są to doskonałe miejsca dla miłośników turystyki aktywnej w wielu jej formach: pieszej, wodnej, rowerowej, a nawet konnej.

Występująca na terenie powiatu część Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem gatunkowym: lasy, rezerваты i pomniki przyrody, miejsca gniazdowania bociana czarnego, dolina rzeki Narew i jej malownicza otulina stanowią naturalne zasoby dla rozwoju turystyki.

Szczególną atmosferę Pułtusza, miasta o bogatej historii, tworzą zabytki:

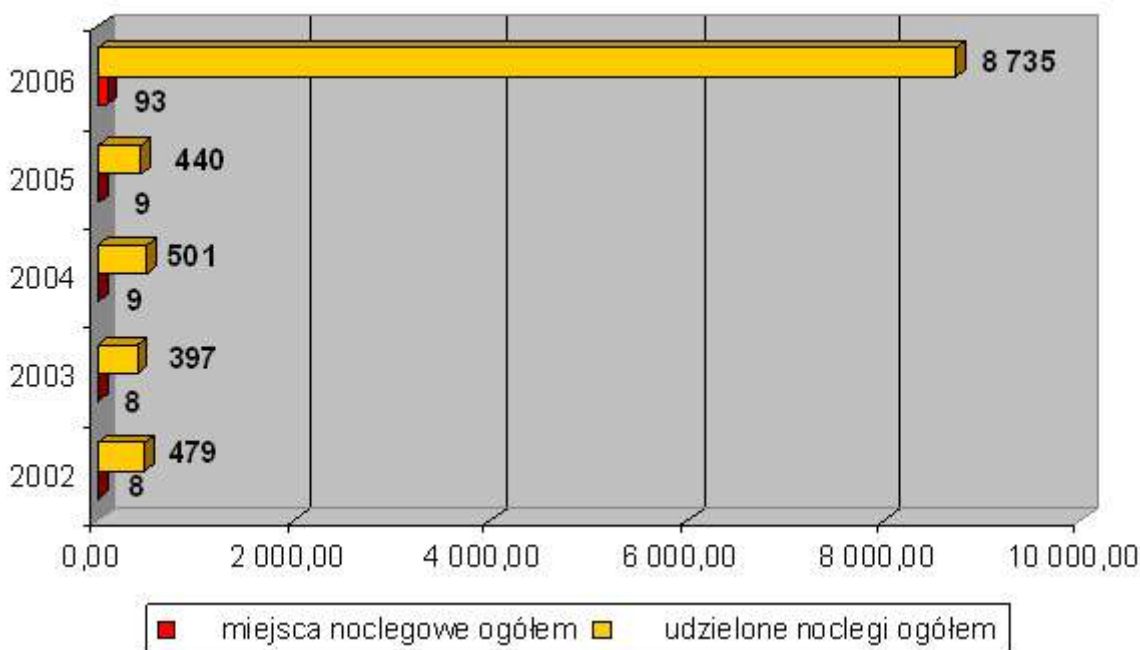
- Ratusz i wieża ratuszowa – Muzeum Regionalne,
- Miejskie mury obronne,
- Zamek – Dom Polonii,
- Kolegiata,
- Dzwonnica Kolegiaty,
- Kaplica Św. Marii Magdaleny,
- Dawny Kościół NP. Marii – Archiwum Państwowe,
- Kościół Św. Św. Piotra i Pawła (pojezuicki, pobenedyktynski),
- Kościół Św. Józefa i Klasztor poreformacki.

Dużą atrakcją turystyczną jest 400 metrowy rynek położony na wyspie.

Aktualna baza noclegowo-turystyczna to:

- Hotele Domu Polonii: Zamek, Kasztel, Stanica Wodna, (ul. Szkolna 11, 06-100 Pułtusk),
Dom Kresowy (3 Maja 12, 06-100 Pułtusk)
- Hotel „Zalewski” (ul. Jana Pawła II 19, 06-100 Pułtusk)
- Hotel „Baltazar”, (ul. Baltazara 39/41, 06-100 Pułtusk)
- Hotel „Wiatrak”, (Boby 16, 06-100 Pułtusk)
- Hostel „POLON” (ul. M. Skłodowskiej 9, 06-100 Pułtusk)
- Baza Biwakowa Popławy
- Bursa Szkolna – w weekendy, ferie zimowe, wakacje (ul. 3 Maja 20, 06-100 Pułtusk),

W powiecie pułtuskim znajdują się dwa punkty informacji turystycznej: jeden w Muzeum Regionalnym w Pułtusku, ul. Rynek 1 – Wieża Ratuszowa oraz drugi przy Miejskim Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku, Pl. Teatralny 4.

Wykres Sekwencja Wykres Obiekty zbiorowego zakwaterowania na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2006 liczba miejsc noclegowych wzrosła 10-cio krotnie, a tym samym można zaobserwować bardzo duży wzrost udzielonych noclegów. Zatem obiekty zbiorowego zakwaterowania są znacznie częściej odwiedzane przez ludność w powiecie pułtuskim aniżeli miało to miejsce w poprzednich latach-co widać na załączonym wykresie. Powiat pułtuski odwiedzają coraz liczniejsze grupy turystów, a nasilenie tego zjawiska nastąpiło szczególnie w roku 2006.

16. Działalność sportowa

W powiecie pułtuskim w oparciu o bazę stadionu miejskiego działają: MOSIR i dwa kluby sportowe:

- LKS „Nadnarwianka” w Pułtusku,
- Miejski Klub Sportowy „Narew” w Pułtusku,

Ludowy Klub Sportowy „Nadnarwianka” prowadzi 4 sekcje:

1. piłki nożnej (trzecia liga i “A” klasa),
2. szachowa (druga liga),
3. trójbój siłowy (czołówka krajowa, medaliści MP, E i MŚ),
4. strzelecka.

Miejski Klub Sportowy „Narew” prowadzi 3 sekcje:

5. trójbój siłowy (czołówka krajowa, medaliści MP, ME i MŚ),
6. kulturystyka,
7. podnoszenie ciężarów.

Ponadto w powiecie jest 18 uczniowskich klubów sportowych, zrzeszających 340 członków przy szkołach z terenu powiatu i 2 parafialne uczniowskie kluby sportowe (w parafii Zatory i w parafii Św. Józefa w Pułtusku). Kultura fizyczna i sport powinna stać się powszechnie dostępna we wszystkich środowiskach społecznych, w tym także wśród osób niepełnosprawnych. Biorąc pod uwagę niezadowalający stan zdrowia i sprawności fizycznej ludności, brak powszechnych nawyków aktywnego wypoczynku, bardzo pilne staje się przeciwdziałanie tym zjawiskom poprzez kulturę fizyczną. Należy więc dążyć do rozwoju klubów już istniejących i powoływania nowych na terenie powiatu.

Sportem wyczynowym winny zajmować się 2 kluby: LKS „Nadnarwianka” i MKS „Narew”, zaś sportem dzieci i młodzieży – Powiatowy Szkolny Związek Sportowy.

Baza sportowa w powiecie to:

- stadion miejski w Pułtusku z pełnowymiarowym boiskiem piłkarskim, bieżnią 400m, rzutniami i skoczniami,
- boiska piłkarskie: w Zambskach Kościelnych, Pniewie, Pokrzywnicy, Świerczach (piłkarskie zespoły B-klasowe),
- korty tenisowe w Pułtusku,
- duże sale gimnastyczne: W Pułtusku przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 4 i w Zespole Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusku, w Winnicy, w Świerczach, w Gzach i w Nowym Niestępowie (GKS Pokrzywnica III, IV i V liga tenisa stołowego).

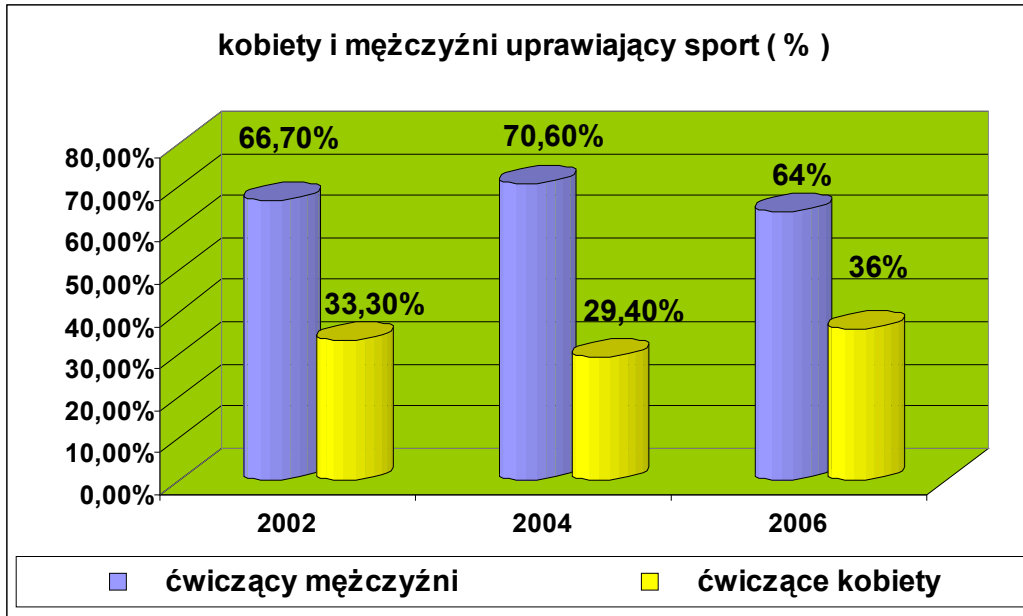
W budowie są:

- sala gimnastyczna przy Publicznym Gimnazjum Nr 1 im. K. Potockiej w Pułtusku,
- sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Nr 2 w Pułtusku,
- sala gimnastyczna przy Publicznym Gimnazjum w Dzierżeninie,
- boisko przy Szkole Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Pułtusku,
- basen miejski.

Ponadto na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonuje na zasadzie działalności gospodarczej kilka klubów fitness oraz siłowni.

Liczba kobiet uprawiających sport z roku na rok rośnie, ale i tak jest to dużo mniejsza liczba w porównaniu do mężczyzn. Ponad 60% mężczyzn uprawia sport i tylko 36% kobiet.

Wykres 10 Kobiety i mężczyźni uprawiający sport

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

8. WARTOŚCI KULTUROWE, PLACÓWKI KULTURY I PLACÓWKI NAUKOWE

17. Wartości dziedzictwa kulturowego

Trwałym elementem zagospodarowania terenu są zasoby dziedzictwa kulturowego świadczące o ciągłości dorobku wielu pokoleń.

Znaczna część dziedzictwa kulturowego występuje na terenie Pułtuska. Pułtusk jedno z najstarszych polskich miast (za panowania pierwszych piastów – gród obronny) uzyskał pierwszą lokację w 1257 r. Dynamiczny rozwój Pułtuska nastąpił w XV w., gdy miasto stało się rezydencją biskupów płockich. W 1440 r., z ich inicjatywy w Pułtusku otwarto szkołę kolegiacką, w której wykładowcami byli akademicy krakowscy. Na pułtuskim zamku był przechowywany najstarszy zachowany do naszych czasów relikwiarz średniowiecznej sztuki rękopiśmiennej z XI w., tzw. „Złoty Kodeks Pułtuski”. Tu też powstała pierwsza na Mazowszu drukarnia. W 1594 r. w Pułtusku utworzono pierwsze w diecezji płockiej Seminarium Duchowne. Miasto nazwane było „mazowieckim grodem żaków”.

Upadek Pułtuska (XVII-XVIII w.) spowodowany był wydarzeniami „potopu” szwedzkiego i wielkiej wojny północnej. Mimo upadku gospodarczego, w czasach Komisji Edukacji Narodowej, prowadzona przez benedyktynów Szkoła Podwydziałowa Pułtuska należała do największych i najlepszych w Koronie.

W okresie porzeczności Pułtusk był miastem obwodowym, później powiatowym i drugim co do wielkości ośrodkiem miejskim północnego Mazowsza. W czasach Królestwa Kongresowego funkcjonowała tu Szkoła Województwa księża benedyktynów. W latach II Rzeczypospolitej

chlubą miasta były szkoły: Gimnazjum Męskie im. P. Skargi i Gimnazjum Żeńskie im. Kludyny Potockiej. Prężnie rozwijało się życie teatralne i czasopiśmiennictwo. Rozwój miasta przekreślony został przez wybuch II wojny światowej. W powojennej historii ważnym wydarzeniem było przekazanie w 1989 roku pułtuskiego zamku na siedzibę Domu Polonii. Wielką szansę na dynamiczny rozwój Pułtuska przyniosło utworzenie w 1994r. Wyższej Szkoły Humanistycznej w Pułtusku aktualnie Akademii Humanistycznej im. A. Gieysztorą w Pułtusku i Centrum Akademickiego.

18. Ważniejsze zabytki

Wykaz ważniejszych zabytków w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

Gmina Gzy

Ołdaki – Park podworski,

Pękowo – Park podworski, XIX w.

Przewodowo – Zespół sakralny – kościół – kaplica na cmentarzu przykościelnym – cmentarz przykościelny wraz z warstwą kulturową - ogrodzenie mur,

Przewodowo – Osada z okresu późnolateńskiego,

Przewodowo Nowe – Osada wczesnośredniowieczna,

Przewodowo Parcele – Osada z okresu wpływów rzymskich,

Gmina Obryte

Obryte-Kościół murowany z roku 1851

Obryte- Stara część cmentarza parafialnego rzymskokatolickiego,

dzwonnica – przy byłym Kościele p.w. Św. Rocha w Sadykrzu i najbliższe otoczenie w promieniu 50m.,

Sokołowo Włociańskie – Kościół p.w. NMP, drewniany, XVII w. wraz wyposażeniem wewnątrz – dzwonnica i otoczenie w promieniu 100m.

Zambski Kościelne – Kościół parafialny p.w. Św. Wojciecha – 1890 r.,

Zambski Kościelne – najstarsza część cmentarza parafialnego rzymskokatolickiego,

Zambski Kościelne - ślady osady starożytnej.

Gmina Pokrzywnica

Gzowo Żwirownia – Ślady osady wczesnośredniowiecznej - XI-XII w.

Koziegłowy – Osada wczesnośredniowieczna.

Gmina Pułtusk

Kacice – Kościół filialny p.w. św. Stanisława Kostki, I poł. XVIII w. wraz z wyposażeniem,

Kacice – Ślady osady starożytnej z okresu późnolateńskiego,

Kacice – Park podworski krajobrazowy - XIX w.,

Kleszewo – Płaskie cmentarzysko ciałopalne,

Olszak – Osada z okresu późnolateńskiego,

Pułtusk – Zespół urbanistyczno – architektoniczny oraz warstwy kulturowe miasta,
Pułtusk – Dzwonnica przy kolegiacie – 1507 r.
Pułtusk – Plebania przy parafii rzymskokatolickiej p.w. św. Mateusza,
Pułtusk – Kościół filialny p.w. św. Piotra i Pawła - XVIII w. wraz z wystrojem wnętrza,
Pułtusk – Kościół filialny p.w. św. Józefa - XVII w. wraz z wyposażeniem wnętrza,
Pułtusk – były Klasztor poreformacki (byłe więzienie), budynek Administracji - XVII w.,
Pułtusk – Kościół p.w. NP. Marii -XVI w. wraz z najbliższym otoczeniem w promieniu 100 m,
Pułtusk – Kościół p.w. św. Krzyża - XVI/XVII w.,
Pułtusk – Kościół p.w. św. Marii Magdaleny (dawna Kaplica zamkowa XVI w.),
Pułtusk – Zespół koszar , 1880-1890,
Pułtusk – dawna Synagoga, 1815-1825
Pułtusk – dawny Pałac Biskupi - XIV, XVI, XVII,
Pułtusk – Park zamkowy - XVIII-XIX w.,
Pułtusk – Budynek sądu (dawny Dom księży emerytów) - XVIII w.,
Pułtusk – Seminarium duchowne - XIX w.,
Pułtusk – dawna Kanonia - XIX w.,
Pułtusk – Szpital XVIII-XIX w.,
Pułtusk – Wieża ratuszowa - XVI w. wraz z otoczeniem – piwnica starego ratusza,
Pułtusk – Baszta obronna - XVI w. wraz z otoczeniem w promieniu 100 m,
Pułtusk – Baszta przy szpitalu - XVI w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Kotlarska 26 - XVIII w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Rynek 3 - XIX w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Rynek 9 - XIX w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Rynek 11 tzw. „Dom Organka” początek XI w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Rynek 13 - XIX w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Rynek 15 - XIX w.,
Pułtusk – Dom mieszkalny, ul. Rynek 23 - XIX w.,
Pułtusk – Piwnice magazynowe wewnątrz tzw. Wzgórze Abrahama , XVII – XVIII w.,
Pułtusk – Obszar dawnych fortów w Lipnikach Nowe.

Gmina Świercze

Chmielewo – Dom mieszkalny nr 25, ok. 1830 r. wraz z terenem zagrody,
Gańsiorowo – Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja, drewniany - XVIII w. – dzwonnica wraz otaczającym drzewostanem,
Gańsiorówek- Park podworski,
Klukowo – Dwór murowany - 1923,
Kowalewice Włościańskie – Park podworski - XIX w.,
Kościeszce – Cmentarzysko wczesnośredniowieczne - XI w.,

Strzegocin – Zespół klasztorny pobernadyński – Kościół p.w. Matki Boskiej, klasztor - XVIIIw.,
Strzegocin – Park podworski krajobrazowy - XIX w.,

Gmina Winnica

Rębkowo – Park podworski - XIX w.,
Winnica - Kościół Parafialny p.w. św. Trójcy z XIII w.,

Gmina Zatory

Cieńska – Cmentarzysko ciałopalne z okresu lateńskiego,
Cieńska – Wiatrak - XIX w.,
Gładczyn – Dworek murowany - XIX/XX w., park - XVIII/XIX w.,
Gładczyn – Park wiejski - XIX w.,
Pniewo – Kościół p.w. św. Piotra i Pawła - XIX w.,
Pniewo – Nagrobki Józefa Radzickiego, Antoniny i Piotra Modzelewskich oraz drzewostan,
Zatory – Kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty - 1915,
Zatory – Dwór – park - XIX w.,
Zatory – Zespół przestrzenny zabudowań folwarcznych - XIX w. : gorzelnia, młyn, magazyn – spirytusowy, spichlerz, wozownia, stajnie,
Zatory – Park otaczający pałac,
Zatory – Najstarsza część cmentarza parafialnego rzymskokatolickiego.

19. Placówki kultury

Życie kulturalne w powiecie pułtuskim skupia się wokół miejskich i gminnych placówek kultury, zespołów artystycznych oraz twórców indywidualnych.

Prężnie działające instytucje kultury to:

- Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w tym kino „Narew”,
- Muzeum Regionalne w Pułtusku
- Dom Polonii w Pułtusku
- Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela oraz sieć bibliotek na terenie powiatu pułtuskiego,
- Archiwum Państwowe m.st. Warszawy Oddział w Pułtusku,

Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku powstało w 1910 roku. Jest jedną z najstarszych instytucji tego typu na terenie województwa mazowieckiego. Od 1915 roku mieści się tu również kino stanowiące integralną część Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki i wspierające jego działalność merytoryczną.

Propozycja programowa Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki jest dość bogata a przygotowywane oferty kulturalne to:

- Młodzieżowy Zespół Tańca Nowoczesnego – grupy taneczne: „XXL”, „Dekadance”,

- Klub Piosenki – dla dzieci i młodzieży od 8 do 20 lat (ćwiczenie emisji, intonacji, dykcji, nauka śpiewu),
- Młodzieżowe Zespoły wokalne-instrumentalne,
- Zajęcia teatralne (dzieci i młodzieży),
- Zajęcia Aerobik,
- Klub Muzyczny Reakcja,
- Pracownia rysunku,
- Pracownia malarstwa,
- Pracownia ceramiki,
- Pracownia witrażu,
- Warsztaty artystyczne „Ogród sztuk” prowadzone w czasie ferii zimowych i wakacji letnich.

Dodatkowo dla organizacji różnych imprez udostępniana jest sala wystawowa Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku – “Galeria 4 Strony Świata” (malarstwo, rysunek, fotografia).

Miasto Pułtusk oferuje wiele imprez, które budują kulturową tradycję miasta i promują je. Do imprez cieszących się największym zainteresowaniem należą:

- Dni Patrona Pułtuska – Św. Mateusza,
- Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej,
- Wianki,
- Ogólnopolskie Warsztaty Jazzowe,
- Ogólnopolski Festiwal Teatrów Studenckich „ATENA”,
- Pułtuskalia,
- Międzypowiatowy Mityng Lekkoatletyczny Osób Niepełnosprawnych Pułtusk,
- Turniej Rycerski na Zamku w Pułtusku,
- Zbiorowa Wystawa Artystów Pułtuskich.

Biblioteki publiczne na terenie powiatu to:

- Pułtuska Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela (pełniąca od sierpnia 2000 r. zadania biblioteki powiatowej) z 4 filiami,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczach z filią w Strzegocinie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Gzach z filią w Skaszewie,
- Gminna Biblioteka w Zatorach z filią w Pniewie,
- Gminna Biblioteka w Pokrzywnicy z filią w Dzierżeniu,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Obrytem,
- Gminna Biblioteka w Winnicy.

Informacje dotyczące księgozbiorów bibliotek zawiera poniższa tabela.

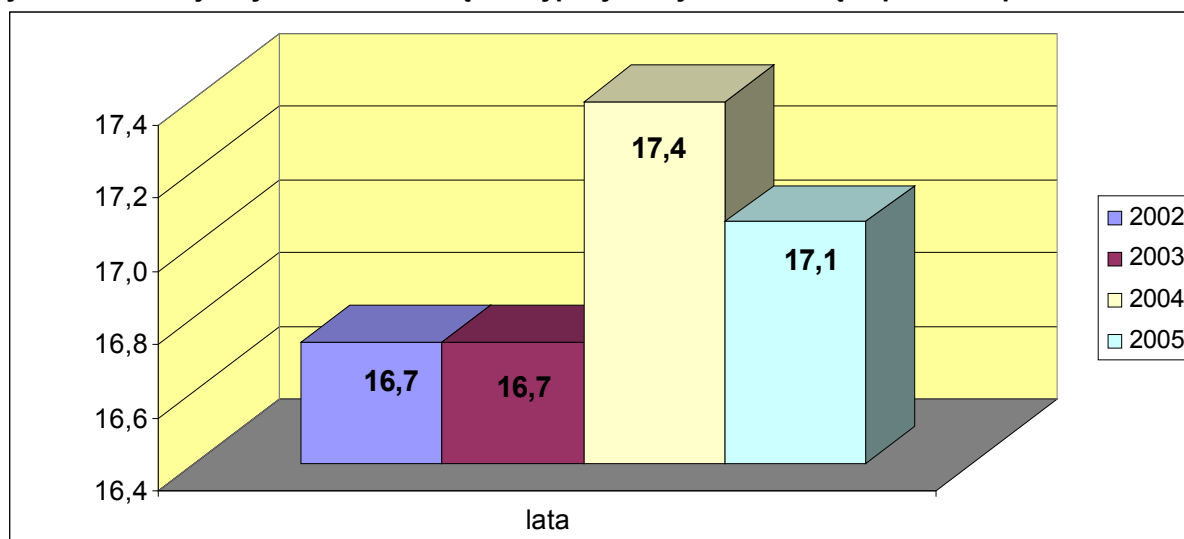
Tabela Sekwencja Tabela Analiza działalności bibliotek publicznych w 2006 roku

Biblioteki – 7 Filie – 8 Ogółem-15	Liczba mieszk.	Księgozbiory		Czytelnicy	
		Stan na 31.XII.2006r.	Wskaźnik za- kupu na 100 mieszk.	Stan na 31.XII.2006r.	% w stosun- ku do liczby mieszk.
Pułtusk PBP		51.183		2.188	
F. Nr1		9.679		433	
F. Nr 2		14.578		726	
F. Nr 3		7.418		301	
F. Przemiarowo		6.849		159	
	23.592	89.707	12,2	3.807	16,1
Gzy GBP		13.862		195	
F. Skaszewo		8.602		112	
	4.066	22.464	11,5	307	7,6
Obryte GBP	4.807	12.272	10,2	341	7,1
Pokrzywnica GBP		13.793		440	
F.Dzierżenin		11.079		447	
	4.699	24.872	13,9	887	18,9
Świercze GBP		15.492		718	
F. Strzegocin		8.187		324	
	4.788	23.679	10,7	1.042	21,8
Winnica GBP	4.117	15.390	9,5	582	14,1
Zatory GBP		15.513		451	
F. Pniewo		9.453		388	
	4.760	24.966	13,6	839	17,6
Ogółem:	50.829	213.350	11,9	7.805	15,4

Źródło: dane uzyskane z Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. J. Lelewela

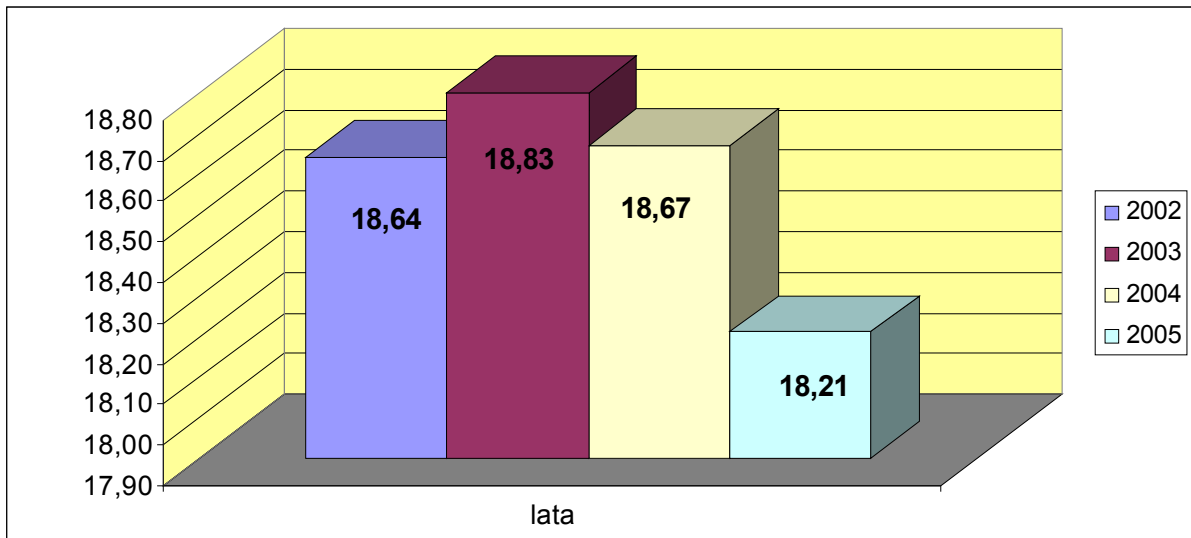
Niepokojącą informacją jest niski wskaźnik zakupu książek – średnia w powiecie 11,9 książki na 100 mieszkańców, natomiast zalecana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego norma to zakup 18 woluminów na 100 mieszkańców.

W 2006 roku statystycznie co szósty mieszkaniec powiatu pułtuskiego korzystał ze zbiorów bibliotek. Około 75% czytelników bibliotek to dzieci i młodzież ucząca się.

Wykres Sekwencja Wykres Liczba książek wypożyczonych na osobę w powiecie pułtuskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

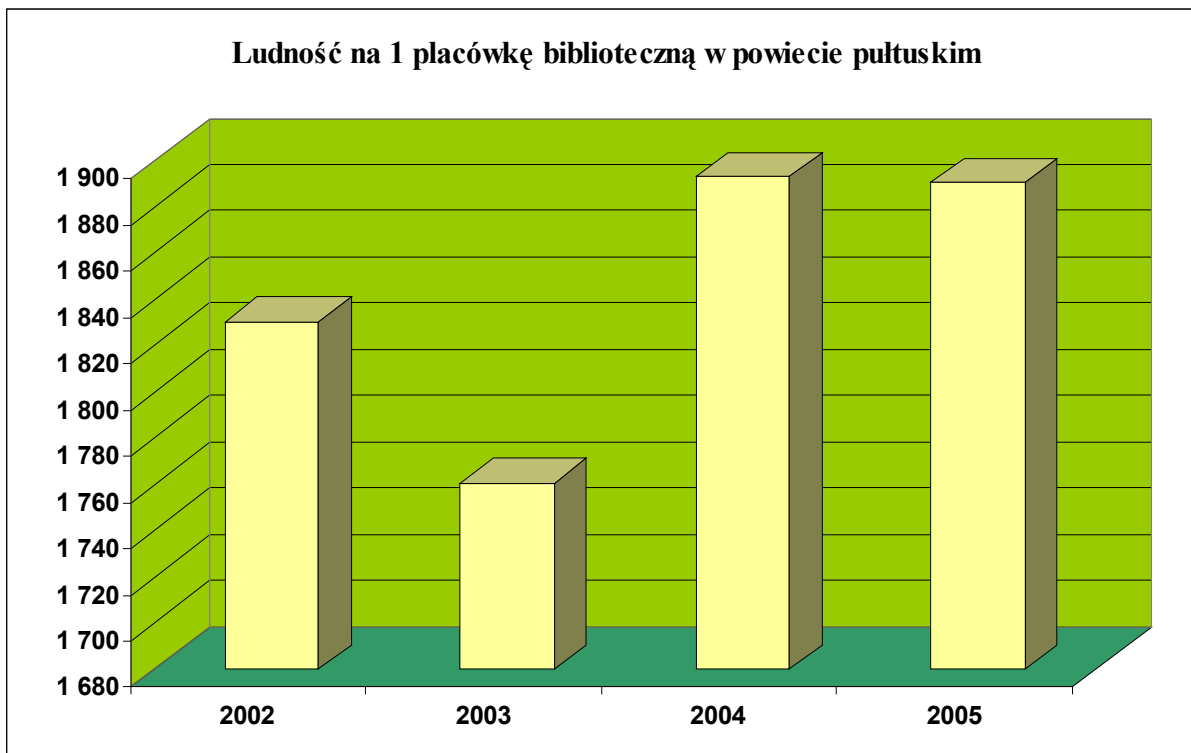
Wykres Sekwencja Wykres Liczba książek wypożyczonych na osobę w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W powiecie pułtuskim występuje znacznie niższe zainteresowanie księgozbiorem zgromadzonym w bibliotekach. Daje temu wyraz znacznie niższy odsetek wypożyczonych woluminów na jednego mieszkańca.

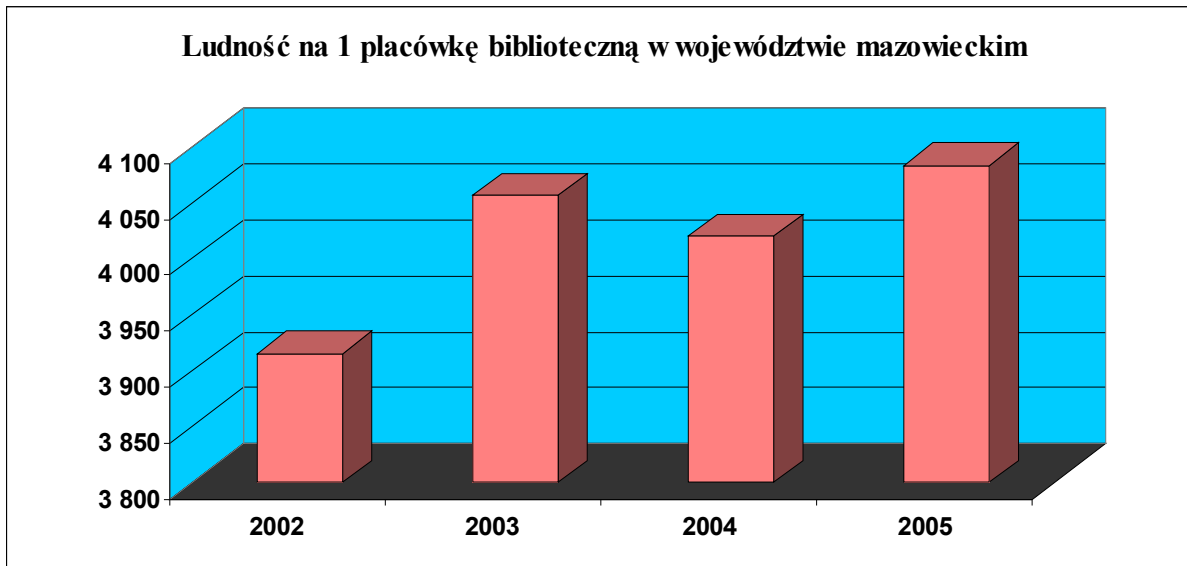
Wykres Sekwencja Wykres Ludność na 1 placówkę biblioteczną w powiecie pułtuskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

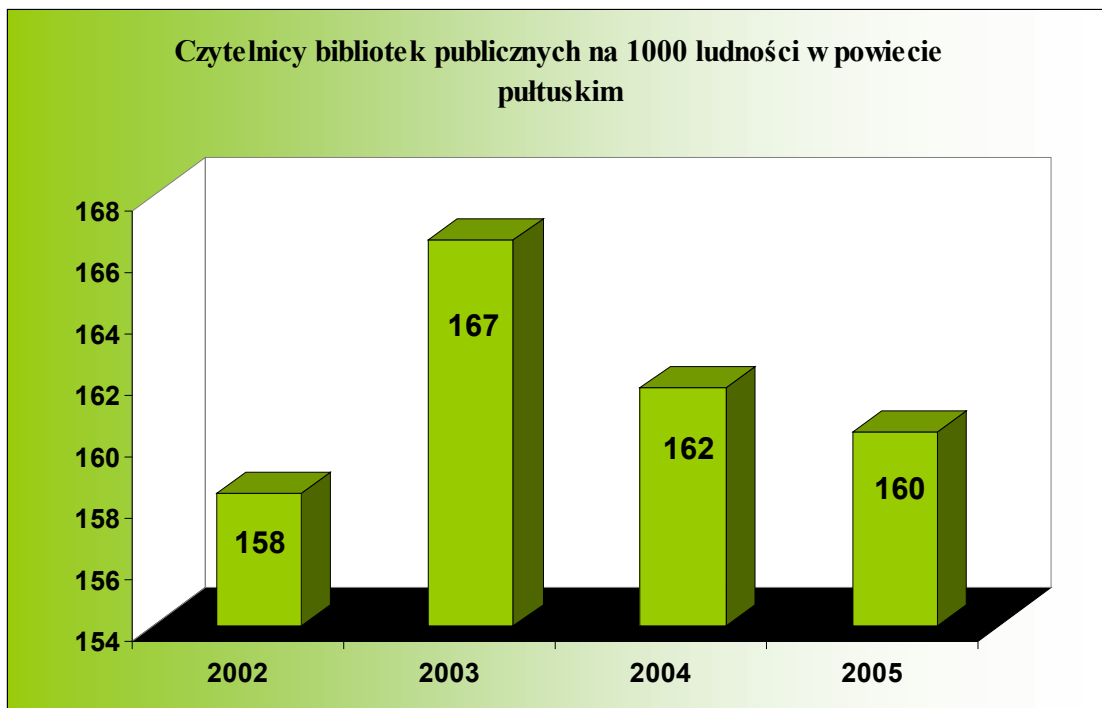
Taka sytuacja ma miejsce mimo, iż w powiecie pułtuskim dostępność do placówek bibliotecznych jest o wiele wyższa aniżeli w województwie mazowieckim. Wyraża to dużo wyższa liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt w województwie mazowieckim aniżeli w powiecie pułtuskim.

Wykres Sekwencja Wykres Ludność na 1 placówkę biblioteczną w województwie mazowieckim

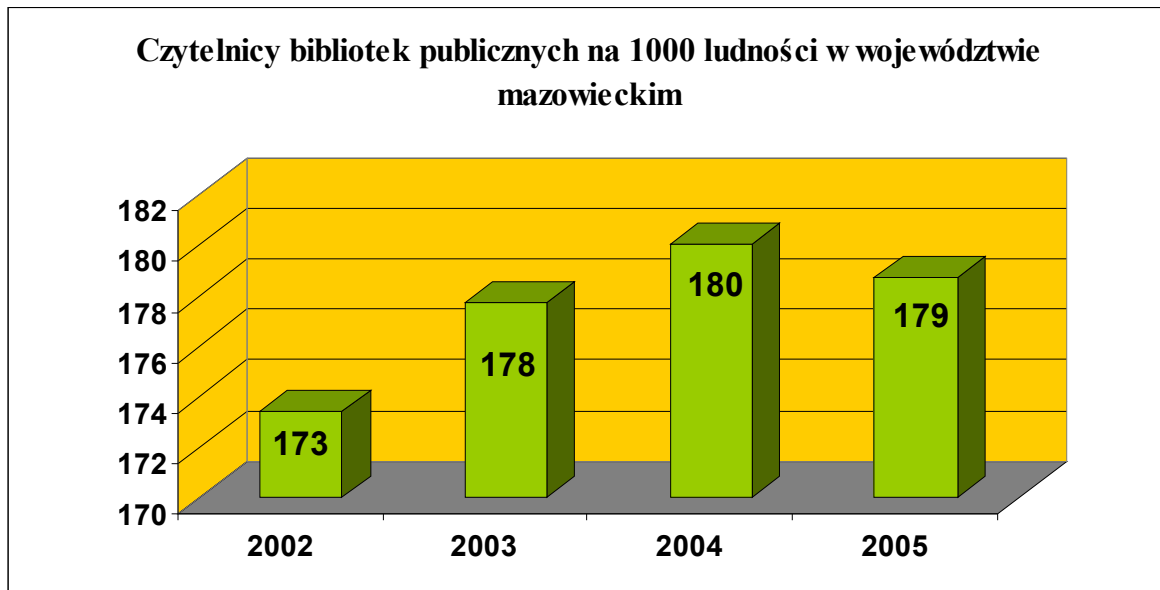

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres Sekwencja Wykres Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców w powiecie pułtuskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres Sekwencja Wykres Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mimo lepszego dostępu do bibliotek w powiecie pułtuskim aniżeli w województwie mazowieckim, w tym pierwszym spośród tysiąca mieszkańców występuje zdecydowanie niższa liczba osób korzystających z bibliotek niż ma to miejsce w województwie mazowieckim.

Ważnym ośrodkiem tradycji, kultury i sztuki jest Muzeum Regionalne w Pułtusku. Muzeum gromadzi zabytki rzemiosła artystycznego (wyroby z cyny, meble, tkaniny). Ważne miejsce zajmują zabytki dotyczące historii Pułtuska (ikonografia, dokumenty cechowe) oraz zabytki etnograficzne z terenu Puszczy Białej. Ciekawostką w zbiorach są okazy meteorytu, który spadł w okolicy Pułtuska w 1868 r. oraz kolekcja archeologiczna znaleziona podczas prac wykopaliskowych w latach 1976-1998. Kolekcja liczy około 500 eksponatów. Są to: wyroby ze skóry, fragmenty ubrań, wyroby z kości i rogu, talerze, elementy warsztatów, narzędzia. W muzeum organizowane są wystawy i ekspozycje czasowe i stałe: „Ikonografia Pułtuska XVII-XX w” oraz „Pułtusk w świetle odkryć archeologicznych”. Przez cały rok 2006 Muzeum Regionalne w Pułtusku odwiedziło 7279 osób.

Bardzo ważną rolę w dziedzinie kultury i edukacji spełnia Dom Polonii. Jest on miejscem spotkań, zjazdów, konferencji i sympozjów naukowych, domem pracy twórczej pisarzy, malarzy i kompozytorów polskiego pochodzenia podczas pobytu ich w kraju. Dom Polonii propaguje model turystyki dlatego oferuje gościom zagranicznym różnego rodzaju kursy: staropolskich tańców, wiedzy o folklorze, polskiej kuchni. Dziedziniec i zabytkowe wnętrza zamku są miejscem organizowania nastrojowych koncertów, wieczorów poezji, spektakli a także imprez o tematyce historycznej (turniejów, balów w strojach ludowych, widowisk).

Pułtusk jest jednym z nielicznych miast na Mazowszu, gdzie tak bardzo przeszłość i tradycja styka się z teraźniejszością. Dzięki biskupom plockim – wielkim humanistom Pułtusk stał się w epoce „Złotego Wieku” sławnym w całej Rzeczypospolitej ośrodkiem edukacyjnym.

Pierwszy rok trzeciego tysiąclecia w Pułtusku rozpoczęto imprezą pn. „Pułtusk - Stolicą kulturalną Mazowsza 2001”. Idea Roku Kultury będąca inicjatywą Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego, Województwa Mazowieckiego, Mazowieckiego Centrum Kultury i Sztuki, Starostwa Powiatowego w Pułtusku, Wyższej Szkoły Humanistycznej w Pułtusku, Domu Polonii w Pułtusku i Miejskiego Domu Kultury w Pułtusku będzie hołdem złożonym przodkom i promocją całego Mazowsza.

20. Placówki naukowe

- Akademia Humanistyczna w Pułtusku,
- Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Pułtusku,
- Pułtuskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne,
- Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych im. S. Herbsty w Warszawie Stacja Naukowa w Pułtusku.

Placówki naukowe inicjują, rozwijają badania naukowe, gromadzą źródła historyczne dotyczące Pułtusk i regionu poprzez:

- organizowanie bazy naukowej,
- konsultacje naukowe,
- popularyzację wiedzy o regionie,
- prowadzenie działalności wydawniczej.

Akademia Humanistyczna w Pułtusku wielką wagę przywiązuje do pracy badawczej poprzez: wydawnictwo monografii, publikacje materiałów z konferencji naukowych, organizowanie międzynarodowych konferencji naukowych i sympozjów. Uczelnia jest podmiotem dydaktyczno-naukowym. Współpracuje z najlepszymi uczelniami, zarówno amerykańskimi, jak i europejskimi w zakresie oferowania wspólnych programów szkoleniowych oraz wymiany studentów i wykładowców.

Akademia Humanistyczna oferuje studia stacjonarne i zaoczne na siedmiu wydziałach. Ponadto na wydziale Nauk Politycznych prowadzone są seminaria doktorskie z socjologii i filozofii polityki, systemów politycznych, historii politycznej Polski i powszechnej XX wieku, myśli politycznej, ruchów społecznych, stosunków międzynarodowych i integracji europejskiej; natomiast na wydziale Historycznym seminaria doktorskie poświęcone historii Polski i powszechnej, w tym krajów pozaeuropejskich.

9. OPIEKA ZDROWOTNA

Opieka zdrowotna w powiecie pułtuskim opiera się na kilku podstawowych działach:

- Podstawowa opieka zdrowotna,
- Specjalistyczna ambulatoryjna opieka zdrowotna,
- Lecznictwo zamknięte,
- Profilaktyka i promocja zdrowia,
- Ratownictwo medyczne,
- Stomatologia.

Dotychczasowa struktura i rozmieszczenie placówek podstawowej opieki zdrowotnej daje gwarancję objęcia opieką wszystkich mieszkańców. Podstawową opieką zdrowotną w powiecie pułtuskim świadczona jest przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. Porady specjalistyczne udzielane w ramach specjalistycznej ambulatoryjnej opieki zdrowotnej odbywają się w zakładach o różnym statusie tj.:

- Poradnie działające w ramach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej,
- Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- Gabinety prywatne.

Tabela Sekwencja Tabela Sieć publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej (stan na 31.12.2006 r.)

Gmina	Lp.	Nazwa zakładu
Obryte	1	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE”
	2	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”
	3	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DAR-MED.”
Pokrzywnica	4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”
Pułtusk	5	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pułtusk
	6	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DIMA-DENT”
	7	Oddział Żłobkowy w Przedszkolu Miejskim nr 5
	8	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE”
	9	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NOVA-MED.”
	10	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”
	11	Hospicjum Caritas Diecezji Płockiej w Pułtusk
	12	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Caritas Diecezji Płockiej w Pułtusk
	13	Zespół Przychodni Specjalistycznych „MED.-MED.”
	14	Centrum Medyczne”GAJDA-MED.”
	15	Zespół Lekarzy Specjalistów „MEDYK”
	16	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICA”
	17	Centrum Profilaktyczno – Lecznicze „MEDITEL”
	18	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AN-MED.”
Świercze	19	Zespół Lekarzy Rodzinnych „VITA-MED.”
Winnica	20	Zespół Lekarza Rodzinnego „AGMED”
	21	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DAR-MED.”

Zatory	22	Centrum Medyczne „GAJDA-MED.”
	23	Centrum Profilaktyczno-Lecznicze „MEDITEL”

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Tabela Sekwencja Tabela Stan zatrudnienia w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Pułtusk na 31 grudnia 2006 r.

Zawód	Stan zatrudnienia	Wskaźnik na 10 tys. ludności	
Lekarze	Ogółem	71	13,65
	w tym umowa cywilno-prawna	47	9,04
	w tym umowa o pracę	24	4,62
Pielęgniarki		136	26,15
Położne		20	3,85
Technicy medyczni		40	7,69
Inni		116	22,31
Ogółem		383	73,65

Źródło: dane z Zespołu ds. Zarządzania Zasobami Ludzkimi Organizacji SPZOZ w Pułtusk

Transformacja systemu opieki zdrowotnej oraz limitowanie usług przez Fundusz Zdrowa prowadzi do zmniejszenia zatrudnienia w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Pułtusk.

Usługi w zakresie leczenia zamkniętego świadczy szpital pułtuski z oddziałami:

- wewnętrznym I,
- wewnętrznym II o profilu kardiologicznym,
- chirurgii ogólnej,
- pediatrycznym,
- położniczo- ginekologicznym,
- neonatologicznym,
- oddziałem anestezjologii i intensywnej terapii.

Poniższa tabela przedstawia liczbę łóżek oraz wskaźniki łóżek na 10 tys. ludności w oddziałach szpitala.

Tabela Sekwencja Tabela Liczba łóżek w oddziałach szpitala Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Pułtusk w latach 2005-2007

Oddział	Rok 2005		Rok 2006		Rok 2007	
	Liczba łóżek	Wskaźnik na 10 tys.ludn.	Liczba łóżek	Wskaźnik na 10 tys.ludn.	Liczba łóżek	Wskaźnik na 10 tys.ludn.
Wewnętrzny I i II	60	11,5	45	8,7	45	8,7
Chirurgiczny	33	6,3	39	7,5	39	7,5
Dziecięcy	18	3,5	18	3,5	18	3,5
Położniczy	16	3,1	13	2,5	13	2,5
Ginekologiczny	13	2,5	12	2,3	12	2,3
Dział anestezjologii i intensywnej terapii	7	1,3	5	1,0	5	1,0
Ogółem	147	28,3	132	25	132	25

Źródło : dane Pełnomocnika Dyrektora ds. współpracy z NFZ w Pułtusk

Analizując wskaźnik liczby łóżek (na 10 tys. mieszkańców), w szpitalu w Pułtuskach obserwuje się tendencję malejącą.

W Polsce przyjmuje się na lata 2001/2002 wskaźnik łóżek:

- 40/ 10 000 dla szpitali opieki krótkoterminowej,
- 12/ 10 000 dla szpitali opieki długoterminowej.

Oznacza to, iż należy co najmniej utrzymać obecną ilość łóżek opieki krótkoterminowej, by zapewnić odpowiednią opiekę stacjonarną dostosowaną do struktury podaży świadczeń, zapewniającą optymalne wykorzystanie istniejącej bazy.

10. POMOC SPOŁECZNA

Na poziomie gmin i miasta zadania z zakresu pomocy społecznej realizują Miejski i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. Większość podejmowanych przez nie zadań opiera się na rozpoznaniu potrzeb środowiska lokalnego. Pracownicy socjalni potrafią wskazać miejsca szczególnie trudne społecznie, rodziny ze skumulowanym problemem patologii i wykluczenia, opisać mechanizmy ich zachowań. Jednakże możliwości realnej pomocy nie są duże. Brak środków finansowych, ale również i współdziałania z innymi instytucjami działającymi w tych środowiskach, sprawia, iż w praktyce bardzo trudne jest pokonanie "kręgu ubóstwa". Z tego powodu szczególnie ważnym postulatem jest to aby dążyć do poprawy współdziałania GOPS, MOPS z PCPR-ami, władzami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.

Pomoc społeczna jest instytucją powołaną do wspierania osób ubogich i zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym. Funkcjonuje w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, która m.in. Wskazuje na następujące okoliczności, poza niskimi dochodami, które powinny być brane pod uwagę przy udzielaniu świadczeń:

- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomanię,

- wystąpienie zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Placówki pomocy społecznej:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach,
- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w strukturze którego funkcjonują następujące instytucje pomocowe:
 - a) Ośrodek Wsparcia Środowiskowego,
 - b) 3 miejsca noclegowe dla bezdomnych w budynku kwaterunkowym,
 - c) 2 świetlice środowiskowe dla dzieci młodszych i starszych,
- Świetlica środowiskowa przy parafii Św. Józefa,
- Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej: w Gzach, Obrytem, Pokrzywnicy, Świerczach, Winnicy, Zatorach.

Liczba miejsc w Domach Pomocy Społecznej na koniec 2006 roku wynosiła łącznie 352. Od kilku już lat jest to stała liczba miejsc.

Tabela Sekwencja Tabela Liczba miejsc w Domach Pomocy Społecznej

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Obryte	250	250	250	250	250	250
Ołdaki	90	102	102	102	102	102

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

W powiecie wzrasta liczba rodzin korzystających ze świadczeń otrzymywanych z pomocy społecznej. Na koniec 2006 roku było to 2858 rodzin, które liczyły łącznie 9031 osób. W stosunku do roku 2004 nastąpił wzrost prawie o 10%. Liczbę rodzin i liczbę osób w tych rodzinach objętych pomocą społeczną w poszczególnych gminach powiatu prezentuje poniższa tabela.

Tabela 21 Liczba rodzin i liczba osób w tych rodzinach objętych pomocą społeczną

Gmina	2004		2005		2006	
	Rodzin	Osób	Rodzin	Osób	Rodzin	Osób
Pułtusk	954	1690	995	1913	958	2473
Pokrzywnica	192	767	202	788	247	905
Zatory	146	683	386	1722	396	1727
Winnica	363	1623	245	1407	283	1236
Obryte	261	335	190	308	249	383
Świercze	505	1615	525	1682	551	1709
Gzy	180	685	160	499	174	598
Razem	2601	7398	2703	8319	2858	9031

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Niepokojącym zjawiskiem pojawiającym się w środowisku lokalnym jest problem obniżania się wieku osób sięgających po alkohol i narkotyki.

Alkoholizm i narkomania są zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszego powiatu w różnym wieku, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci i wykształcenia. Na koniec 2006 roku z pomocy Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia skorzystało 148 osób uzależnionych oraz 127 osób współuzależnionych.

Poważnym problemem dotyczącym rodziny w powiecie pułtuskim jest przemoc w rodzinie. Do policji zgłaszają się przede wszystkim kobiety, ofiary przemocy oraz dzieci, doznające przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej ze strony rodziców lub najbliższych.

Tabela Sekwencja Tabela Ofiary przemocy wg statystyk Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci do 13 roku życia	Od 13 do 18 roku życia	Ogółem
2004	140	10	96	30	276
2005	161	19	100	30	291
2006	206	20	181	35	361

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk

Dużym problemem jest też ubóstwo. O istnieniu tego zjawiska świadczy zwiększająca się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Tradycyjnie skala ubóstwa zwiększa się wraz ze wzrostem wielkości rodzin. Wśród rodzin wielodzietnych wychowujących troje lub więcej dzieci zagrożenie ubóstwem większe niż w rodzinach z jednym czy dwójką dzieci. W rezultacie dzieci i młodzież są tą grupą, która najczęściej doświadcza ubóstwa. Według danych szacunkowych w powiecie pułtuskim 23% dzieci do lat 15 oraz 21% młodzieży (16-24 lata) żyje w biedzie.

Według Narodowego Spisu Powszechnego populacja osób niepełnosprawnych w powiecie pułtuskim stanowi 11% ogółu ludności powiatu i wynosi około 5.615. Nieco częściej ograniczenie sprawności dotyczy kobiet. Natomiast dzieci niepełnosprawnych do 16 roku życia jest 850. Zdecydowana większość osób niepełnosprawnych - w skali 84% - utrzymuje się głównie ze świadczeń społecznych: rent, emerytur i zasiłków. Jedynie dla 8% tej populacji główne źródło utrzymania stanowi praca, zaś kolejne 8% pozostaje na utrzymaniu innych osób, nie posiadając własnych środków na przeżycie.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonuje Komenda Powiatowa Policji. Posterunki policji funkcjonujące na terenach gmin są podległe Komendantowi Powiatowemu Policji.

Z analizy danych wynika, iż wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem wynosi 61,3% w tym: kryminalnych 45,7%, gospodarczych 92%.

W powiecie funkcjonuje 61 jednostek straży pożarnej oraz 7 jednostek OSP działających w ramach Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Szczegółowe dane dotyczące przestępczości na terenie powiatu pułtuskiego prezentuje poniższa tabela. Do najczęściej popełnianych przestępstw należały kradzieże i kradzieże z wła-

maniem, a wskaźnik ich wykrywalności był niski, poniżej 20%. Dużą liczbę przestępstw stanowiła jazda samochodem po spożyciu alkoholu. W 2006 roku zatrzymano 442 nietrzeźwych kierowców.

Tabela 23 Liczba popełnionych przestępstw

Kategorie przestępczości	Liczba popełnionych przestępstw w latach					
	2004-2006					
	2004		2005		2006	
	ilość przestępstw	wykrywalność	ilość przestępstw	wykrywalność	ilość przestępstw	wykrywalność
Zgwałcenie	-	-	1	100%	2	100%
Kradzież i kradzież z włamaniem	264	12,8%	199	24,1%	173	16,1%
Rozbój i wymuszenie rozbójnicze	42	69,0 %	29	71,0 %	14	57,1 %
Bójka lub pobicie i uszkodzenie ciała	22	90,9%	24	100 %	17	82,4%
Uszkodzenie rzeczy	-*	-*	56	48,2%	37	24,3%
Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	47	100%	166	100%	49	100%
Kierowanie w stanie nietrzeźwości	240	100%	717	100%	442	100%
Razem	833	-	1192	-	734	-

* brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Zarządzania Kryzysowego

Bezpieczeństwo pożarowe i powodziowe

Istotnym zagrożeniem na terenie powiatu pułtuskiego jest zagrożenie pożarowe i powodziowe (duże obszary leśne oraz tereny zalewowe rzeki Narew).

Tabela 24 Ilość zdarzeń w latach 2004-2006

Rodzaj zdarzenia	2004	2005	2006
Pożar	265	302	243
Miejscowe zagrożenie	377	380	514
Alarm fałszywy	17	15	12
Razem w roku	659	697	769

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Przyczyny powstawania pożarów przedstawia poniższa tabela. Poważnym problemem są podpalenia, jest to główna przyczyna występowania pożarów.

Tabela Sekwencja Tabela Przyczyny powstawania pożarów w latach 2004-2006 na terenie powiatu pułtuskiego

Przyczyny powstawania pożarów	2004	2005	2006
NOD* przy posługiwaniu się otwartym ogniem (papierosy, zapalaki)	66	95	35
NOD przy wypalaniu pozostałości roślinnych	0	2	1
NOD przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych	1	0	0
NOD w pozostałych przypadkach	5	2	4
NON **przy posługiwaniu się ogniem otwartym (papierosy zapalaki)	0	1	1
NON przy wypalaniu pozostałości roślinnych na polach	0	0	0
NON przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi	0	0	0
NON w pozostałych wypadkach	0	1	0
Wady urządzeń i instalacji elektrycznych	16	15	20
Wady elektrycznych urządzeń grzewczych (piece, grzałki, itp.)	1	0	0
Nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych	0	1	1
Wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe	5	2	3
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe	5	8	2
Wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe	1	0	0
Wady urządzeń grzewczych na paliwo gazowe	2	0	1
Wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń mechanicznych	4	1	4
Wady i niewłaściwa eksploatacja środków transportu	2	6	8
Samozapalenia biologiczne	1	1	0
Wyładowania atmosferyczne	1	3	4
Wady konstrukcji budowlanych	2	0	1
Podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	136	144	119
Požary jako następstwo innych miejscowych zagrożeń	1	0	0
Inne przyczyny	7	5	9
Nieustalone	9	15	29
RAZEM:	265	302	243

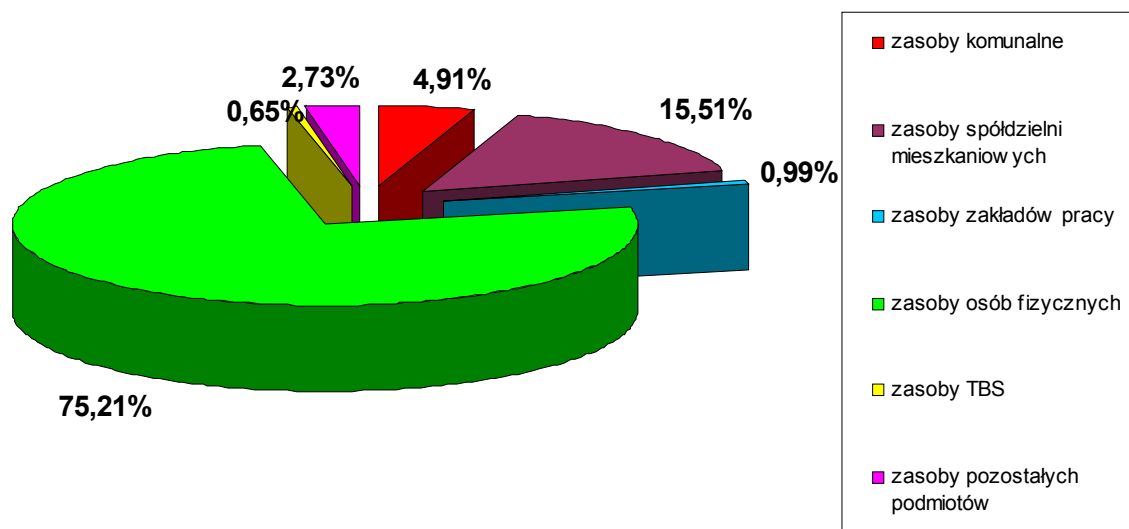
* - Nieostrożność osób dorosłych ; ** - Nieostrożność osób nieletnich

Źródło : „Informacja o stanie bezpieczeństwa pożarowego oraz zagrożeniach pożarowych i innych miejscowych na terenie powiatu pułtuskiego” – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pułtusk.

12. MIESZKALNICTWO

Strukturę mieszkań w powiecie pułtuskim przedstawia poniższy wykres, a tabela prezentuje dokładne dane liczbowe charakteryzujące gospodarkę mieszkaniową. Ponad ¾ wszystkich mieszkań to mieszkania osób fizycznych. Ponad 15% to zasoby spółdzielni mieszkaniowych.

Wykres Sekwencja Wykres Struktura mieszkań w powiecie wg form własności na koniec 2006 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela Sekwencja Tabela Zasoby mieszkaniowe w powiecie pułuskim

ZASOBY MIESZKANIOWE WG FORM WŁASNOŚCI		2002	2003	2004	2005	2006
ogółem						
mieszkania	miesz.	13 786	15 650	15 791	15 835	15 902
izby	izba	53 241	59 561	60 208	60 535	60 939
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	1 079 685	1 202 498	1 217 283	1 225 587	1 235 440
zasoby gmin (komunalne)						
mieszkania	miesz.	944	883	883	782	781
izby	izba	2 550	2 131	2 131	1 988	1 985
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	42 557	36 389	36 389	33 058	33 002
zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	miesz.	2 445	2 445	2 445	2 466	2 466
izby	izba	8 601	8 601	8 601	8 528	8 528
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	127 710	127 710	127 710	126 608	126 608
zasoby zakładów pracy						
mieszkania	miesz.	300	302	302	156	158
izby	izba	1 065	1 066	1 066	561	569
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	17 827	17 956	17 956	9 361	9 511
zasoby osób fizycznych						
mieszkania	miesz.	11 782	11 908	11 986	11 894	11 960
izby	izba	46 593	47 407	47 864	47 949	48 348
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	998 132	1 013 822	1 025 489	1 029 763	1 039 522
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)						
mieszkania	miesz.	40	40	40	103	103
izby	izba	118	118	118	307	307
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	1 863	1 863	1 863	4 967	4 967
zasoby pozostałych podmiotów						
mieszkania	miesz.	53	72	135	434	434
izby	izba	206	238	428	1 202	1 202
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	4 017	4 758	7 876	21 830	21 830

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeciętna wielkość 1 mieszkania na koniec 2006 roku to 77,7 m², dla województwa mazowieckiego wynosiła ona 67,5 m², a dla kraju – 69,5 m². Natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca wynosiła w powiecie 24,2 m², w województwie jest to 24,8 m², a dla kraju przeciętna wielkość wynosiła – 23,5 m².

Poniższa tabela ukazuje jakie są różnice w wyposażeniu mieszkań w powiecie pułtuskim pomiędzy wsią a miastem. W miastach w wodociąg i łazienkę wyposażonych było ponad 90% mieszkań, a na wsi wskaźniki te były dużo niższe. Tylko ok. 60% mieszkań posiadało łazienkę. Mniej niż połowa miała centralne ogrzewanie, w mieście było to ponad ¾ wszystkich mieszkań.

Tabela Sekwencja Tabela Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań

Lata	2003	2004	2005	2006
w miastach				
wodociąg	97,5	97,5	97,8	97,8
łazienka	90,5	90,7	91,0	91,1
centralne ogrzewanie	76,2	76,6	76,9	77,0
na wsi				
wodociąg	77,9	78,0	78,1	78,2
łazienka	61,4	61,6	61,8	61,9
centralne ogrzewanie	45,4	45,7	45,9	46,2

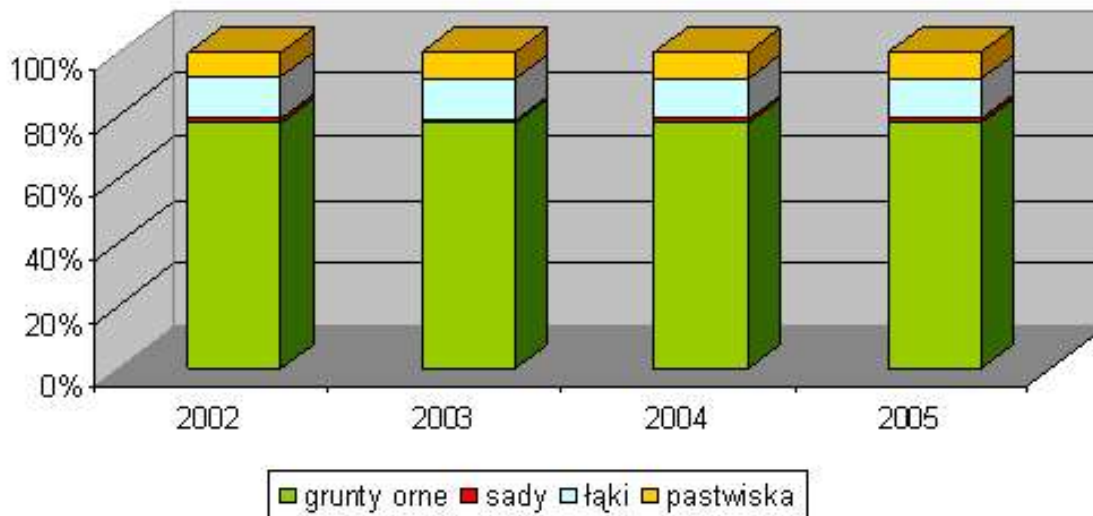
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

13. UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE

21. Rolnictwo

Powiat Pułtusk jest powiatem typowo rolniczym. Użytki rolne zajmowały ok. 72% ogólnej powierzchni, z tego 77,97% to grunty orne pod zasiewy, 20% to łąki i pastwiska, co stwarza dogodne warunki do rozwoju hodowli bydła. Sady zajmowały 1,8% ogólnej powierzchni powiatu, co świadczy o regresie sadownictwa na tym terenie. Lasy i grunty leśne zajmowały 19,4% ogólnej powierzchni powiatu. Poniższy wykres i tabela przedstawiają strukturę użytkowania gruntów w powiecie pułtuskim.

Wykres Sekwencja Wykres Użytki rolne w powiecie pułtuskim

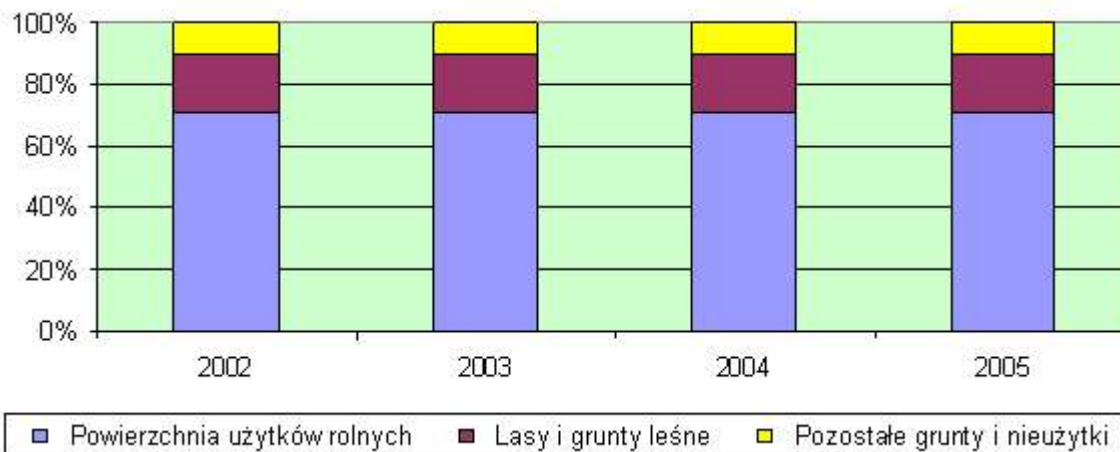
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela Sekwencja Tabela Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych gmin

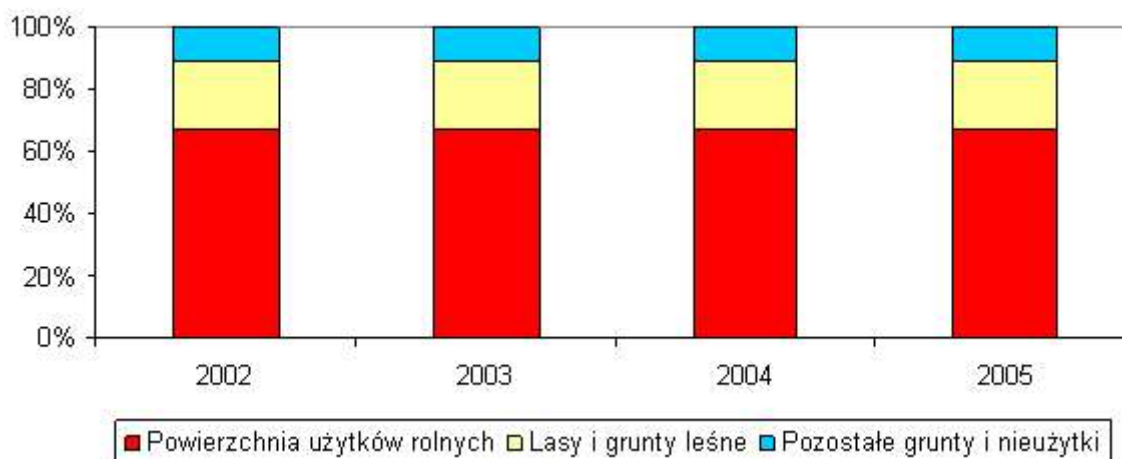
GMINY	Powierzchnia ogólna (ha)	Użytki rolne w ha					Lasy i grunty leśne	Pozost. grunty (ha)
		Razem	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska		
Gzy	10448	8879	6765	123	518	1473	776	793
Obryte	13977	7786	6475	94	400	817	5421	770
Pokrzywnica	12047	8979	6800	290	503	1386	1344	1724
Pułtusk miasto i gmina	13382	9887	7649	247	842	1149	1417	2078
Świercze	9338	7792	6001	182	327	1282	797	749
Winnica	11508	8848	6688	145	359	1656	2004	656
Zatory	12026	7195	5924	194	579	498	4048	783
Razem powiat	82726	59386	46302	1275	3528	8261	15807	7553

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Pułtusk (stan na 31.12.2006 roku)

Największa powierzchnia gruntów w powiecie pułtuskim są to użytki rolne, podobnie jak w całym województwie mazowieckim. Struktury wykorzystania gruntów są bardzo zbliżone. Podobieństwo to widać na poniższych wykresach.

Wykres Sekwencja Wykres Wykorzystanie gruntów w powiecie pułtuskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres Sekwencja Wykres Wykorzystanie gruntów w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W strukturze zasiewów zboża stanowiły w 2003 roku 87,9% ogółu powierzchni upraw, w tym – żyto 25,2%, a tylko 14,8% pszenica. Wskaźnik poziomu uprawy ziemniaka kształtował się na poziomie prawie 10%. Natomiast niski jest udział roślin strączkowych i motylkowych (wysokobiałkowych, które stanowią wysokowartościową paszę dla zwierząt hodowlanych) i wynosi 2,4% ogółu upraw. Struktura zasiewów jest przede wszystkim uzależniona od jakości gleb. Szczegółową strukturę powierzchni upraw przedstawia poniższa tabela.

Tabela Sekwencja Tabela Powierzchnia upraw

GMINY	Powierzchnia upraw w ha									
	ps ze ni- ca	żyt o	jęc z- mi eń	owie s	ps ze nż y- to	mi es za nki zb oż o- we	str ąc z- ko we	zie m- ni aki	wa rz y- wa	m ot yl k o w e
Gzy	1506	884	518	227	1176	4310	490	367	18	90
Obryte	280	1660	70	838	450	-	-	665	16	39
Pokrzywnica	524	1485	185	418	580	735	40	498	14	60
Pułusk	1320	808	764	211	899	1206	-	375	29	-
Świercze	650	900	280	350	760	850	-	350	20	150
Winnica	976	1537	220	397	867	-	14	544	-	-
Zatory	136	2101	50	652	421	412	0	740	4	-
Razem	5528	9375	2087	3093	5153	7513	544	3539	101	339

Źródło: Dane Urząd Statystyczny w Warszawie 2003 r.

Produkcja zwierzęca w powiecie pułtuskim oparta jest na hodowli trzody chlewnej i bydła. Głównym kierunkiem hodowli bydła jest chów bydła mlecznego i produkcja mleka. Dużą rolę w produkcji zwierzęcej w 2003 roku odgrywała też hodowla kur. Bardzo niskie (śladowe) w powiecie pułtuskim jest pogłowie owiec. Pogłowie zwierząt w poszczególnych gminach powiatu pułtuskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela Sekwencja Tabela Pogłowie zwierząt w gospodarstwach (szt.)

GMINY	bydło	trzoda chlewna	konie	owce	kury	kozy	gęsi	kaczki	indyki
Gzy	4934	15690	144	-	17431	70	1090	1090	1090
Obryte	3969	11759	139	-	13756	37	146	235	142
Pokrzywnica	3075	7865	267	-	15689	44	2300	3500	1200
Pułusk	4795	9448	157	4	103728	39	-	-	-
Świercze	3476	4660	348	28	14000	23	500	1000	500
Winnica	4409	881	163	1	11137	34	-	-	-
Zatory	4598	11763	212	23	18317	40	-	-	-
Razem	29256	62066	1430	56	194058	287	4036	5825	2932

Źródło: Dane Urząd Statystyczny w Warszawie 2003 r.

Potwierdzeniem tego, że produkcja zwierzęca w powiecie opierała się na hodowli bydła i trzody chlewnej jest przedstawiona poniżej liczba gospodarstw specjalistycznych zajmująca się hodowlą bydła mlecznego i trzody chlewnej.

Tabela 31 Liczba gospodarstw specjalistycznych

GMINA	Bydło mleczne	Trzoda chlewna
Gzy	29	11
Obryte	35	6
Pokrzywnica	12	10
Pułusk	12	17

Świercze	12	3
Winnica	180	250
Zatory	-	-
Razem	460	297

Źródło: Dane Urząd Statystyczny w Warszawie 2003 r.

Stan zmeliorowania użytków rolnych w poszczególnych gminach jest zróżnicowany. Najlepsza sytuacja jest w gminach: Gzy, Pułtusk, Obryte, Winnica, gdzie zmeliorowanych jest od 60 –75 % gruntów. Najmniej zmeliorowanych użytków rolnych 13 % jest tylko w gminie Pokrzywnica. Prezentuje to poniższa tabela. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić melioracje na gruntach dobrych klas IIIb – IVb. Należałoby także zastanowić się nad celowością i sposobem melioracji niektórych terenów. Przy systematycznym obniżaniu się poziomu wód gruntowych zmeliorowanie przesuszonych użytków rolnych mogłoby tylko pogorszyć stosunki wodne.

Tabela 32 Stan zmeliorowania i pokrycie potrzeb melioracji

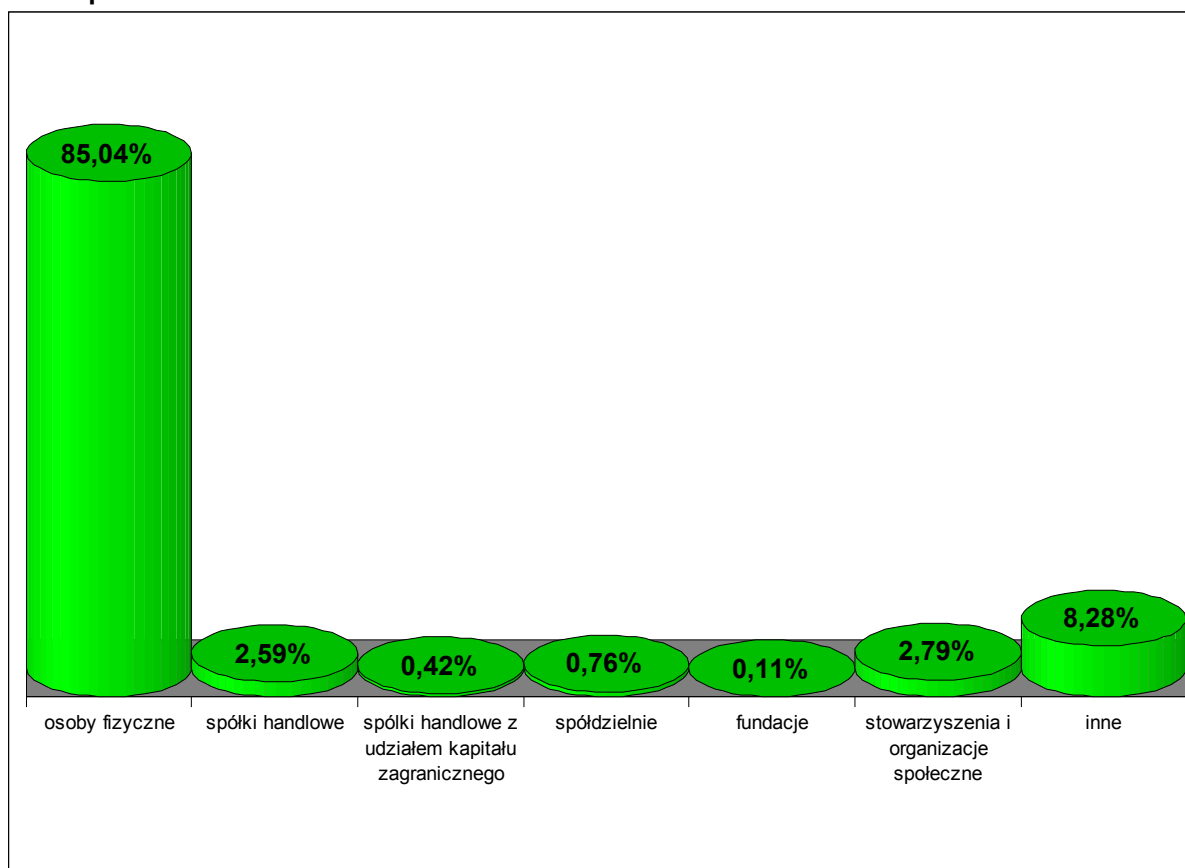
L.p.	Powiat Pułtusi	Użytki rolne			Użytki rolne pozostałe do zmeliorowania (3-4)
		Potrzeby melioracyjne (pow. w ha)	Powierzchnia zmeliorowana 2006 r.	% zaspokojenie potrzeb	
1.	Gzy	7. 339	5. 430	73, 9	1. 909
2.	Obryte	1. 958	1. 297	66, 2	661
3.	Pokrzywnica	8. 003	1. 072	13, 3	6. 931
4.	Pułtusk	6. 920	4. 896	70, 7	2. 024
5.	Świercze	7. 483	1. 774	23, 7	5. 709
6.	Winnica	6. 998	4. 490	64, 1	2. 508
7.	Zatory	1. 805	982	54, 4	823
Razem Powiat		40. 506	19. 941	52, 3	20. 565

Źródło: Ewidencja urządzeń melioracyjnych Inspektoratu Melioracji.

22.Przemysł

Powiat pułtuski jest regionem słabo uprzemysłowionym. W ramach podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na koniec 2006 roku działały 3688 przedsiębiorstwa, co stanowi 0,6% ogółu przedsiębiorstw w województwie mazowieckim.

Sektor publiczny stanowi niewielki odsetek w ogóle przedsiębiorstw, stanowi on 3,77%. Liczba podmiotów prywatnych na koniec 2006 roku wynosiła w powiecie pułtuskim 3549. Wśród podmiotów prywatnych 85% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Inne formy własności nie są zbyt popularne. Na terenie powiatu na koniec 2006 roku funkcjonowało 15 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego.

Wykres Sekwencja Wykres Struktura podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym w powiecie pułtuskim na koniec 2006 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

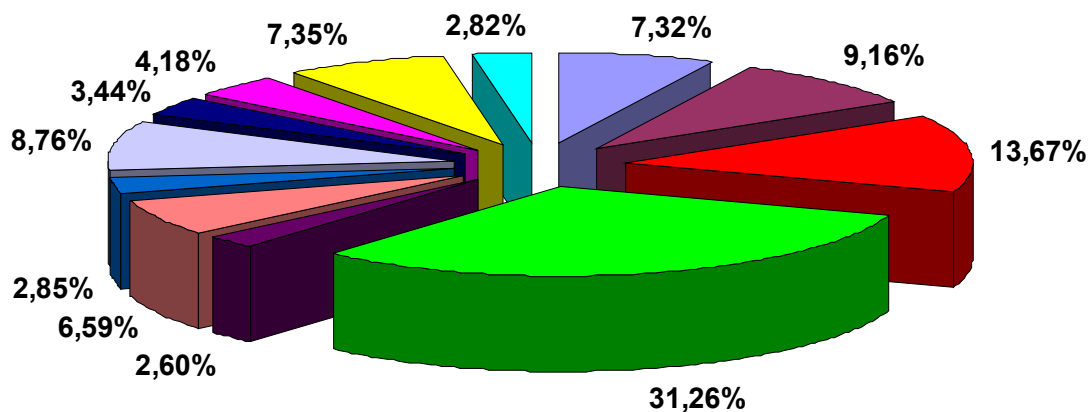
Ponad 96% wszystkich podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu pułtuskiego to przedsiębiorstwa mikro, czyli zatrudniające do 9 pracowników. Małe i średnie przedsiębiorstwa stanowiły 3,7%, a firm dużych, zatrudniających powyżej 250 pracowników było tylko 2 na koniec 2006 roku.

Tabela Sekwencja Tabela Podmioty wg klas wielkości

Lata	2003	2004	2005	2006
ogółem	3 772	3 679	3 719	3 688
0 - 9	3 637	3 536	3 577	3 549
10 - 49	116	124	121	119
50 - 249	16	17	19	18
250 - 999	3	2	2	2
1000 i więcej	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najwięcej podmiotów gospodarczych na koniec 2006 roku działało w sekcji handel hurtowy i detaliczny. Ponad 30% wszystkich podmiotów prowadziło działalność handlową. Ważną branżą jest też budownictwo, przetwórstwo przemysłowe i obsługa nieruchomości. Szczegółowa struktura działalności wg branż zaprezentowana została na poniższym wykresie.

Wykres Sekwencja Wykres Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD

- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
- Przetwórstwo przemysłowe
- Budownictwo
- Handel hurtowy i detaliczny
- Hotele i restauracje
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność
- Pośrednictwo finansowe
- Obsługa nieruchomości
- Edukacja
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna
- Pozostałe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźniki charakteryzujące działalność gospodarczą w powiecie pułtuskim są niższe od wskaźników dla województwa mazowieckiego, jak również dla kraju. Liczba podmiotów zarejestrowanych przypadająca na 10 tys. mieszkańców była dużo niższa niż w województwie i wynosiła tylko 723 na koniec 2006 roku, a dla województwa – 1179. Niższy wskaźnik niż dla kraju świadczy o tym, że powiat jest słabo rozwinięty pod względem gospodarczym i mało przedsiębiorczy. Wskaźniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela Sekwencja Tabela Wskaźniki charakteryzujące podmioty gospodarcze

Lata	2004	2005	2006
powiat pułtuski			
podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	720	729	723
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	56	61	61
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	44	48	62

województwo mazowieckie			
podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	1 138	1 167	1 179
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	74	79	91
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	43	48	76
Polska ogółem			
podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	937	948	954
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	61	69	78
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	51	56	71

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W poniższej tabeli zaprezentowano największych pracodawców mających siedziby w powiecie pułtuskim.

Tabela Sekwencja Tabela Wykaz największych pracodawców prywatnych w powiecie pułtuskim

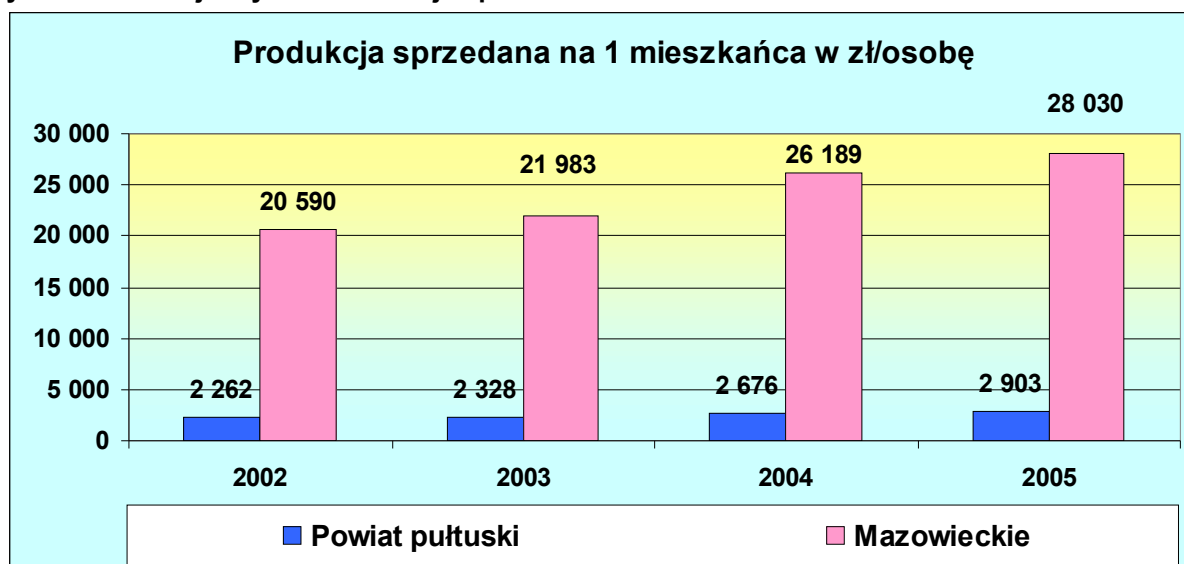
Lp.	Nazwa Pracodawcy	Liczba pracowników			Branża
		2004	2005	2006	
1.	ETI-POLAM Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 18 06-100 Pułtusk	85	88	333	Produkcja aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej
2.	Przedsiębiorstwo produkcyjne MARDOM Jan Walaszek Lipniki Stare 27 06-100 Pułtusk	236	223	234	Produkcja wyrobów z drewna
3.	Zakład Przetwórstwa Mięsnego SP.J.A Szczerba i H. Szczerba ul. Przemysłowa 3 06-100 Pułtusk	76	113	169	Mięso, wędliny, drób.
4.	"Lenarcik" Zakład Mięsny Sławomir Lenarcik Gotardy 37, 06-126 Gzy	76	111	162	Mięso, wędliny, drób.
5.	UN WHA ZZN Polska Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II14 06-100 Pułtusk	61	76	145	Produkcja części i akcesoriów do pojazdów samochodowych
6.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe ZAMBET S.A. ul. Aleja Wojska Polskiego 52 A 06-100 Pułtusk	137	139	145	Budownictwo Ogólne
7.	Oligocen Sp z. o. o. ul. Mickiewicza 43/45 06-100 Pułtusk	110	130	100	
8	Drogi i Mosty Jan Kaczmarczyk Kacice 76 06-100 Pułtusk	48	69	73	Budownictwo wykończeniowe
9.	Zakład Mleczarski Winnica ul. Szkolna 13 06-120 Winnica	-	-	63	Przetwórstwo mleka i wyrób serów
10.	„Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożywców ul. Rynek 16 06-100 Pułtusk	46	44	42	Sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych

Lp.	Nazwa Pracodawcy	Liczba pracowników			Branża
		2004	2005	2006	
11.	Irmak Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 52 06-100 Pułtusk	33	39	40	Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych
12.	GLAZ-BUD Sp. z o. o. ul. Mickiewicza 45/51 06-100 Pułtusk	17	19	26	Sprzedaż Hurtowa Materiałów Budowlanych

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Poziom produkcji sprzedanej z roku na rok wzrasta. Na koniec 2005 roku wyniósł ok. 140 mln zł. Wraz ze wzrostem łącznej produkcji sprzedanej rośnie też produkcja sprzedana na 1 mieszkańca. Na koniec 2005 roku poziom ten zbliżył się do 3000 zł. Dla porównania wielkość produkcji sprzedanej na 1 mieszkańca na koniec 2005 roku w województwie mazowieckim była prawie 10 razy wyższa niż w powiecie.

Wykres Sekwencja Wykres Produkcja sprzedana na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

14. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

23. Sieć drogowa

Długość dróg w powiecie Pułtuskim prezentuje poniższa tabela. Wyszczególnione zostały drogi gminne i powiatowe.

Tabela Sekwencja Tabela Długości dróg w powiecie pułtuskim wg rodzaju nawierzchni

Lata	2003	2004	2005	2006
Drogi gminne w powiecie				
o nawierzchni twardej	422,90	360,40	369,7	376,8
o nawierzchni twardej ulepszonej	208,90	230,40	239,7	246,8
o nawierzchni gruntowej	287,10	354,20	344,9	470,3
Drogi powiatowe				
o nawierzchni twardej	253,7	261,9	262,4	271,5

o nawierzchni twardej ulepszo- nej	248,7	260,6	261,8	270,9
o nawierzchni gruntowej	111,3	100,9	100,4	91,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sieć drogową w powiecie pułtuskim prezentuje poniższa mapa.

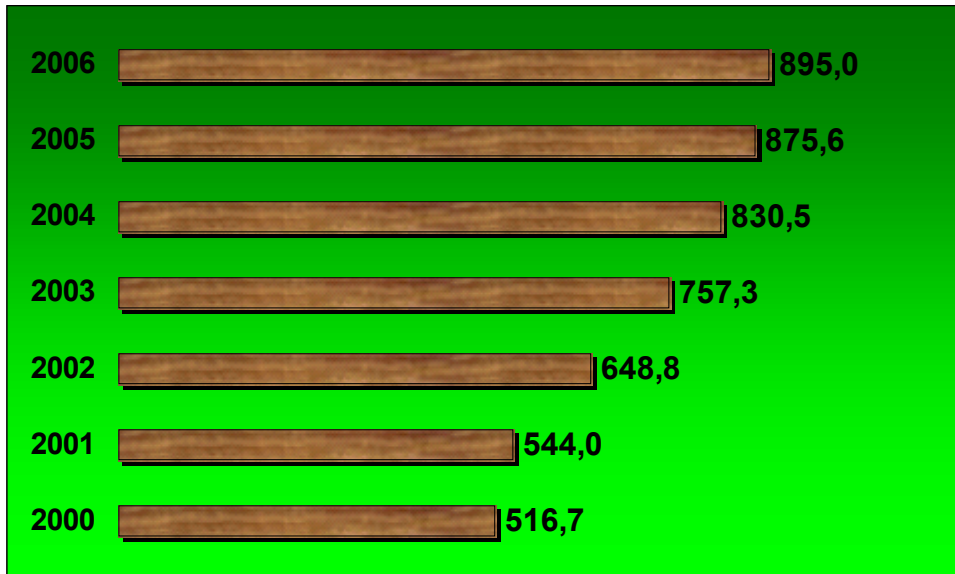
Rysunek Sekwencja Rysunek Mapa powiatu pułtuskiego - drogi

Źródło: Internet

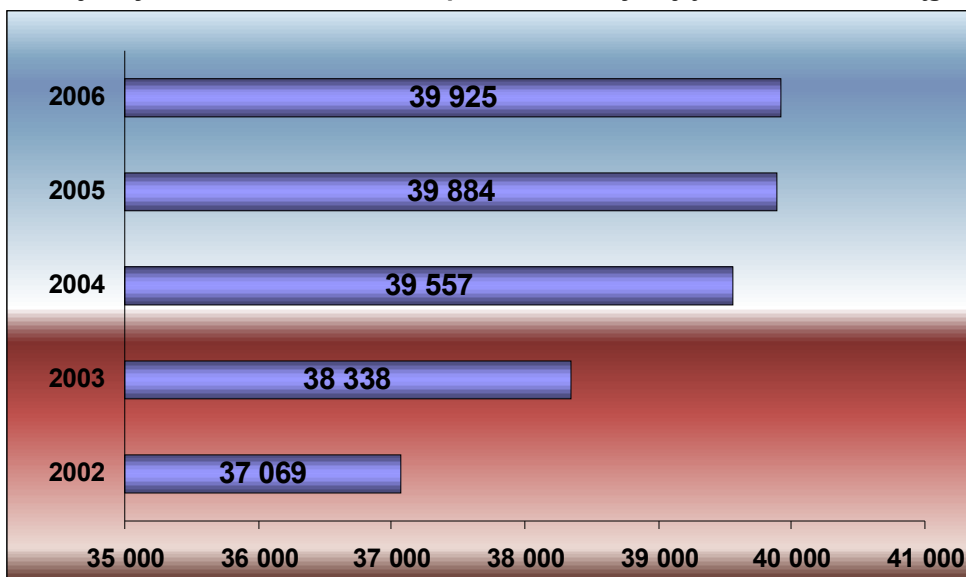
24. Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa w powiecie pułtuskim na koniec 2006 roku miała długość 895 km, od 2000 roku nastąpiło zwiększenie długości sieci o 73,2%. Wyraźny wzrost widać od 2002 roku. Zmieniającą się z roku na rok długość wodociągów prezentuje poniższy wykres.

Wykres Sekwencja Wykres Długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie w km

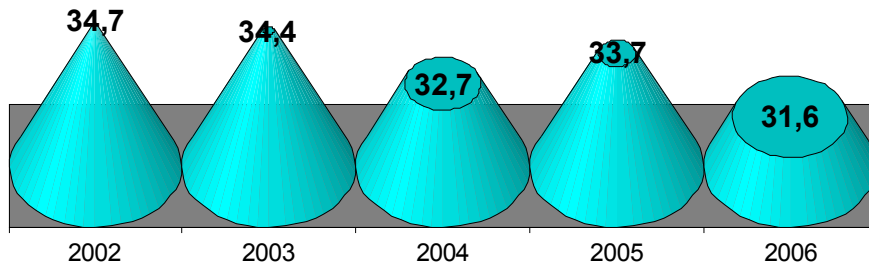
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej w powiecie na koniec roku 2006 wynosiła 39925 osób, czyli 78,24% ogółu ludności zamieszkującej dany powiat. Od 2002 roku liczba ta wzrosła o 7,7%.

Wykres Sekwencja Wykres Liczba ludności w powiecie korzystająca z sieci wodociągowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

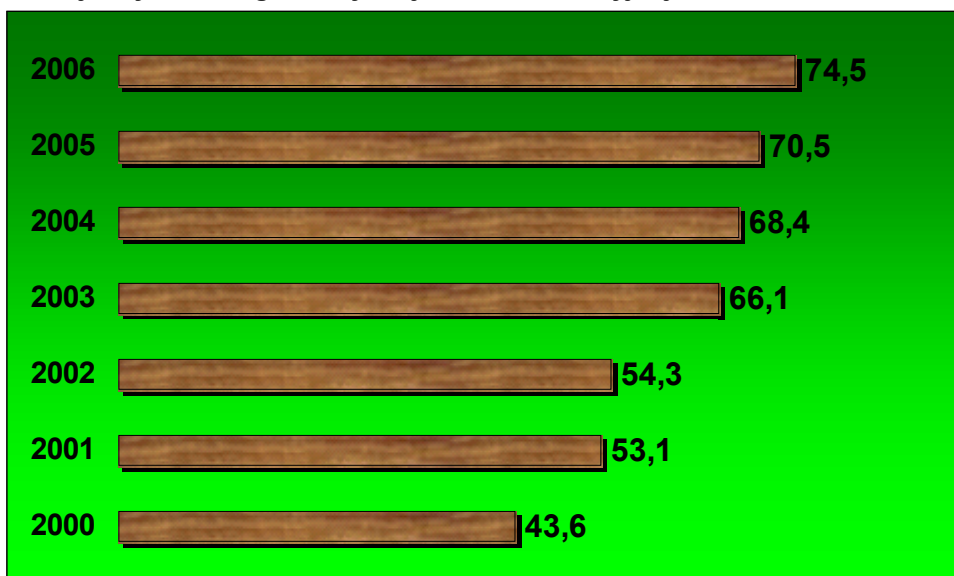
Zużycie wody na 1 mieszkańca maleje, na koniec 2006 roku było to 31,6 m³. wielkości te dla poszczególnych lat prezentuje wykres poniżej.

Wykres Sekwencja Wykres Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m³

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

25. Sieć kanalizacyjna

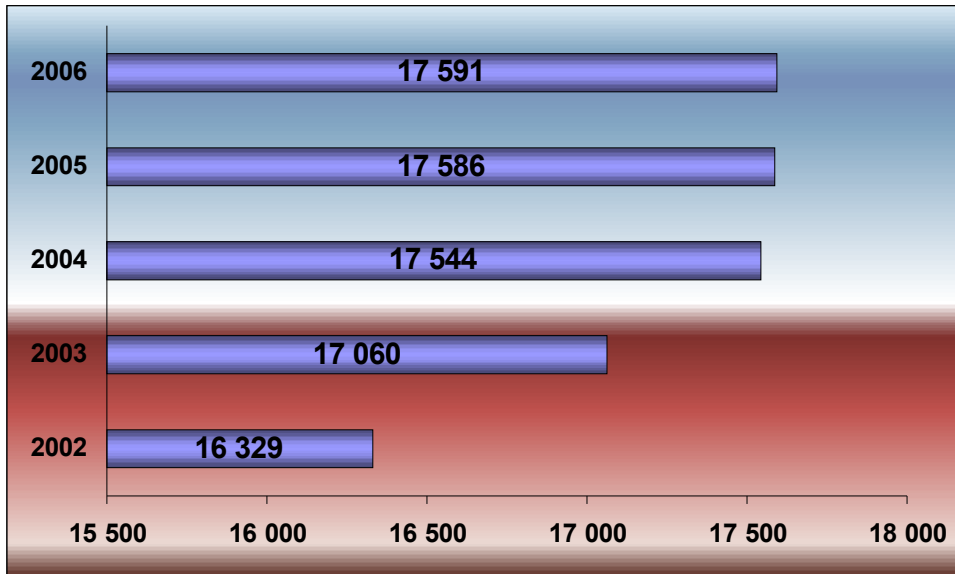
Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonuje 7 oczyszczalni ścieków. Ich przepustowość na koniec 2006 roku wynosiła 6802 dam³/dobę. 88,11% ścieków wymagających oczyszczania było oczyszczonych. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie pułtuskim na koniec 2006 roku wg danych GUS wyniosła 74,5 km. Od 2000 roku nastąpił wzrost o 30,9 km, czyli o 70,9%.

Wykres Sekwencja Wykres Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tylko 34,5% ludności powiatu pułtuskiego korzystało na koniec 2006 roku z sieci kanalizacyjnej. W latach 2004-2006 liczba korzystających utrzymywała się na stałym poziomie.

Wykres Sekwencja Wykres Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej

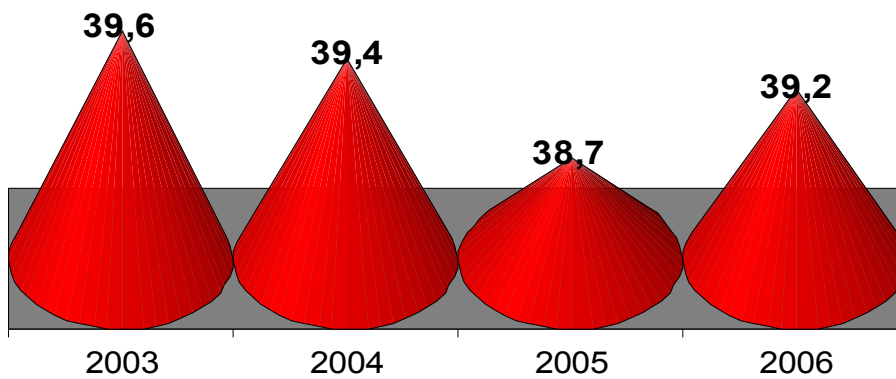

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

26. Sieć gazowa

Długość sieci gazowej w powiecie na koniec 2006 roku wynosiła 39191 km.

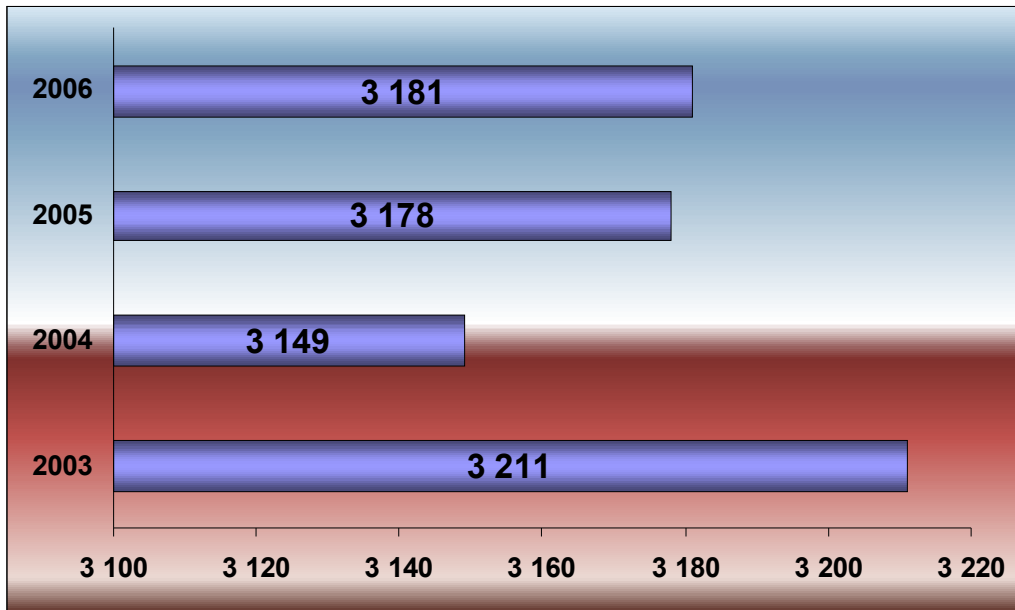
Wykres Sekwencja Wykres Długość czynnej sieci gazowej w km

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci gazowej na koniec 2006 roku wynosiła 1421. A liczba ludności z niej korzystająca wynosiła 3181, czyli tylko ponad 6% wszystkich mieszkańców powiatu.

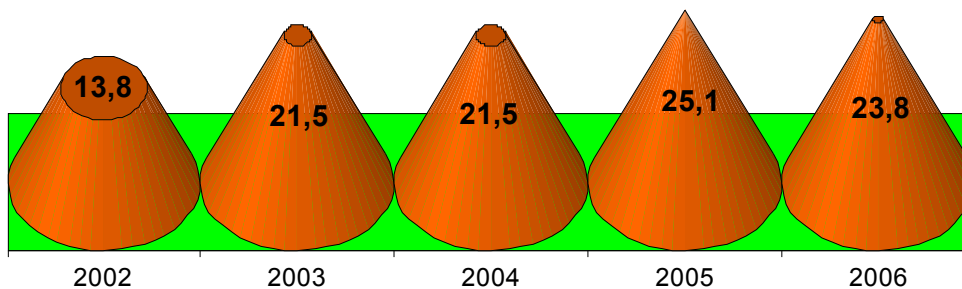
Wykres Sekwencja Wykres Liczba ludności korzystająca z sieci gazowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zużycie gazu na 1 mieszkańca w 2006 roku wynosiło 23,8 m³. wielkość dla poszczególnych lat prezentuje poniższy wykres.

Wykres Sekwencja Wykres Zużycie gazu na 1 mieszkańca w m3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według danych przedstawionych przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S. A. oraz Mazowieckiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o. o. Zakład Gazowniczy Ciechanów na terenie miasta i gminy Pułtusk znajduje się (dane uzyskane w urzędzie miasta):

- sieć gazowa średnioprężna 15,3 km,
- przyłącza gazowe średnioprężne 7,1 km,
- stacja gazowa I stopnia 1 szt.,
- stacja gazowa II stopnia 1 szt.

W chwili obecnej z przyłącza do sieci gazowej korzysta 1425 odbiorców indywidualnych. Pozostali mieszkańcy korzystają z gazu w butlach gazowych Propan – Butan. W dalszej perspektywie planowana jest gazyfikacja dzielnicy Pułtusk – Popławy.

Na terenie gmina Winnica znajduje się (wg danych uzyskanych w urzędzie gminy) :

- sieć gazowa średnioprężna 20 km,
- przyłącza gazowe średnioprężne 3 km,
- stacja gazowa I stopnia 1 szt.,
- stacja gazowa II stopnia 1 szt.

Przez teren gminy przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia. W chwili obecnej na terenie gminy z przyłącza gazowego korzysta 65 odbiorców indywidualnych i 3 przemysłowych. Planuje się podłączenie do sieci gazowej 70 odbiorców następujących wsi: Gołdkowo, Skarżyce, Winniczka i Domosław. Pozostali mieszkańcy gminy korzystają z gazu z butli Propan – Butan.

W Gminie Gzy mieszkańcy korzystają z gazu w butlach Propan -Butan. Przez teren Gminy Świercze nie przebiega sieć gazowa, obecnie mieszkańcy gminy korzystają z gazu z butli Propan – Butan. Zgodnie z opracowanym projektem rozwoju gazyfikacji planuje się budowę sieci gazowej oraz stacji redukcyjno-pomiarowej we wsi Strzegocin, a tym samym rozprzewodzenie gazu do odbiorców na terenie gminy.

Przez teren Gminy Zatory nie przebiega sieć gazowa, obecnie mieszkańcy gminy korzystają z gazu w butlach Propan – Butan.

W Gminie Pokrzywnica istnieje sieć gazowa wysokiego ciśnienia. W inwestycjach planowane jest opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowa sieci gazowej we wsi Pokrzywnica. W chwili obecnej mieszkańcy gminy korzystają z gazu z butli Propan-Butan.

Przez teren Gminy Obryte nie przebiega sieć gazowa, obecnie mieszkańcy tej gminy korzystają z gazu w butlach Propan – Butan. Planowane jest wybudowanie sieci gazowej o długości ok. 40 km oraz 10 stacji gazowych.

Zakład Gazowniczy Ciechanów jest w trakcie opracowywania planów rozwoju gazyfikacji terenów objętych swoim działaniem. W celu sprecyzowania zapotrzebowania na paliwo gazowe w poszczególnych obszarach prowadzony jest cykl spotkań z gminami.

Ponad 95% ludności powiatu korzystało w 2006 roku z wodociągów, ale tylko 75% z kanalizacji. Do sieci gazowej miała dostęp bardzo mała liczba mieszkańców, bo zaledwie 15%. Rozdzielcza sieć gazowa i kanalizacyjna w powiecie pułtuskim jest bardzo niewielka, wielkość nie przekracza nawet 10 km na 100 km².

Tabela Sekwencja Tabela Odsetek ludności korzystającej z instalacji i sieć rozdzielcza

Lata	2002	2003	2004	2005	2006
Korzystający z instalacji w miastach w % ogółu ludności miast					
wodociąg	94,9	95,0	95,1	95,4	95,4
kanalizacja	72,6	73,0	75,0	75,0	75,3
gaz	-	15,8	15,5	15,6	15,6
Sieć rozdzielcza na 100 km²					
sieć wodociągowa	78,3	91,4	100,2	105,7	108,0

sieć kanalizacyjna	6,6	8,0	8,3	8,5	9,0
sieć gazowa	4,7	2,4	2,5	2,5	2,6

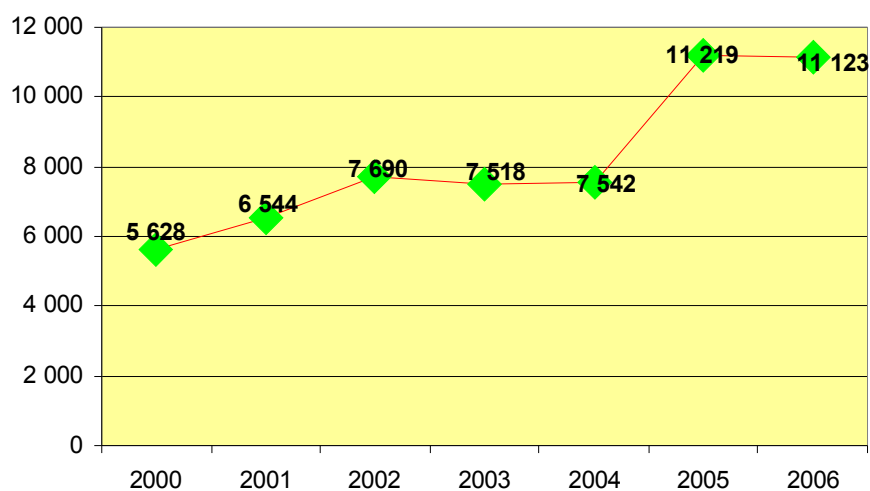
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

27. Sieć energetyczna

Teren gmin: Winnica, Gzy, Świercze, Pokrzywnica, Pułtusk (w tym miasto) obsługiwany jest przez przedsiębiorstwo Twoja Energia Spółkę z o.o. w Płocku. Na chwilę obecną nie są przewidywane na terenie powiatu pułtuskiego, obsługiwanym przez ww. spółkę, większe prace modernizacyjne. Stacja rozdzielcza w Pułtusku zasilana jest poprzez linie przesyłowe 110 kV z elektrowni Ostrołęka i Dębe. Brak jest budynków mieszkalnych, do których nie ma podłączenia energii elektrycznej. Stan techniczny sieci energetycznej jest dobry, a istniejące urządzenia zaspokajają potrzeby odbiorców w zakresie wykorzystywanych mocy i parametrów napięcia. Transformatory na istniejących stacjach transformatorowych oraz obwody niskiego napięcia w stopniu wystarczającym zaspokajają potrzeby odbiorców. Sieć średniego napięcia wykorzystywana jest w stopniu umożliwiającym jej dalszą rozbudowę i podłączanie nowych stacji transformatorowych. Jednakże w przypadku pojawienia się odbiorców wymagających zapotrzebowania na moc rzędu kilku MW, wystąpi konieczność rozbudowy istniejących GPZ lub budowy nowych, natomiast dla odbiorców wymagających zwiększonej pewności zasilania niezbędna jest rozbudowa linii SN w celu zasilania drugostronnego.

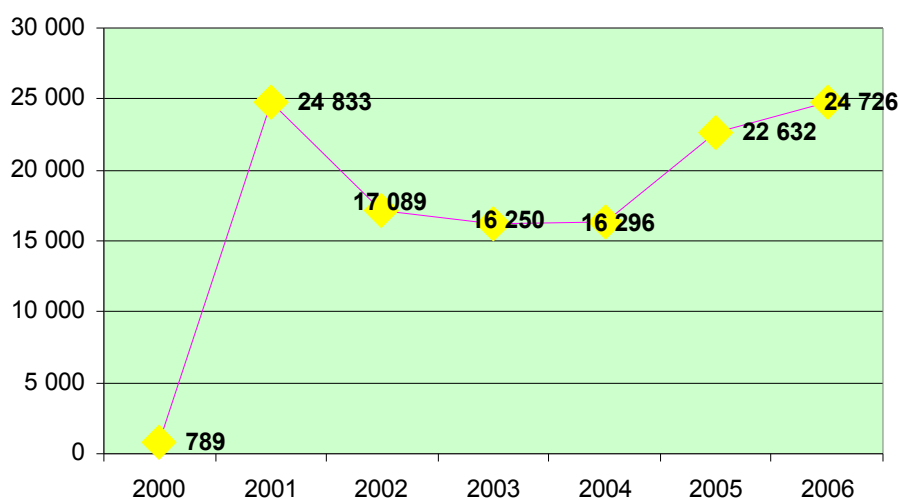
Teren gmin: Zatory i Obryte obsługiwany jest przez Zakład Energetyczny Warszawa – Teren Dystrybucja Sp. z o. o. Rejon Energetyczny w Wyszku. Na terenie gminy Obryte, w miejscowości Sadykierz planowana jest przebudowa sieci niskiego napięcia.

W celu sprawnego realizowania procesów inwestycyjnych związanych z rozbudową sieci elektroenergetycznych i innych mediów, wskazane jest wyznaczenie obszarów na terenie powiatu, na których przewiduje się rozwój przemysłu, usług lub budownictwa mieszkaniowego. Rozwiązanie takie pozwoli znacznie skrócić czas realizacji przyłączenia do sieci podmiotu przyłączanego, a także zmniejszyć jego koszty. Czas oczekiwania na wykonanie nowego przyłącza, po spełnieniu wszelkich wymogów formalnych, może trwać od kilku dni do kilkunastu miesięcy. Wszystko to jest uzależnione od zakresu budowy nowej sieci, jaką trzeba wykonać w celu zapewnienia odpowiednich parametrów dostarczanej energii elektrycznej. Od 2005 roku nastąpił duży wzrost liczby odbiorców energii elektrycznej. W stosunku do roku 2004 w 2006 liczba ta wzrosła o 47,5% i wynosiła 11123 osoby.

Wykres Sekwencja Wykres Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu

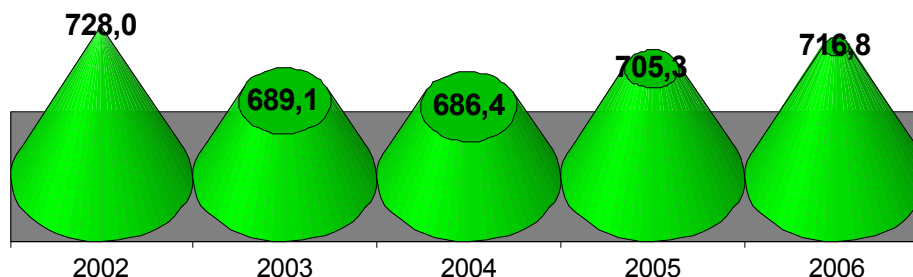
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zużycie energii w roku 2006 wyniosło 24726 MW*h, w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o prawie 10%.

Wykres Sekwencja Wykres Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu (MW*h)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mieszkańcy z roku na rok zużywają więcej energii elektrycznej, na koniec 2006 roku było to 716,8 kW*h na osobę.

Wykres Sekwencja Wykres Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca (kW*h)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

28. Sieć ciepłownicza

Ogółem na koniec 2006 roku wielkość sprzedanej energii cieplnej wyniosła prawie 140000 GJ, ale w porównaniu do lat poprzednich wielkość ta maleje. W stosunku do 2001 roku, w 2006 nastąpił spadek o prawie 14%. Podstawowym odbiorcą energii cieplnej są gospodarstwa domowe, które wykorzystują tę energię do ogrzewania swoich budynków mieszkalnych, stanowili oni 95% wszystkich odbiorców.

Tabela Sekwencja Tabela Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku wg celu (GJ)

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem	161 789,0	147 185,0	153 082,0	143 693,0	143 892,0	139 253,0
budynki mieszkalne	146 199,0	140 158,0	146 269,0	136 871,0	136 240,0	132 369,0
urzędy i instytucje	15 590,0	7 027,0	6 813,0	6 822,0	7 652,0	6 884,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

29. Sieć telekomunikacyjna

Wskaźnik dostępności telefonów dla całego powiatu pułtuskiego na 1000 mieszkańców wynosi 194,86. Wskaźnik dostępności telefonów na 1000 mieszkańców dla poszczególnych gmin powiatu pułtuskiego jest następujący:

Tabela Sekwencja Tabela Liczba aktywnych łączy telefonicznych oraz wskaźnik dostępności głosowej w gminach powiatu pułtuskiego

	Liczba mieszkańców	Liczba aktywnych łączy telefonii głosowej	Wskaźnik dostępności telefonów na 1000 mieszkańców
m. Pułtusk	19047	5773	303,1
gm. Pułtusk	4589	269	58,62
gm. Winnica	4120	790	191,74
gm. Gzy	4140	670	161,83

	Liczba mieszkańców	Liczba aktywnych łączy telefonii głosowej	Wskaźnik dostępności telefonów na 1000 mieszkańców
gm. Świercze	4810	703	146,15
gm. Pokrzywnica	4690	561	119,62
gm. Obryte	5017	595	118,6
gm. Zatory	4860	630	129,63
RAZEM	51273	9991	194,86

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pułtusk

Wskaźnik dostępności Internetu dla całego powiatu pułtuskiego na 1000 mieszkańców wynosi 47,09. Powyższy wskaźnik jest zaniżony ze względu na nieuwzględnienie odbiorców Internetu za pośrednictwem sieci radiowych i kablowych. Wskaźnik dostępności Internetu na 1000 mieszkańców dla poszczególnych gmin powiatu pułtuskiego jest następujący:

Tabela Sekwencja Tabela Liczba łączy szerokopasmowego dostępu do Internetu w gminach powiatu pułtuskiego (dane operatora TP S.A.)

	Liczba mieszkańców	Liczba aktywnych łączy szerokopasmowego dostępu do Internetu	Wskaźnik dostępności Internetu na 1000 mieszkańców
m. Pułtusk	19047	1815	95,29
gm. Pułtusk	4589	0	0
gm. Winnica	4120	56	13,59
gm. Gzy	4140	130	31,4
gm. Świercze	4810	124	25,78
gm. Pokrzywnica	4690	62	13,27
gm. Obryte	5017	64	12,76
gm. Zatory	4860	161	33,13
RAZEM	51273	2412	47,09

Źródło: Telekomunikacja Polska S.A. Region TP Centrum Warszawa.

Na terenie miasta i gminy Pułtusk zapotrzebowanie na przydział abonamentu telefonicznego zrealizowane jest w 99 %. Nowo wybudowana centrala telefoniczna, praktycznie może w pełni zaspokoić potrzeby nowych abonentów. Duża część abonentów korzysta z sieci telefonii komórkowej. Na terenie miasta Pułtusk wybudowana jest wieża telefonii komórkowej, jednocześnie zamontowane są anteny na: Domu Polonii, kominie kotłowni i Szkole Podstawowej Nr 4 w dzielnicy Pułtusk – Popławy, w celu wykorzystania ich do telefonii komórkowej.

Na terenie gminy Winnica zapotrzebowanie na telefony jest w pełni zaspokojone. Centrala telefoniczna posiada jeszcze duże rezerwy numerów. Duża ilość abonentów korzysta z sieci telefonii komórkowej.

Na terenie gminy Gzy zapotrzebowanie na telefony jest zrealizowane w stopniu wystarczającym. Na terenie gminy szybko rozwija się telefonia komórkowa. Wybudowano wieżę telefonii komórkowej we wsi Przewodowo.

Na terenie gminy Świercze zapotrzebowanie na telefony jest zaspokojone. W chwili obecnej w wyniku istniejącej rezerwy podłącza się indywidualnych abonentów do sieci abonenckiej. Ponadto wybudowana jest wieża telefonii komórkowej we wsi Klukówek i tym samym część mieszkańców gminy korzysta z tej sieci.

Na terenie gminy Zatory zapotrzebowanie na telefony jest również zaspokojone w stopniu wystarczającym. Wybudowano wieżę telefonii komórkowej we wsi Zatory oraz wieżę antenową TPM (telefonii radiowej) we wsi Pniewo, które powinny zaspokoić wszystkie potrzeby w łączność telefoniczną na terenie gminy. Dużo mieszkańców tej gminy korzysta sieci telefonii komórkowej.

Na terenie gminy Pokrzywnica zapotrzebowanie na telefony jest zaspokojone. Część abonentów podłączonych jest do centrali w Winnicy. W miarę istniejących rezerw podłącza się nowych abonentów. Na terenie gminy wybudowane są dwie wieże telefonii komórkowej we wsi Gzowo i Karniewek oraz dwie wieże we wsi Pokrzywnica.

Na terenie gminy Obryte telefonizacja została zakończona. Wszyscy zainteresowani zostali podłączeni do sieci abonenckiej. Część mieszkańców gminy korzysta z sieci telefonii komórkowej.

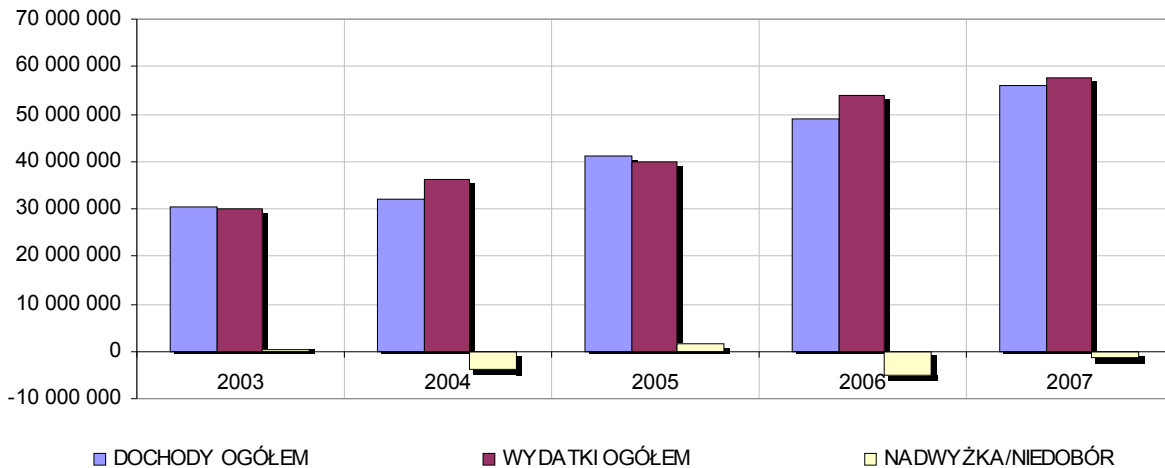
Należy uznać, że powiat pułtuski został stelefonizowany w stopniu oczekiwanym, gdyż praktycznie wszyscy zainteresowani zostali podłączeni do tego medium. Centrale posiadają rezerwy dla ewentualnych chętnych, Jednakże, w związku z rozwojem telefonii komórkowej, mają miejsce przypadki rezygnacji z usług TP S. A.

15. ANALIZA I PROGNOZA SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU PUŁTUSKIEGO

Analiza sytuacji finansowej powiatu

Analizę sytuacji finansowej Powiatu przeprowadzono na podstawie danych nt. wykonania budżetów z lat 2003-2006 oraz planu budżetowego na 2007 r.

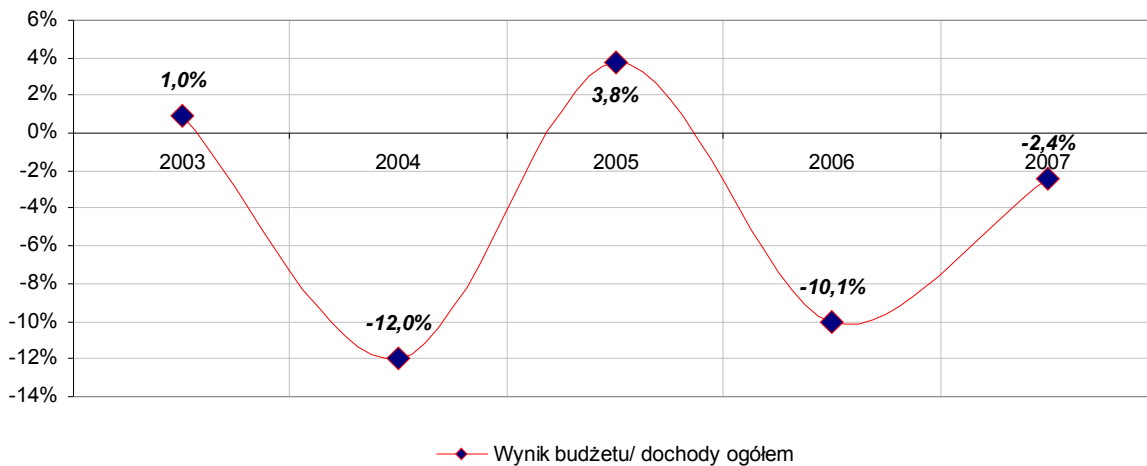
Wykres Sekwencja Wykres Dochody, wydatki i wynik budżetu Powiatu (PLN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

W ostatnich latach budżet Powiatu był względnie zrównoważony. Co prawda w trzech okresach występuje deficyt, jednak jego wysokość maleje, osiągając 2,4% dochodów budżetu w planie na rok 2007, a większe niedobry powstały w związku z realizacją ambitnego planu inwestycyjnego. Dochody ogółem Powiatu kształtują się w przedziale od ponad 30 mln PLN w 2003 r. do ponad 56 mln PLN w planie na rok 2007 i w całym analizowanym okresie wykazują tendencję wzrostową. Podobnie wydatki najwyższe są w roku 2007 – przewiduje się ich realizację na poziomie ponad 57 mln PLN – najniższe zaś w 2003 r. – 30 mln PLN.

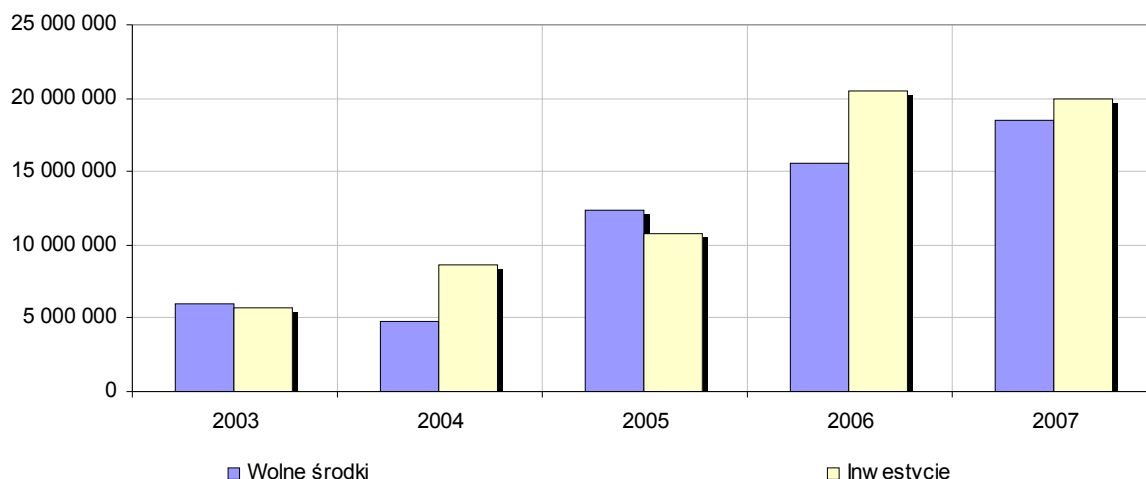
Wykres Sekwencja Wykres. Relacja wyniku budżetu do dochodów ogółem w proc.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Dla określenia potencjału inwestycyjnego budżetu konieczne jest przeanalizowanie kształtowania się wolnych środków rozumianych jako nadwyżka dochodów ogółem nad wydatkami bieżącymi.

Wykres Sekwencja Wykres. Wysokość wolnych środków i wydatków majątkowych w latach 2003-2007 w PLN

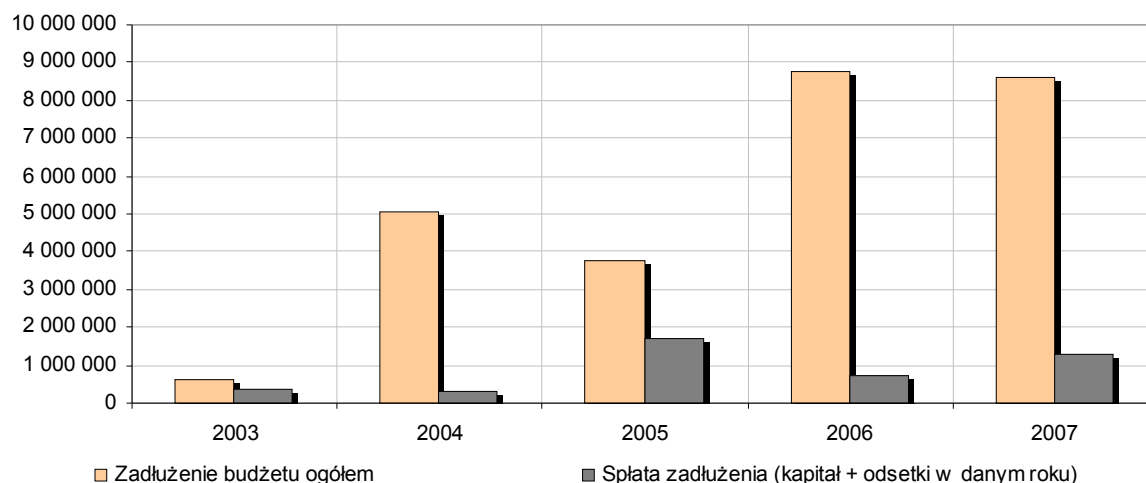

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Wolne środki kształtowały się na poziomie 4,8 mln PLN do około 18,5 mln PLN rocznie. Jest to wygenerowana kwota w budżecie Powiatu, którą władze samorządowe mogły przeznaczyć na realizację planu inwestycyjnego i spłatę zadłużenia.

Poza rokiem 2003 i 2005 we wszystkich latach analizy wydatki inwestycyjne przekraczają dostępne środki w budżecie Powiatu stąd posilkowano się finansowaniem zewnętrznym i wzrosło zadłużenie Powiatu. Należy zauważyć wzrastający poziom wolnych środków w budżecie, co jest oznaką zwiększającego się potencjału finansowego Powiatu i stanowi o jego możliwościach inwestycyjnych. Zadłużenie Powiatu wzrosło w ostatnim okresie i wg planu na 2007 pozostanie na stabilnym poziomie. Obsługa długu jest względnie zróżnicowana, a jej wielkość jest przejawem rozsądnego planowania spłaty zaciąganych kredytów. Ogólnie rzecz biorąc można zauważyć zrównoważone podejście do wykorzystania długu w finansowaniu inwestycji.

Wykres Sekwencja Wykres. Stan i obsługa zadłużenia w poszczególnych latach w PLN

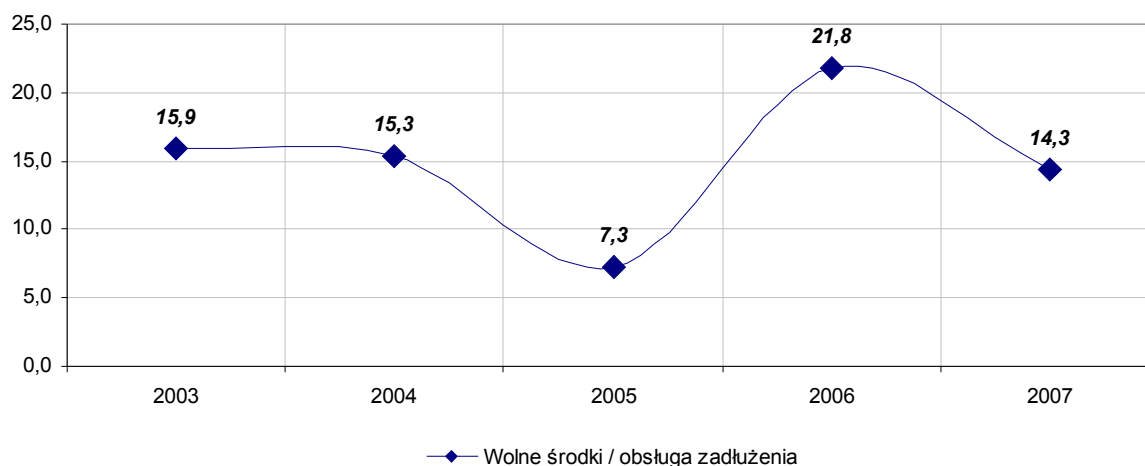

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Dla oceny sytuacji finansowej Powiatu istotne jest określenie nie tylko wysokości wolnych środków, ale też wskazanie czy wolne środki pokrywają całość obsługi długu w danym roku, a więc czy nie mamy do czynienia z sytuacją zaciągania długu na spłatę wcześniejszych zobowiązań. Zasadniczo wskaźnik wolne środki / obsługa zadłużenia powinien w długim okresie utrzymywać się na poziomie powyżej 1. Oznacza to, iż całość obsługi długu może być pokryta z dochodów budżetu w danym roku.

W przypadku Powiatu Pułtuskiego wskaźnik nie spada poniżej tej wartości w żadnym z okresów.

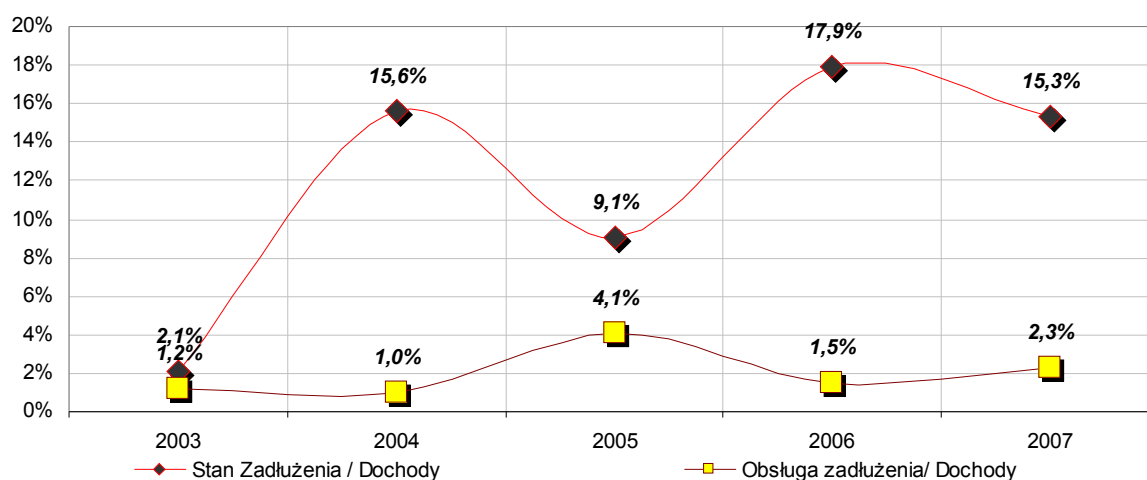
Wykres Sekwencja Wykres. Wskaźnik wolne środki / obsługa zadłużenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusku

Przeanalizowano również kształtowanie się ustawowych wskaźników limitujących stan i obsługę zadłużenia w relacji do dochodów. W przypadku pierwszego z nich limit ustawy to 60% zaś przy drugim 15%.

W obu przypadkach wielkości przyjmowane przez wskaźniki są dalekie od ustawowych limitów. Tak jak to zostało wcześniej zaznaczone relacja stanu zadłużenia do dochodów ogółem nieprzerwanie od kilku lat pozostaje na stabilnym poziomie.

Wykres Sekwencja Wykres. Ustawowe wskaźniki stanu i obsługi zadłużenia do dochodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Zbiorcze dane na podstawie których przygotowano niniejszą analizę znajdują się w tabeli.

Tabela Sekwencja Tabela Dane finansowe budżetu Powiatu Pułtuskiego w PLN

Wyszczególnienie	Wy-konanie 2003	Wy-konanie 2004	Wy-konanie 2005	Wy-konanie 2006	Plan 2007
DOCHODY OGÓŁEM	30 342 242	32 242 609	41 286 817	48 974 238	56 121 293
Dochody własne w tym:	3 212 407	6 372 185	9 943 953	12 600 746	28 683 247
Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	259 106	2 281 350	3 194 894	3 869 127	4 412 887
Dochody z majątku	1 585	240 186	338 398	15 283	0
Podatek od nieruchomości	0	0	0	0	0
Subwencje	13 356 254	14 504 670	15 223 909	16 331 294	18 860 333
Dotacje na zadania powierzone i zlecone ustawami (bez funduszy z UE)	13 773 581	11 365 754	16 118 955	20 042 198	8 577 713
WYDATKI OGÓŁEM	30 049 155	36 096 402	39 714 856	53 902 455	57 473 062
Wydatki bieżące	24 394 027	27 391 236	28 956 684	33 400 774	37 577 376
Wydatki majątkowe	5 655 128	8 705 166	10 758 172	20 501 681	19 895 686
NADWYŻKA/NIEDOBÓR	293 087	-3 853 793	1 571 961	-4 928 217	-1 351 769
Zadłużenie budżetu ogółem	634 434	5 027 526	3 739 646	8 756 434	8 585 722
Splata zadłużenia (kapitał + odsetki w danym roku)	374 324	317 197	1 697 492	713 981	1 294 039
Wynik budżetu/ dochody ogółem	1,0%	-12,0%	3,8%	-10,1%	-2,4%
Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Wolne środki	5 948 215	4 851 373	12 330 133	15 573 464	18 543 917
Inwestycje	5 655 128	8 705 166	10 758 172	20 501 681	19 895 686
Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Stan Zadłużenia / Dochody	2,1%	15,6%	9,1%	17,9%	15,3%
Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Obsługa zadłużenia/ Dochody	1,2%	1,0%	4,1%	1,5%	2,3%
Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Wolne środki / obsługa zadłużenia	15,9	15,3	7,3	21,8	14,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

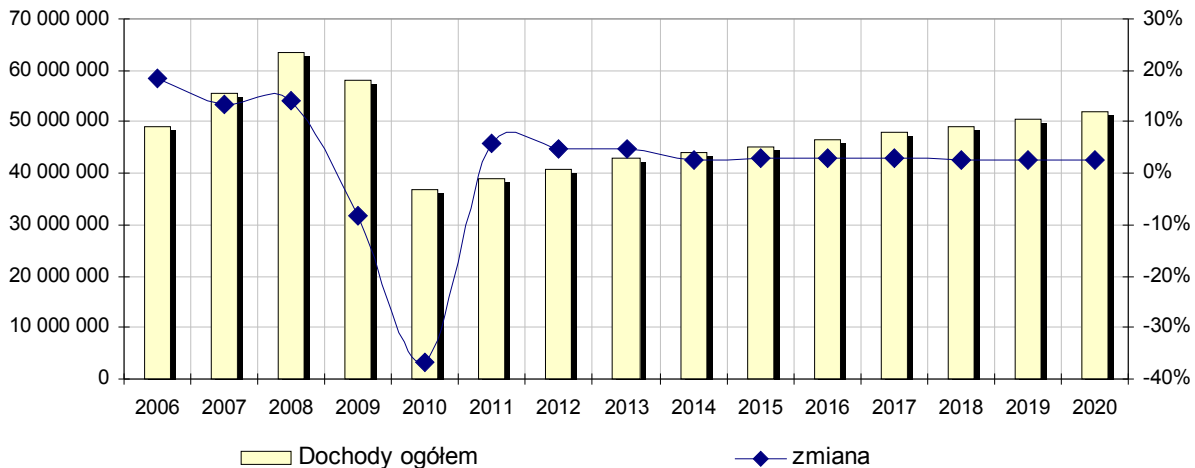
Prognoza sytuacji finansowej budżetu Powiatu Pułtuskiego

Trwałość finansową realizowanych zadań inwestycyjnych gwarantować będzie dobra sytuacja samorządu w okresie realizacji i eksploatacji inwestycji.

Analizę prognozowanej sytuacji dokonano w oparciu o najbardziej aktualną Prognozę długu publicznego na lata 2006–2020.

Zgodnie z tą prognozą dochody budżetowe po kresie wzrostu utrzymywać się na poziomie ok. 50-51 mln PLN.

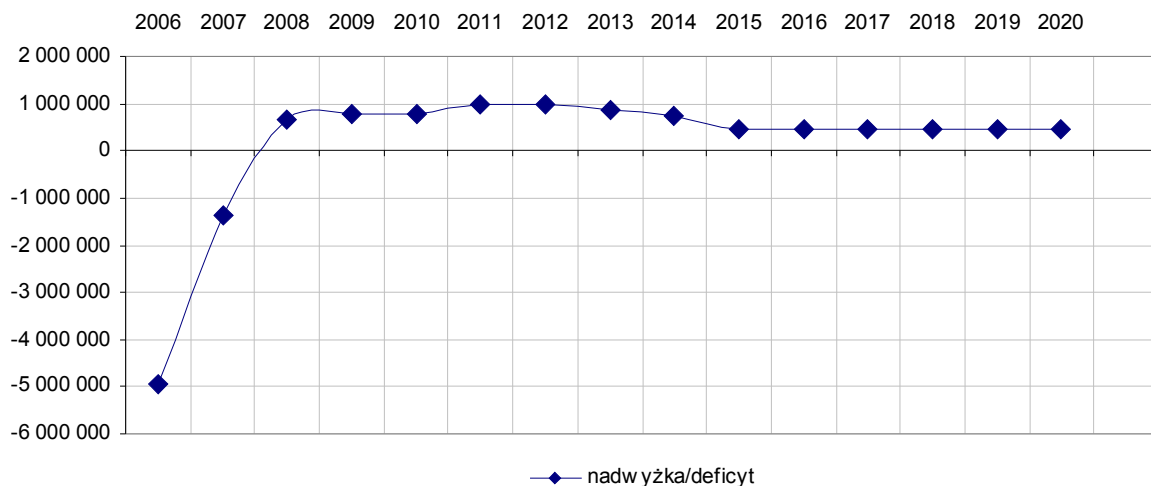
Wykres Sekwencja Wykres. Prognoza dochodów ogółem w PLN i ich nominalnych zmian w proc.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Wydatki budżetowe wzrastać będą w nieco wolniej co ma skutkować stopniowym ograniczeniem ujemnego wyniku budżetu i w perspektywie generowaniem nadwyżki budżetowej.

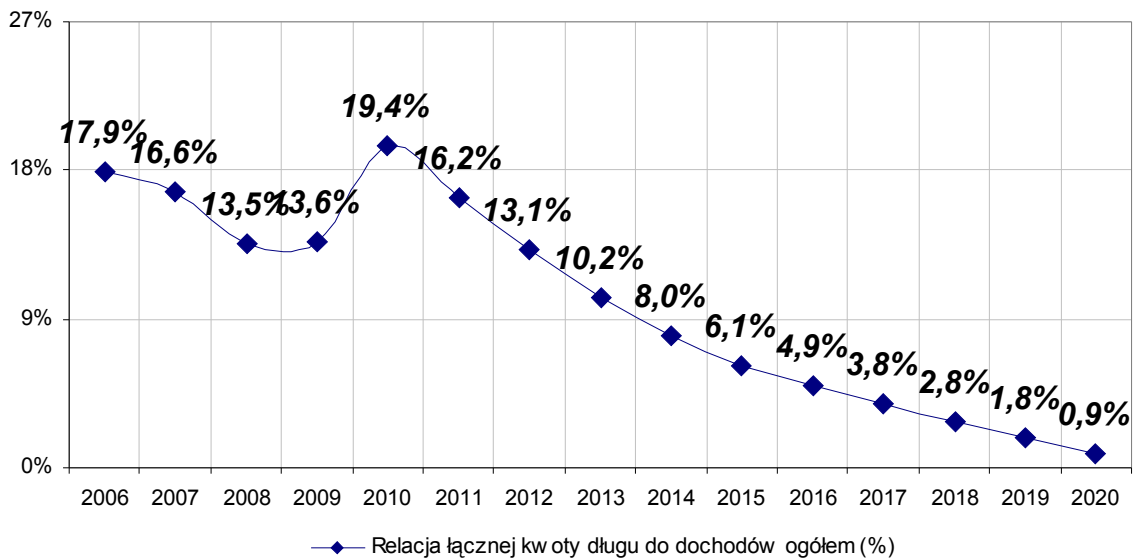
Wykres Sekwencja Wykres. Prognoza wyniku budżetu Powiatu Pułtuskiego w latach 2006-2015 w PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

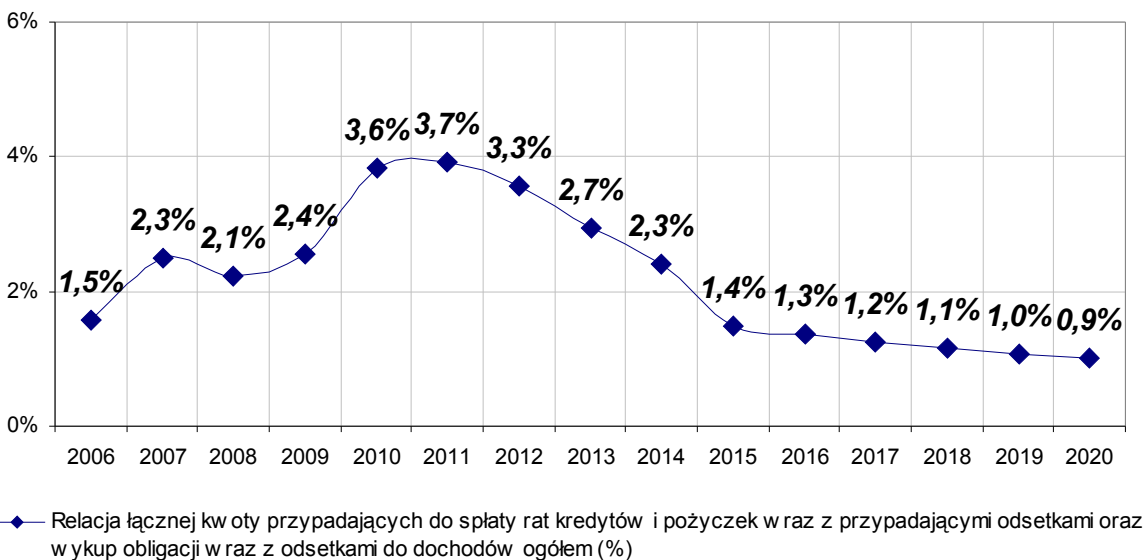
Prognoza podaje również wielkość projektowanego zadłużenia Powiatu oraz ustawowe wskaźniki stanu i obsługi zadłużenia.

Wykres poniżej wskazuje relację łącznej kwoty długu do dochodów ogółem (%), dla której ustawowy limit to 60%.

Wykres Sekwencja Wykres. Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Ograniczenie ustawowe dla kolejnego wskaźnika (relacja łącznej kwoty przypadających do spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z przypadającymi odsetkami oraz wykup obligacji wraz z odsetkami do dochodów ogółem) to 15%.

Wykres Sekwencja Wykres. Relacja łącznej kwoty przypadających do spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z przypadającymi odsetkami oraz wykup obligacji wraz z odsetkami do dochodów ogółem (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Oba wskaźniki wskazują na utrzymywanie się długu w granicach nie zagrażających bieżącemu funkcjonowaniu Powiatu.

SPIS TREŚCI

1. POŁOŻENIE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY.....	3
2. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE.....	5
1. Budowa geologiczna.....	6
2. Gleby	6
3. Wody powierzchniowe.....	7
4. Wody podziemne.....	7
5. Surowce mineralne.....	8
6. Lasy.....	8
3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	8
7. Obszary chronione.....	9
8. Stan czystości powietrza atmosferycznego.....	9
9. Stan czystości wód.....	10
10. Gospodarka odpadami.....	13
4. UWARUNKOWANIE DEMOGRAFICZNE.....	16
5. RYNEK PRACY – BEZROBOCIE.....	21
6. EDUKACJA I WYCHOWANIE.....	24
11. Wychowanie przedszkolne.....	24
12. Szkolnictwo podstawowe.....	24
13. Szkolnictwo gimnazjalne.....	25
14. Szkoły ponadgimnazjalne.....	25
7. TURYSTYKA I SPORT.....	27
15. Rozwój turystyki i wypoczynku.....	27
16. Działalność sportowa.....	28
8. WARTOŚCI KULTUROWE, PLACÓWKI KULTURY I PLACÓWKI NAUKOWE.....	30
17. Wartości dziedzictwa kulturowego.....	30
18. Ważniejsze zabytki.....	31

19.Placówki kultury	33
20.Placówki naukowe.....	39
9. OPIEKA ZDROWOTNA.....	39
10. POMOC SPOŁECZNA.....	42
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	44
12. MIESZKALNICTWO.....	46
13. UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE.....	48
21.Rolnictwo.....	48
22.Przemysł	52
14. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	56
23.Sieć drogowa.....	56
24.Sieć wodociągowa.....	57
25.Sieć kanalizacyjna.....	59
26.Sieć gazowa.....	60
27.Sieć energetyczna.....	63
28.Sieć ciepłownicza.....	65
29.Sieć telekomunikacyjna.....	65
15. ANALIZA I PROGNOZA SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU PUŁTUSKIEGO.....	67

-

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

RYSUNEK 1 POWIAT PUŁTUSKI.....	3
RYSUNEK 2 WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE.....	4
RYSUNEK 3 GŁÓWNE ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZENIA RZEK ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU PUŁTUSKIEGO (STAN NA 31.12.2006 R.).....	13
RYSUNEK 4 LOKALIZACJA SKŁADOWISK NA TERENIE POWIATU PUŁTUSKIEGO (STAN NA 31.12.2006 R.).....	14
RYSUNEK 5 MAPA POWIATU PUŁTUSKIEGO - DROGI.....	57
TABELA 1 BONITACJA GLEB W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH.....	6
TABELA 2 STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA LASÓW WG GMIN, WSKAŹNIK LESISTOŚCI.....	8
TABELA 3 WARTOŚCI ŚREDNIOROCZNYCH STĘŻEŃ SUBSTANCJI ZANIECZYSZCZAJĄCYCH POWIETRZE W LATACH 2004-2006.....	10
TABELA 4 WYKAZ EKSPLOATOWANYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W OBRĘBIE POWIATU PUŁTUSKIEGO (STAN NA 31.12.2006R.).....	11
TABELA 5 WYNIKI KLASYFIKACJI JAKOŚCI POWIERZCHNIOWYCH WÓD PŁYNĄCYCH W LATACH 2005-2006.....	12
TABELA 6 LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM (17 LAT I MNIEJ), PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM W LATACH 2004-2006.....	18
TABELA 7 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WG PŁCI.....	22
TABELA 8 LICZBA BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH NA KONIEC 2006 ROKU.	23
TABELA 9 BEZROBOCIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	24
TABELA 10 WYKAZ GIMNAZJÓW WG GMIN POWIATU PUŁTUSKIEGO	25
TABELA 11 ANALIZA DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH W 2006 ROKU.....	35
TABELA 12 SIEĆ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ (STAN NA 31.12.2006 R.).....	40
TABELA 13 STAN ZATRUDNIENIA W SAMODZIELNYM PUBLICZNYM ZAKŁADZIE OPIEKI ZDROWOTNEJ W PUŁTUSKU NA 31 GRUDNIA 2006 R.....	41
TABELA 14 LICZBA ŁÓŻEK W ODDZIAŁACH SZPITALA SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ W PUŁTUSKU W LATACH 2005-2007.....	41

TABELA 15 LICZBA MIEJSC W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ.....	43
TABELA 16 OFIARY PRZEMOCY WG STATYSTYK KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W PUŁTUSKU.....	44
TABELA 17 PRZYCZYNY POWSTAWANIA POŻARÓW W LATACH 2004-2006 NA TERENIE POWIATU PUŁTUSKIEGO.....	46
TABELA 18 ZASOBY MIESZKANIOWE W POWIECIE PUŁTUSKIM.....	47
TABELA 19 MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE – W % OGÓŁU MIESZKAŃ.....	48
TABELA 20 UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMIN.....	49
TABELA 21 POWIERZCHNIA UPRAW.....	51
TABELA 22 POGŁOWIE ZWIERZĄT W GOSPODARSTWACH (SZT.).....	51
TABELA 23 PODMIOTY WG KLAS WIELKOŚCI	53
TABELA 24 WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE PODMIOTY GOSPODARCZE.....	54
TABELA 25 WYKAZ NAJWIĘKSZYCH PRACODAWCÓW PRYWATNYCH W POWIECIE PUŁTUSKIM. 55	
TABELA 26 DŁUGOŚCI DRÓG W POWIECIE PUŁTUSKIM WG RODZAJU NAWIERZCHNI.....	56
TABELA 27 ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z INSTALACJI I SIEĆ ROZDZIELCZA	62
TABELA 28 SPRZEDAŻ ENERGII CIEPLNEJ W CIĄGU ROKU WG CELU (GJ).....	65
TABELA 29 LICZBA AKTYWNYCH ŁĄCZY TELEFONICZNYCH ORAZ WSKAŹNIK DOSTĘPNOŚCI GŁOSOWEJ W GMINACH POWIATU PUŁTUSKIEGO.....	65
TABELA 30 LICZBA ŁĄCZY SZEROKOPASMOWEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W GMINACH POWIATU PUŁTUSKIEGO (DANE OPERATORA TP S.A.).....	66
TABELA 31 DANE FINANSOWE BUDŻETU POWIATU PUŁTUSKIEGO W PLN.....	71
WYKRES 1 GOSPODAROWANIE ODPADAMI PRZEMYSŁOWYMI W POWIECIE PUŁTUSKIM– 2006 ROK.....	15
WYKRES 2 UDZIAŁ ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH W OGÓLNEJ ILOŚCI WYTWORZONYCH ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH.....	16
WYKRES 3 LICZBA LUDNOŚCI POWIATU PUŁTUSKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO.....	16

WYKRES 4 STRUKTURA LUDNOŚCI POWIATU PUŁTUSKIEGO WG PŁCI.....	17
WYKRES 5 STRUKTURA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO ZA WZGLĘDU NA MIEJSCE ZAMIESZKANIA W	17
WYKRES 6 STRUKTURA LUDNOŚCI POWIATU PUŁTUSKIEGO ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE ZAMIESZKANIA W 2005 ROKU.....	18
WYKRES 7 UDZIAŁ LUDNOŚCI POWIATU PUŁTUSKIEGO WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W % LUDNOŚCI OGÓŁEM NA KONIEC 2006 ROKU.....	19
WYKRES 8 LUDNOŚĆ WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W POWIECIE – DANE GUS ZE SPISU POWSZECHNEGO 2002.....	20
WYKRES 9 LUDNOŚĆ WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W POLSCE – DANE GUS ZE SPISU POWSZECHNEGO 2002.....	21
WYKRES 10 LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH NA JEDNO POMIESZCZENIE SZKOLNE W POWIECIE PUŁTUSKIM.....	25
WYKRES 11 OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA NA 1000 MIESZKAŃCÓW.....	28
WYKRES 12 LICZBA KSIĄŻEK WYPOŻYCZONYCH NA OSOBĘ W POWIECIE PUŁTUSKIM.....	35
WYKRES 13 LICZBA KSIĄŻEK WYPOŻYCZONYCH NA OSOBĘ W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM.....	36
WYKRES 14 LUDNOŚĆ NA 1 PLACÓWKĘ BIBLIOTECZNĄ W POWIECIE PUŁTUSKIM.....	36
WYKRES 15 LUDNOŚĆ NA 1 PLACÓWKĘ BIBLIOTECZNĄ W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM..	37
WYKRES 16 CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW W POWIECIE PUŁTUSKIM.....	37
WYKRES 17 CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM.....	38
WYKRES 18 STRUKTURA MIESZKAŃ W POWIECIE WG FORM WŁASNOŚCI NA KONIEC 2006 ROKU.....	47
WYKRES 19 UŻYTKI ROLNE W POWIECIE PUŁTUSKIM	49
WYKRES 20 WYKORZYSTANIE GRUNTÓW W POWIECIE PUŁTUSKIM.....	50
WYKRES 21 WYKORZYSTANIE GRUNTÓW W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM.....	50
WYKRES 22 STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W SEKTORZE PRYWATNYM W POWIECIE PUŁTUSKIM NA KONIEC 2006 ROKU.....	53

WYKRES 23 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKCJI PKD.....	54
WYKRES 24 PRODUKCJA SPRZEDANA NA 1 MIESZKAŃCA.....	56
WYKRES 25 DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI WODOCIĄGOWEJ W POWIECIE W KM.....	58
WYKRES 26 LICZBA LUDNOŚCI W POWIECIE KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ.....	58
WYKRES 27 ZUŻYCIE WODY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA W M3.....	59
WYKRES 28 DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ W KM.....	59
WYKRES 29 LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI KANALIZACYJNEJ	60
WYKRES 30 DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI GAZOWEJ W KM.....	60
WYKRES 31 LICZBA LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ.....	61
WYKRES 32 ZUŻYCIE GAZU NA 1 MIESZKAŃCA W M3.....	61
WYKRES 33 ODBIORCY ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA NISKIM NAPIĘCIU.....	64
WYKRES 34 ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA NISKIM NAPIĘCIU (MW*H).....	64
WYKRES 35 ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA 1 MIESZKAŃCA (KW*H).....	65
WYKRES 36 DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETU POWIATU (PLN).....	68
WYKRES 37. RELACJA WYNIKU BUDŻETU DO DOCHODÓW OGÓŁEM W PROC.....	68
WYKRES 38. WYSOKOŚĆ WOLNYCH ŚRODKÓW I WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W LATACH 2003-2007 W PLN.....	69
WYKRES 39. STAN I OBSŁUGA ZADŁUŻENIA W POSZCZEGÓLNYCH LATACH W PLN.....	69
WYKRES 40. WSKAŹNIK WOLNE ŚRODKI / OBSŁUGA ZADŁUŻENIA.....	70
WYKRES 41. USTAWOWE WSKAŹNIKI STANU I OBSŁUGI ZADŁUŻENIA DO DOCHODÓW.....	71
WYKRES 42. PROGNOZA DOCHODÓW OGÓŁEM W PLN I ICH NOMINALNYCH ZMIAN W PROC...72	
WYKRES 43. PROGNOZA WYNIKU BUDŻETU POWIATU PUŁTUSKIEGO W LATACH 2006-2015 W PLN.....	72
WYKRES 44. RELACJA ŁĄCZNEJ KWOTY DŁUGU DO DOCHODÓW OGÓŁEM (%).....	73

WYKRES 45. RELACJA ŁĄCZNEJ KWOTY PRZYPADAJĄCYCH DO SPŁATY RAT KREDYTÓW I POŻYCZEK WRAZ Z PRZYPADAJĄCYMI ODSETKAMI ORAZ WYKUP OBLIGACJI WRAZ Z ODSETKAMI DO DOCHODÓW OGÓŁEM (%).....73